

RAPORT

ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR

ANUL DE REFERINȚĂ
2021

Consiliul Superior al Procurorilor

este garantul independenței și imparțialității procurorilor. asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori

Potrivit prevederilor art.70 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe:

- elaborează și aprobă regulamentele privind activitatea sa, privind funcționarea colegiilor sale și alte regulamente care îl vizează;
- elaborează și aprobă regulamentele privind procedura de selecție și cariera procurorilor;
- elaborează proiectul de regulament al Adunării Generale a Procurorilor și proiectele de amendare a acestuia;
- organizează concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, pe care îl propune Președintelui Republicii;
- organizează concursuri, selectează și numește pe membrii colegiilor sale din rândul societății civile;
- examinează contestațiile împotriva hotărârilor luate de colegiile sale;
- face propuneri Procurorului General privind numirea, promovarea, detașarea sau suspendarea procurorilor în condițiile Codului de procedură penală și ale prezentei legi, precum și privind eliberarea din funcție a procurorilor;
- participă la depunerea jurământului de către procurori și de către Procurorul General;
- stabilește numărul de procurori în cadrul fiecărei procuraturi;
- desemnează procurorii în cadrul Consiliului Institutului Național al Justiției;
- aprobă strategia privind formarea inițială și continuă a procurorilor și prezintă avizul asupra planului de acțiuni pentru implementarea acestei strategii;
- examinează și prezintă opinii asupra regulamentului de organizare a concursului de admitere în Institutul Național al Justiției, asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției, asupra regulamentului de organizare a concursului pentru suplinirea posturilor didactice, precum și asupra componenței comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire ale Institutului Național al Justiției;
- stabilește numărul de locuri scoase la concursul de admitere pentru instruirea inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției;
- examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa;
- elaborează proiectul Codului de etică al procurorilor, precum și proiectele de modificare a acestuia, și le propune spre aprobare Adunării Generale a Procurorilor;
- aprobă proiectul bugetului său, pe care îl prezintă Ministerului Finanțelor;
- aprobă structura aparatului Consiliului Superior al Procurorilor;
- participă la elaborarea proiectului de buget al Procuraturii și îl avizează;
- participă la elaborarea planurilor de dezvoltare strategică a Procuraturii;
- avizează proiectele priorităților anuale privind activitatea Procuraturii, elaborate de Procurorul General.

CUPRINS

ANUL 2021 în CIFRE ȘI DATE

CAPITOLUL I

Consiliul Superior al Procurorilor - garant al independenței și imparțialității procurorilor

- Poziții instituționale exprimate de Consiliul Superior al Procurorilor în domeniul independenței procurorilor
- Avizarea proiectelor priorităților anuale privind activitatea Procuraturii
- Avizarea remanierilor structurale în cadrul Procuraturii

CAPITOLUL II

Proceduri derulate în vederea constituirii noilor componente ale organelor de autoadministrare

- Proceduri organizatorice aferente desfășurării Adunării Generale a Procurorilor în vederea selectării membrilor în organele de autoadministrare
- Alegerea membrilor din cadrul societății civile în colegiile din subordine

CAPITOLUL III

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor în materie legislativă

- Avizarea proiectelor de acte normative
- Opinii vizavi de proiectele de modificări la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură
- Elaborarea actelor normative instituționale

CAPITOLUL IV

Selecția și cariera procurorilor

- Proceduri aferente desfășurării concursurilor la numirea pe post
- Proceduri privind detașarea și transferul procurorilor

CAPITOLUL V

Evaluarea performanțelor și formarea profesională a procurorilor

- Evaluarea performanțelor procurorilor
- Reglementarea procedurii de evaluare a performanțelor Procurorului General
- Formarea profesională a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție
- Activitatea didactică și științifică a procurorilor

CAPITOLUL VI

Încurajarea, răspunderea disciplinară și deontologia procurorilor

- Aplicarea măsurilor de încurajare
- Proceduri disciplinare examinate de Consiliul Superior al Procurorilor
- Consolidarea valorilor de etică profesională prin prisma *Comentariului la Codul de etică*
- Integritatea procurorilor prin prisma declarațiilor de venituri și proprietăți

CAPITOLUL VII

Alte domenii de intervenție

- Cooperarea internațională, dialogul cu instituțiile de drept naționale și cu partenerii de dezvoltare
- Activitatea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul grupurilor de lucru naționale
- Transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor (*Aprobarea Strategiei de comunicare*)
- Soluții judiciare pe contestațiile la Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor

CAPITOLUL VIII

Activitatea administrativ-organizatorică

- Structura și statul de personal al Consiliului Superior al Procurorilor
- Elaborarea și aprobarea simbolurilor corporative
- Bugetul Consiliului Superior al Procurorilor
- Contribuția Aparatului în asigurarea activității Consiliului Superior al Procurorilor

PRIORITĂȚILE CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR PENTRU ANUL 2022

ANEXE

- *Info-grafic aferent cumulului funcției de procuror cu activitatea didactică și științifică*
- *Calendarul întrunirilor, întrevederilor, seminarelor, vizitelor de studiu din anul 2021.*
- *Tabloul de bord al litigiilor pe parcursul anului 2021, inclusiv în materie disciplinară.*
- *Statul de personal al Consiliului Superior al Procurorilor aprobat prin Hotărârea nr.1-27/2021 din 25.02.2021.*
- *Instruirea profesională a personalului CSP în anul 2021.*

**ACTIVITATEA CONSILIULUI
SUPERIOR AL PROCURORILOR
ÎN ANUL 2021
(CIFRE ȘI DATE)**

INDICI DE ACTIVITATE	SELECȚIA ȘI CARIERA PROCURORILOR	EVALUAREA ȘI DEONTOLOGIA PROCURORILOR	TRANSPARENȚĂ COOPERARE ADRESĂRI ALE JUSTIȚIABILILOR
● 24 de ședințe ale CSP	● 121 de cereri de înscriere în Registrul candidaților	● 95 de procurori evaluați profesional	● 36 de comunicate de presă și anunțuri plasate pe pagina WEB
● 139 de subiecte examinate	● 6 concursuri anunțate pentru suplinirea a 44 de posturi	● 46 de proceduri disciplinare examinate de CDE	● 141 de referiri în mass-media privind activitatea CSP
● 169 de hotărâri emise	● 62 de cereri de aplicare la funcție: <i>(56-procurori, 6-candidați)</i>	● 26 de procurori vizati în procedurile disciplinare examinate	● 70 de evenimente remarcante în agenda publică a CSP

<p>•</p> <p>4 avize la proiecte de acte normative</p>	<p>•</p> <p>35 de candidați evaluați în cadrul procedurilor de selecție</p>	<p>•</p> <p>17 proceduri disciplinare încetate pe motiv că nu a fost comisă abatere</p>	<p>•</p> <p>2 participări la foruri internaționale</p>
<p>•</p> <p>11 hotărâri ale CSP contestate în temeiul art.191 CA</p>	<p>•</p> <p>27 de numiri pe post</p>	<p>•</p> <p>22 de contestații asupra hotărârilor CDE examinate</p>	<p>•</p> <p>14 procurori-candidați la funcțiile de membri în CSP 45- în colegiile din subordine</p>
<p>•</p> <p>CSP vizat în 34 de litigii</p>	<p>•</p> <p>68 de procurori încurajați</p>	<p>•</p> <p>14 procurori sancționați</p>	<p>•</p> <p>17 proiecte ale partenerilor de dezvoltare cu participarea CSP</p>
<p>•</p> <p>106 (in 2020-4) de participări în instanțele de judecată</p>	<p>•</p> <p>31 de procurori demisionați la cerere</p>	<p>•</p> <p>2 procurori suspendați /art.55 al (I) din Legea 3/2016, 1 procuror suspendat /art.55¹ din Legea 3/2016</p>	<p>•</p> <p>3203 de documente înregistrate</p>
<p>•</p> <p>2 avizări ale remanierilor structurale în cadrul Procuraturii</p>	<p>•</p> <p>3 procurori detașați din funcție</p>	<p>•</p> <p>82 de petiții înregistrate</p>	<p>•</p> <p>2969 de documente expediate</p>
<p>•</p> <p>49 de procurori admiși pentru cumularea activităților didactice și științifice</p>	<p>•</p> <p>615 de procurori real angajați la data de 31.12.2021</p>	<p>•</p> <p>166 (in 2020-256) de sesizări asupra acțiunilor procurorilor înregistrate</p>	<p>•</p> <p>3 cetățeni primiți în audiență</p>

CAPITOLUL I

Consiliul Superior al Procurorilor - garant al independenței și imparțialității procurorilor

În anul de raport (2021) activitatea Consiliului a fost orientată spre îndeplinirea priorităților, elaborate în virtutea competențelor cu care este investit prin *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, care conține reglementările imperative privind coordonatele mandatului încredințat acestei entități publice. Astfel, pentru perioada de activitate indicată organul de autoadministrare a procurorilor și-a asumat 30 de obiective prioritare (*a se vedea [aici](#)*).

Notăm că, urmare a remanierilor legislative din anul 2021 componența Consiliului Superior al Procurorilor a suferit modificări substanțiale¹.

Până la modificările adoptate, Consiliul întrunea 15 membri, cu următoarea componență:

- **Procurorul General;**
- **Procurorul-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia;**
- **Președintele Consiliului Superior al Magistraturii;**
- **Ministrul Justiției;**
- **Avocatul Poporului;**
- **Președintele Uniunii Avocaților;**
- **Procurori detașați (5) ;**
- **Membri numiți din rândul societății civile (4).**

Componența Consiliului a fost schimbată prin Legea nr. 102 (*in vigoare din data de 3 septembrie 2021*), adoptată de Parlament la 24 august 2021. Astfel, **din rândul membrilor de drept ai Consiliului Superior al Procurorilor au fost excluși Procurorul General, Procurorul-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia și Președintele Uniunii Avocaților.**

Astfel, reiterăm că [cinci membri ai Consiliului din rândul procurorilor](#) au fost aleși la Adunarea Generală a Procurorilor din 17.11.2017 și la începutul anului 2018 au fost detașați din funcțiile deținute pentru un mandat de 4 ani în Consiliul. Astfel, în perioada ianuarie – iunie 2021 în componența menționată au activat următorii membri:

- **Inga Furtună** — procuror în Secția combatere tortură în cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale;
- **Andrei Roșca** — procurorul-șef al Procuraturii Rezina;
- **Adrian Bordianu** — procuror-șef al Procuraturii Criuleni;
- **Angela Motuzoc** — adjunctul-interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău;
- **Constantin Șuşu** — procuror în Procuratura Sângerei.

¹ Art.69 din legea 3/2016 cu privire la Procuratură modificat prin Legile 102 și 103 din 24.08.2021

Prin ordinul Procurorului General din data de 21.06.2021 a fost sistată detașarea domnului **Adrian Bordianu** pentru exercitarea atribuțiilor de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, în legătură cu reluarea activității de procuror.

Având în vedere situația de fapt menționată, în ședința din 17 august 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a analizat circumstanțele de drept relevante cu referire la asigurarea continuității activității sale, expunând raționamentele care se circumscriu examinării situației descrise în **Hotărârea 1-96/2021**.

În această ordine de idei, evaluând rezultatele alegerilor în cadrul Adunării Generale a Procurorilor din 17.11.2017 în ordinea descrescătoare a numărului de voturi acumulat, Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că lista supleanților pentru calitatea de membru include următorii procurori:

Nr. d/o	Numele, prenumele candidatului	Voturi acumulate
1.	Varzari Eduard	196
2.	Crețu Sergiu	192
3.	Fencovschi Ina	120

Pe cale de consecință, Consiliul a transmis hotărârea menționată Procurorului General, pentru demararea procedurilor administrative aferente detașării procurorului supleant în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit Ordinului Procurorului General interimar, domnul Adrian Bordianu a fost succedat de către **Eduard Varzar**, șef interimar al Procuraturii Anticorupție, care și-a început activitatea în cadrul Consiliului la data de 15.10.2021.

În perioada anului 2021 din Consiliul Superior al Procurorilor au făcut parte în calitate de membri de drept:

- ❖ **Stoianoglo Alexandr**, Procurorul General (în perioada 01.01.2021 – 02.09.2021);
- ❖ **Cîlcic Victor**, Procuror-șef interimar al Procuraturii UTA Găgăuzia (în perioada 01.01.2021 – 03.09.2021).
- ❖ **Nagacevschi Fadei**, Ministru al Justiției (în perioada 01.01.2021 – 06.08.2021), succedat în post de **Litvinenco Sergiu** (din 06.08.2021);
- ❖ **Musteață Dorel**, Președinte interimar al Consiliului Superior al Magistraturii (din 03.09.2021)
- ❖ **Ploșnița Emanoil**, Președintele Uniunii Avocaților (în perioada 01.01.2021 – 02.09.2021),
- ❖ **Mihail Cotorobai**, Avocatul Poporului (în anul 2021 fără prezență), succedat în post de **Moloșag Natalia**² (din 23.09.2021).

Pe data de 9 decembrie 2021 Parlamentul Republicii Moldova a aprobat cererea de demisie a **Nataliei Moloșag** din funcția de Avocat al Poporului.

² Numită în post prin Hotărârea Parlamentului nr. 124 din 23.09.2021

/Conform art.69 alin.(4) din Legea 3/2016, patru membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sînt aleși prin concurs din rîndul societății civile, după cum urmează: unul de către Președintele Republicii, unul de către Parlament, unul de către Guvern și unul de către Academia de Științe a Moldovei/.

Din rîndul societății civile, în calitate de membri în Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2021 au activat:

- ❖ **Mărgineanu Lilia**, conferențiar universitar ULIM, numită prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.284 din 15.12.2017;
- ❖ **Guceac Ion**, doctor habilitat în drept, desemnat prin Hotărârea Academiei de Științe nr.1 din 10.01.2017;
- ❖ **Pulbere Dumitru**, profesor universitar, USM, numit de Președintele Republicii Moldova prin Decretul nr.596-VIII din 06.02.2018;
- ❖ **Potîng Lilia**, jurist în cadrul Promo-Lex, numită prin Dispoziția Guvernului nr.246 din 01.11.2019.

Subsidiar, consemnăm că Legea nr. 102 din 24 august 202 stabilește, la art.76 alin. (1) lit. i¹) din Legea 3/2016, atingerea vârstei de 65 de ani - circumstanță de incetare de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor.

Avînd în vedere cele menționate, prin Decretul nr.147-IX din 06.09.2021 al Președintelui Republicii Moldova, s-a constatat incetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor deținut de domnul **Dumitru Pulbere**.

Urmare a unei sesizări făcute de Procurorul General, Alexandr Stoianoglo, Curtea Constituțională a suspendat acțiunea art. 76 alin. (1) lit. i¹) din Legea cu privire la Procuratură și Decretul președintelui Republicii Moldova privind încetarea de drept a mandatului de membru CSP al lui Dumitru Pulbere, pînă la soluționarea cauzei.

Între timp, președintele țării a format deja Comisia pentru organizarea și desfășurarea concursului de selectare a candidatului la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rîndul societății civile.

Noul reprezentant al societății civile în Consiliului Superior al Procurorilor a fost desemnată doamna **Svetlana Balmuș** (*Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.168-IX din 30.09.2021*).

La finele anului 2021 și în prima decadă a lunii ianuarie 2022 mandatele membrilor Consiliului din rîndul societății civile, **Mărgineanu Lilia și, respectiv, Guceac Ion** au expirat, motiv din care Consiliul Superior al Procurorilor a demarat proceduri instituționale corespunzătoare în vederea valorificării acestei competențe și desemnării noilor reprezentanți ai societății civile care să exercite mandatul de membru al Consiliului Superior al Procurorilor.

Pe parcursul anului 2021 Consiliul Superior al Procurorilor **s-a întrunit în 24 de ședințe ordinare și a adoptat 169 de hotărâri**.

Deciziile adoptate au vizat direcțiile de activitate definite în art.70 *Legea nr.3/2016* și în capitolului 4 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016:

I. ÎN MATERIE DE ELABORARE/ APROBARE/ COORDONARE A ACTELOR NORMATIVE;

II. ÎN MATERIE DE SELECȚIE ȘI GESTIONARE A CARIEREI PROCURORILOR;

III. ÎN DOMENIUL RESPECTĂRII DISCIPLINEI ȘI ETICII DE CĂTRE PROCURORI;

IV. ÎN MATERIE DE DESEMNARE A REPREZENTANȚILOR CONSILIULUI ÎN CADRUL DIFERITOR AUTORITĂȚI;

V. ÎN MATERIE BUGETARĂ;

VI. ÎN ALTE DOMENII DE INTERVENȚIE.

Coraportul grafic al ședințelor organizate, subiectelor examinate și a al hotărârilor emise de Consiliul Superior al Procurorilor în cei 4 ani de activitate se exprimă în acest mod:

Nr.de ordine	ANUL de referință	Numărul de ședințe	Numărul de hotărâri emise
1.	2018	23	169
2.	2019	24	146
3	2020	24	141
4	2021	24	169

➤ **Poziții instituționale exprimate în domeniul independenței procurorilor**

05.01.2021

Declarația Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor despre independența procurorilor

Este o onoare să constatăm interesul pentru acest eveniment, ceea ce ne dă încrederea că subiectul privind independența procurorilor este important pentru societate și că cetățenii își doresc să fie informați corect.

În ultimii ani, corpul de procurori și instituția Procuraturii au fost obiectul multiplelor critici și etichetări, care au urmărit, în cele mai multe cazuri, scopul de a manipula opinia publică sau de a obține popularitate fără un efort consistent. Astfel, a fost lăsat fără atenția necesară un adevăr fundamental – Procuratura este o instituție a statului care, prin lege, activează pentru apărarea ordinii de drept și noi toți împreună, prin colaborare, contribuim la buna funcționare și dezvoltarea acesteia.

Fiecare cetățean are așteptarea legitimă să trăiască într-o comunitate sigură, în care să aibă certitudinea că drepturile sale sunt protejate efectiv. Și cu toate că este o dorință firească, aceasta poate fi realizată exclusiv în câmpul constituțional, cu respectarea strictă a textului Legii supreme, care garantează atât separația puterilor în stat, cât și independența și imparțialitatea procurorilor. Toate aceste principii acționează în beneficiul cetățeanului, dar ele sunt efective numai dacă se respectă cu bună-credință de către toți cei care servesc interesul public.

Societatea are dreptul la informații complexe, de cea mai înaltă calitate și pentru aceasta reiterăm că mecanismele europene prescriu fără echivoc necesitatea asigurării independenței procurorilor, înțelegându-se că aceștia nu trebuie supuși nici unei presiuni politice sau oricărei alte influențe ilegale.

Pentru promovarea constatărilor specializate prezentăm concluzii formulate de Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni, care a consemnat că Procuratura este o autoritate independentă a cărei existență trebuie bazată pe lege la cel mai înalt nivel posibil. În statele democratice, nici Parlamentul și nici o altă instituție guvernamentală nu ar trebui să încerce să influențeze în mod ilicit anumite decizii luate de procurori în legătură cu o anumită cauză pentru a determina cum ar trebui condusă cercetarea într-o cauză anume, sau pentru a forța procurorii să-și modifice deciziile.

Independența procurorilor este indispensabilă pentru a le permite să-și desfășoare sarcinile. Consolidază rolul lor în statul de drept și în societate și, de asemenea, garantează că sistemul de justiție va funcționa echitabil și eficient și că toate beneficiile independenței judiciare vor fi realizate pentru a proteja atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor.

În egală măsură, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut importanța principiului independenței procurorilor, statuând că potrivit legii Procuratura este în drept să refuze comunicarea informațiilor și materialelor de urmărire penală în baza solicitărilor parvenite de la Consiliul Suprem de Securitate.

Pentru a face concluzii asupra activității Procuraturii, toți cei interesați trebuie să analizeze minuțios și să își bazeze expunerile evaluări obiective și pe elemente probatorii.

Preeminența dreptului și interesul public sunt valori care ghidează activitatea procurorilor și toate eforturile depuse se orientează spre a le da conținut prin acțiuni concrete. Desigur se doresc rezultate imediate, dar procedurile judiciare sunt complexe și pot dura în timp pentru că parcurgerea unor etape este obligatorie conform legii și nu pot fi omise.

Cu toate acestea, emoția publică nu poate influența deciziile adoptate de către procurori, pentru că ar descalifica substanța juridică a raționamentelor invocate. În caz contrar există riscul să compromitem conceptul de lege și să degradăm valorile statului de drept.

Într-o societate democratică este inevitabilă existența opiniilor diferite, precum și a criticilor în raport cu activitatea procurorilor, însă acestea nu trebuie să ducă în eroare societatea, deoarece orice dezacord cu actele, acțiunile sau hotărârile luate de către procurori pot fi contestate în modul stabilit de lege.

De asemenea, transparența în activitate este un principiu pe care procurorii îl urmează, însă la punerea în aplicare a acestuia ei trebuie să țină cont și de constrângerile generate de prezumția nevinovăției sau confidențialitatea urmăririi penale, pe care legea le impune cu aceeași obligație imperativă.

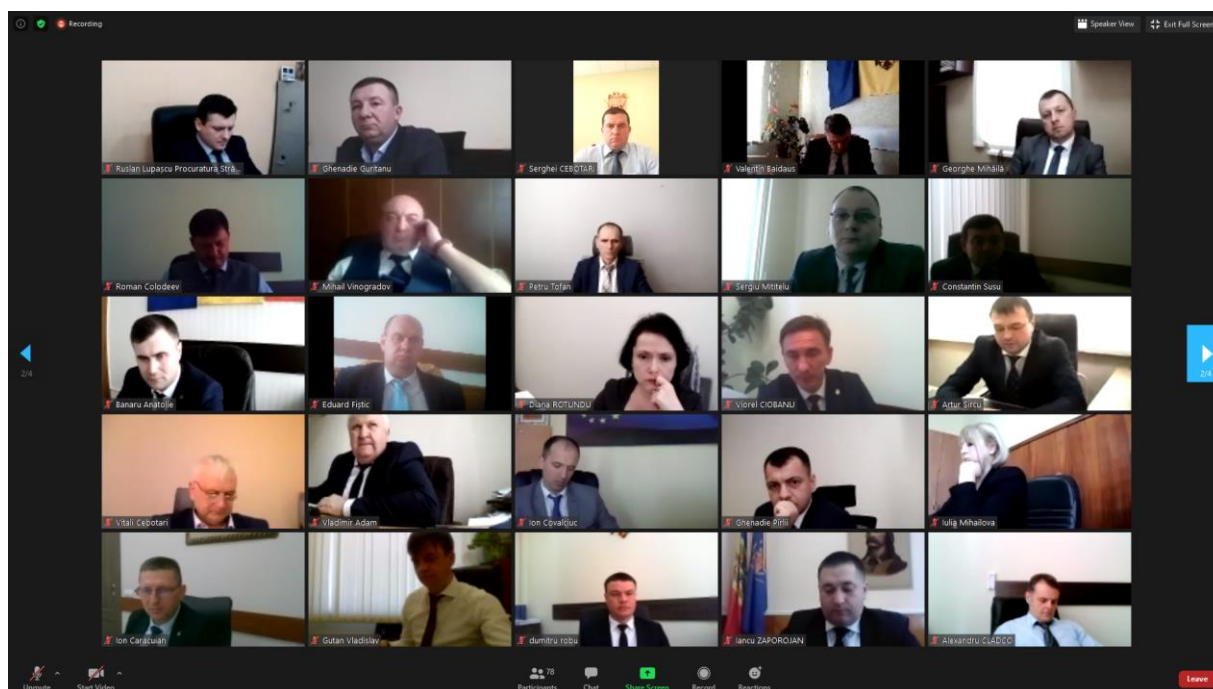
La această etapă, independența Procuraturii există și funcționează, iar faptul dat deja este recunoscut atât în mediul juriștilor, cât și de către partenerii de dezvoltare.

Societatea merită să păstreze acest progres și să-l valorifice potrivit aspirațiilor sale de dezvoltare, de aceea întreaga activitate a Consiliului Superior al Procurorilor se orientează spre a consolida conform competențelor transformările realizate.

Îndemnăm la un dialog deschis și corect, fără acuzații declarative, precum și la o comunicare în limita bunului simț și a spiritului legii, deoarece chiar cea mai perfectă normă nu va genera un impact pozitiv dacă noi toți împreună nu-i vom asigura valoare și conținut prin comportamentul nostru consecvent și responsabil.

25.02.2021

Autoadministrarea procurorilor în anul 2020 – bilanț prezentat public în format online

La data de 26 februarie 2021 a avut loc evenimentul de prezentare publică a raportului anual de activitate al Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit evaluărilor din raport, subiectul ce condiționează o preocupare permanentă a Consiliului Superior al Procurorilor este dezideratul de a contribui la sporirea integrității procurorilor și la consolidarea încrederii cetățenilor în activitatea Procuraturii. Eforturile în acest sens urmează să se bazeze pe dialog constructiv, pe conștientizare a rolului justiției în societate și trebuie să fie raportate la prevederile legii, pentru că numai așa rezultatele vor fi conforme așteptărilor de apărare a drepturilor omului.

Pentru concluzie, doamna Angela Motuzoc a reiterat că valoarea actului de justiție se clădește zilnic, prin competență profesională, bună-credință și cultură instituțională, pe care trebuie să le dețină fiecare procuror, exprimând îndemnul ca aceste valori să se constituie în repere ale activității exercitate zi de zi.

10.08.2021

Comunicat de presă

Consiliul Superior al Procurorilor este profund contrariat de modul în care, în ultima perioadă, este atacată instituția Procuraturii prin acuzații grave, care, însă nu au nici un suport juridic și sunt de esență manipulatorie.

În condițiile șirului interminabil de învinuiri nefondate și informații distorsionate despre activitatea procurorilor, emise în spațiul public de către reprezentanții forțelor de guvernare, atestăm că se periclitizează ordinea de drept a țării, care stabilește clar regulile separației puterilor în stat și colaborarea acestora.

Astfel, drept o reacție firească, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază importanța respectării de către toate autoritățile publice a standardelor europene referitoare la activitatea

Procuraturii și, în acest sens, pentru a asigura informarea justă a societății notăm că se va menține fermă, prin toate mijloacele prevăzute de lege, poziția constituțională de garant al independenței și imparțialității procurorilor.

16.08.2021

COMUNICAT

al Procuraturii Republicii Moldova și Consiliului Superior al Procurorilor, adresat Secretarului General al Consiliului Europei, Comisia de la Veneția, Asociației Internaționale a Procurorilor, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni al Consiliului Europei, Corpului diplomatic acreditat în Republica Moldova³

Subiect: îngrijorări ce țin de riscurile afectării independenței procurorilor din Republica Moldova

Ținând cont de standardele impuse de Principiile Națiunilor Unite privind rolul procurorului, adoptate la Havana în 1990, Recomandarea Consiliului Europei (2000)19 privind rolul procurorului în sistemul de justiție penală, Standardele de responsabilitate profesională și declarația privind obligațiile și drepturile procurorilor, adoptată de Asociația Internațională a Procurorilor la 23 aprilie 1999, Raportul Comisiei de la Veneția privind standardele europene în ceea ce privește independența sistemului judiciar (CDL_AD(2010)040) adoptat la data de 17-18 decembrie 2010, Avizul nr.9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Carta de la Roma), Avizul Biroului Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni din 20 februarie 2020 formulat în temeiul cererii adresate de către Consiliul Superior al Procurorilor din Republica Moldova,

Având în vedere dreptul procurorilor de a-și exprima liber opiniile atunci când le este afectată independența sau când există riscul de a se aduce atingere separației și echilibrului puterilor în stat,

Considerând că statul Republica Moldova înțelege să-și îndeplinească obligațiile internaționale asumate cu privire la independența puterii judecătorești și apărarea statului de drept, să respecte regulile promovate de Consiliul Europei precum și de celelalte organizații internaționale din care Republica Moldova face parte,

Formulăm prezenta adresare cu înaintarea apelului de a fi constatată inadmisibilitatea presiunilor politice și intimidărilor venite din partea politicului, derulate cu o insistență puternică în perioada anilor 2019-2021 și agravate în special după scrutinul electoral din 11 iulie 2021, care au potențialul sporit de a submina independența procurorilor și de a afecta iremediabil natura juridică a standardelor profesionale aferente activității procurorilor.

În ultimii doi ani, corpul de procurori și instituția Procuraturii din Republica Moldova au fost obiectul multiplelor critici și etichetări, care au extrapolat limitele libertății de exprimare și s-au plasat în zona speculativă, urmărind, în cele mai multe cazuri, scopul de a manipula opinia publică sau de a obține popularitate fără un efort consistent.

Astfel, a fost lăsat fără atenția necesară un adevăr fundamental – Procuratura este o instituție a statului care, prin lege, activează pentru apărarea ordinii de drept, iar pentru funcționarea eficientă a acesteia este necesară colaborarea onestă și echilibrată, bazată pe bună-credință, a celor trei puteri de stat, astfel după cum stabilește Constituția Republicii Moldova.

Deși principiul separării puterilor în stat este acceptat și recunoscut de reprezentanții celor trei puteri - legislativă, executivă și judecătorească, constatăm cu regret că în special după data de 11.07.2021, reprezentanții politicului, fără a se întemeia pe circumstanțe factologice, au preluat o abordare inexplicabilă de factură acuzatoare în raport cu instituția Procuraturii. Virulența efortului de a prezenta exclusiv în lumină negativă activitatea procurorilor, a determinat o serie de conflicte și tensiuni îngrijorătoare legate de punerea în practică a principiului separației puterilor în stat în spiritul prevederilor constituționale.

³ Versiunea complete a comunicatului poate fi găsită [aici](#)

Atragem atenția asupra tentativelor tot mai insistente ale unor actori politici, precum și ale exponenților autorităților guvernamentale de a submina independența instituțională și individuală a procurorilor și, corelativ - de a diminua încrederea publică în puterea judecătorească.

Asistăm la cel mai mare front ridicat împotriva Procuraturii de către politicieni și susținătorii lor, care lansează calomnieri zilnice în mass-media, recurg la eterne amenințări, își arogă rolul de judecători ai activității procurorilor și transmit un mesaj explicit că poziția exprimată de ei are caracter absolut în stat, că ei sunt cei care decid soarta mandatului procurorilor, insinuând că, prin votul din 11.07.2021, poporul a pledat și pentru demiterea Procurorului General, acțiuni care depășesc câmpul de constituționalitate a atribuțiilor pe care le exercită ca reprezentanți ai puterii de stat.

Foarte grav este faptul că în spațiul public, fără a face precizările de rigoare, politicienii discută multe spețe penale individuale a căror examinare nu s-a încheiat, prezentând fel și fel de informații pe care nimeni nu le verifică, dar care sunt utilizate și, în baza lor, dânsii califică ca fiind greșit soluționate juridic procesele penale.

Prin asemenea discursuri publice se golește de substanță, competența judiciarului de a se expune, în ultimă instanță, pe cazurile examinate în ordine procesual-penală, iar societatea poate percepe greșit funcționarea principiului separării puterilor în stat.

Este incontestabil că procurorii realizează un serviciu public și, în considerarea fermă a acestui principiu, întreaga activitate a Procuraturii trebuie să fie guvernată de transparență și să răspundă standardelor de responsabilitate, care implică și necesitatea de a raporta despre modul și rezultatul muncii desfășurate, iar în ultimii doi ani progresele instituționale în acest sens au fost constant recunoscute.

-//-

Conchidem că suntem în prezența nu doar a unei probleme de ignorare, neaplicare a unor standarde și recomandări europene pentru instaurarea ordinii de drept, ci a unei probleme de constituționalitate, încercare de a legifera un atac la independența Procuraturii și procurorilor, care nicidecum nu poate fi ignorată și tratată cu conștiință și oportunitate revoluționară de moment, varietatea soluțiilor legale fiind suficient de mare.

În egală măsură, înțelegem provocările profesionale cu care se confruntă sistemul judiciar în general și susținem necesitățile ajustării cadrului normativ național la obiectivele reformelor de îmbunătățire a funcționării organelor Procuraturii.

Totuși, optăm pentru ca toate reformele să se realizeze într-un cadru de legalitate, cu asigurarea principiului separării puterilor în stat, bazat pe un dialog corect și respect reciproc, astfel încât societatea să aibă încrederea că toate măsurile întreprinse au obiective de bună-credință.

Modificarea componentelor normative care au impact asupra mandatului Procurorului General constituie o operațiune sensibilă sub aspectul reglementării, constatare care decurge și din abordarea Comisiei de la Veneția, care în avizele sale preferă să meargă și mai departe, consemnând că în cazul Procurorului General motivele unei eventuale demiteri trebuie să se regăsească în Constituție⁴.

Potrivit concluziilor care decurg rezonabil din analiza textului modificărilor, coroborat cu atacul mediatic lansat în privința Procurorului General, în special după scrutinul din 11.07.2021, care a fost vociferat oficial de la tribuna Parlamentului de însuși Minsitrul Justiției, care prezenta proiectul de lege în prima lectură, deducem cu certitudine că aceste modificări au, de fapt, în spate scopul de a pune presiune și a determina demiterea actualului Procuror General, fapt ce denotă că instrumentele juridice se folosesc cu depășirea câmpului de constituționalitate și prin compromiterea testului de legalitate.

În opiniile exprimate de către Comisia de la Veneția s-a consemnat că revizuirile referitoare la activitatea unor instituții trebuie să fie extrem de prudente, în special în situația când remanierea vizează mandate de rang constituțional (așa cum în Republica Moldova sunt mandatul Procurorului General și mandatul membrilor Consiliului Superior al Procurorilor).

⁴ Avizul Biroului CCPE din 20.02.2020 CCPE-BU(2020) 2 pct.47

Drept exemplu elocvent poate fi analizat Avizul Comisie de la Veneția privind proiectul de amendare a legii organice referitoare la tribunalele de drept comun din Georgia unde Comisia a considerat că „atunci când își utilizează competența legislativă de a proiecta organizarea și funcționarea viitoare a sistemului judecătoresc, Parlamentul trebuie să se abțină de la adoptarea unor măsuri care ar periclita continuitatea mandatului membrilor Consiliului Judecătoresc Superior. Înlăturarea tuturor membrilor Consiliului în mod prematur va stabili un precedent prin care orice guvern nou sau orice parlament nou, care nu aprobă componența sau membrii Consiliului, i-ar putea înceta existența mai devreme și l-ar putea înlocui cu un Consiliu nou. În multe circumstanțe, **o asemenea schimbare, în special atunci când este una rapidă**, va da naștere suspiciunii că intenția din spatele ei era să influențeze cazurile din fața Consiliului”⁵.

-//-

Noi conștientizăm că un corp de procurori independenți, integri și responsabili sunt elementul-cheie în asigurarea deplină a funcționării statului de drept și a garanțiilor procesului echitabil.

În egală măsură, înțelegem provocările profesionale cu care se confruntă sistemul judiciar în general și susținem necesitățile ajustării cadrului normativ național la obiectivele reformelor de îmbunătățire a funcționării organelor Procuraturii.

Totuși optăm pentru ca toate reformele să se realizeze într-un cadru de legalitate, cu asigurarea principiului separării puterilor în stat, bazat pe un dialog corect și respect reciproc, astfel încât societatea să aibă încredere că toate măsurile întreprinse au obiective de bună-credință.

Având în vedere argumentele expuse, ținând cont de faptul că asigurarea independenței procurorilor este garanția unei justiții eficiente pentru cetățeni, intervenim cu prezenta adresare pentru ca să fie exprimată poziția cu privire la:

1. Inadmisibilitatea presiunilor politice în raport cu instituția Procuraturii (având în vedere argumentele din textul prezentului comunicat, care explică riscurile comportamentului politic neloyal și impactul negativ al lipsei de colaborare onestă asupra separării puterilor în stat);
2. Situația independenței procurorilor din Republica Moldova în raport cu modificările legislative operate la Legea cu privire la Procuratură, în special cele ce țin de procedura disciplinară și evaluarea Procurorului General, precum și excluderea Procurorului General ca membru de drept din componența CSP;
3. Lipsa de justificări pentru urgența modificărilor substanțiale, ce reconfigurează coordonatele mandatului de Procuror General;
4. Necesitatea solicitării opiniilor forurilor de specialitate – Comisia de la Veneția, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni anterior adoptării acestor modificări în redacție finală;
5. Afectarea independenței instituției Procuraturii prin instituirea obligației ca Procurorul General să fie membru al Consiliului Suprem de Securitate, condus de Președintele țării, care, prin interpretare extensivă poate conduce la ingerințe în efectuarea urmăririlor penale și, de asemenea, este în măsură să perpetueze practica solicitărilor inadmisibile de a raporta pe cauze penale concrete, or, în limitele acestei platforme stabilite de lege, Procurorul General poate interveni, alături de alte instituții din domeniul justiției, doar pentru prezentarea punctelor de vedere, a opiniilor privind probleme de drept, politici penale sau măsuri de prevenire a fenomenelor infracționale, bazate pe analize de specialitate, astfel încât să fie formulate, prin consens, propuneri și recomandări.

Vă rugăm să găsiți, atașate la prezenta scrisoare, traducerea Legii cu privire la Procuratură, traducerea Proiectului de Lege și a notei informative pentru modificarea Legii cu privire la Procuratură (introducerea mecanismului de evaluare a performanțelor Procurorului General, schimbarea componenței CSP).

⁵ Opinia amicus curiae a Comisiei de la Veneția și DGI al CoEla adresarea din 09.10.2020 a Curții Constituționale din RM pct.29

Concomitent, exprimăm întreaga deschidere pentru a oferi, dacă va fi necesar, precizări cu referire la subiectele puse în discuție prin această adresare sau alte informații considerate relevante de către experți, care să contribuie la formarea opiniilor și exprimarea viziunilor de specialitate.

Avem deplina disponibilitate, în cazul în care experții vor considera util și relevant, să participăm la o întrunire comună, inclusiv prin sisteme accesibile de teleconferință, la care să fie puse în discuție aspectele sensibile privind modul de asigurare a garanțiilor de independență a procurorilor în contextul specific al Republicii Moldova, iar contribuția forurilor de specialitate este în măsură să ofere recomandări de substanță, în spiritul valorilor democrației și a principiilor statului de drept.

30.11.2021

Rubrica - transparență decizională

Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) a publicat pe pagina electronică a instituției – www.csp.md, la rubrica – transparența decizională, punctele de vedere privind inițiativa referitoare la instituirea procedurii de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor, precum și Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Documentele de referință, elaborate de către membrii – procurori, au fost transmise Ministerului Justiției și, corespunzător, Parlamentului, pentru a fi analizate în contextul procedurilor de legiferare.

Astfel, cu referire la conceptul de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor, membrii-procurori din cadrul CSP au menționat că, pentru realizarea procedurilor ce exced cadrul normativ actual, este necesar ca proiectul de lege să se bazeze pe un studiu complex, comprehensiv și credibil privind condițiile, impactul, riscurile, așteptările, rezultatele măsurilor cu caracter excepțional (opinia integrală poate fi consultată [aici](#)).

Totodată, s-a notat că rolul Misiunii Internaționale de Monitorizare (MIM) trebuie să fie doar consultativ, așa cum indică organismele europene de specialitate, motiv din care și atribuțiile acestei entități urmează să se alinieze anume scopului de referință, fără a i se acorda competențe cu potențial de a genera modificarea hotărârilor.

Mai mult, în opinia membrilor-procurori ai CSP crearea Colegiului special de Apel (CSA), ca fiind un colegiu separat în cadrul Curții de Apel Chișinău, ridică mai multe aspecte problematice, în măsura în care art.115 alin.(3) din Constituție stabilește expres interdicția înființării unor instanțe extraordinare.

Având în vedere raționamentele expuse, s-a propus revizuirea conținutului proiectului și analizarea posibilităților ca acest mecanism derogatoriu de evaluare să fie realizat în temeiul competențelor constituționale ale Consiliului Superior al Magistraturii, și, respectiv, ale Consiliului Superior al Procurorilor, după caz cu instituirea consultanței din partea experților internaționali și cu identificarea clară și previzibilă a elementelor procedurii.

O altă inițiativă vizează Proiectul de lege nr.334 din 09.11.2021 privind modificarea Legii nr.3/2016 prin introducerea, inter alia, a etapei de preselecție pentru candidații la funcția de procuror șef al procuraturilor specializate.

În acest sens, membrii-procurori din cadrul CSP au consemnat că la elaborarea proiectului nu au fost luate în considerație raționamentele Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.13/2020, când s-a analizat impactul activității unei comisii de preselecție (*avizul integral poate fi consultat [aici](#)*).

Potrivit opiniei reflectate în aviz, instituirea comisiei de preselecție implică riscuri evidente de încălcare a standardelor de specialitate și s-a propus revizuirea conceptuală a amendamentelor nominalizate.

➤ Avizarea proiectelor priorităților anuale privind activitatea Procuraturii

Prin [Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-11/2021 din 28.01.2021](#) (a se vedea [aici](#)), în temeiul art.70 alin.(1) lit.t) din Legea nr.3/2016 și pct.4.1. lit.d) din Regulamentul Consiliului, prioritățile Procuraturii pentru anul 2021, prezentate de către Procurorul General, domnul Alexandr Stoianoglo, au fost avizate și propuse pentru dezbateri în cadrul ședinței Adunării Generale a Procurorilor.

Prioritățile Procuraturii pentru anul 2021 au fost elaborate în virtutea competențelor funcționale stabilite de art.124 din Constituția Republicii Moldova și art.5 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, care prevăd că în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, această instituție publică autonomă contribuie la respectarea ordinii de drept, la efectuarea justiției, la apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Pentru argumentarea viziunii reflectate în proiectul de priorități, Procurorul General a menționat că acest document se bazează pe evaluarea activității instituției în anul 2020, dar și pe analiza de ansamblu a modului de funcționare a Procuraturii, pentru care dezideratul ferm este alinierea la principiul respectării drepturilor omului și la sporirea nivelului de încredere din partea cetățenilor.

Prin proiectul de priorități prezentat, Procuratura a reafirmat intenția realizării obiectivelor, menite să contribuie la îmbunătățirea calității actului de justiție și sporirea gradului de încredere a societății în activitatea instituției.

Consiliul Superior al Procurorilor a consemnat importanța asumării priorităților determinate de contextul evoluției societății, care trebuie să pună în valoare domeniile de activitate cu o sensibilitate sporită, necesitând soluții complexe și consistente.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor stabilirea priorităților reprezintă etapa inițială a efortului instituțional de îmbunătățire a calității activității pe domeniile ce necesită o intervenție mai specială, cu abordări multiaspectuale.

Pornind de la aceste raționamente, lista de priorități pentru anul 2021, setată în 7(șapte) compartimente, a fost analizată din perspectiva competențelor instituționale și standardelor profesionale stabilite în raport cu statutul funcției de procuror - management instituțional, politici și legislație; drepturile omului, protecția copilului și apărarea intereselor societății; domeniul urmăririi penale; domeniul judiciar; cooperare și asistență juridică internațională; cooperare la nivel național; relații publice, promovarea imaginii instituției.

În raport cu fiecare dintre domeniile enunțate au fost consemnate activități generice, care trasează angajamente de orientare a activității sistemului Procuraturii.

Evaluarea fiecărui compartiment denotă că prioritățile au fost focusate pe îmbunătățirea practicii procurorilor în domeniile ce rezultă din competențele instituționale, au ținut cont de concluziile privind debirocratizarea procesului penal și ajustarea acestuia la experiențele și modelele europene, asigurarea schimbului de informații analitice între organele de drept referitor la aspecte ale dezvoltării fenomenului criminalității informatice, respectarea unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele

internaționale, precum și promovarea politicilor penale de aplicare a pedepselor alternative detenției.

Combaterea corupției și criminalității organizate au fost considerate domenii esențiale în activitatea Procuraturii, motiv din care s-a statuat asupra necesității dezagregării priorităților în compartimente separate.

Consiliul Superior al Procurorilor a apreciat că proiectul priorităților Procuraturii derivă din realitățile factologice, sunt în măsură să asigure contextul necesar pentru evoluția calitativă a activității instituției și să consolideze imaginea instituțională în societate.

La data de 26 februarie 2021 a avut loc evenimentul de prezentare publică a rapoartelor anuale de activitate ale Consiliului Superior al Procurorilor și Procuraturii, inclusiv și anunțarea priorităților Procuraturii pentru anul 2021.

Evenimentul s-a desfășurat **on-line pe platforma ZOOM**, cu transmitere în regim live pe portalul „www.privesc.eu”, fiind accesibil pentru vizionare tuturor celor interesați de activitatea procurorilor.

➤ **Avizarea remanierilor structurale în cadrul Procuraturii**

Elaborarea și crearea soluției privind eventualele modificări de structură se circumscriu domeniului de competență a Procurorului General și aceste procese țin de substanța responsabilității manageriale, fiind în strânsă legătură cu evaluarea intrinsecă a condițiilor de activitate.

Rolul Consiliului Superior al Procurorilor la eliberarea acordului său, este să analizeze soluția propusă, să stabilească dacă aceasta îndeplinește testul conformității cu limitele dreptului discreționar și să verifice respectarea garanțiilor de independență a procurorilor în procesele referitoare la schimbările ce țin de funcțiile deținute de către aceștia.

Potrivit art.7 alin.(3), art.11 alin.(1) lit.g) și art.70 alin.(1) lit.i) din *Legea nr.3/2016*, Consiliul Superior al Procurorilor a avizat în anul 2021 proiectele a 2 ordine privind reorganizarea Procuraturii pe dimensiune administrativă, prin care s-au operat modificări la *Ordinul nr.681-p din 15.06.2017 privind structura internă, reședințele și statul de personal al sistemului Procuraturii*”.

Conform prevederilor normative pre-citate, *Procurorul General stabilește, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor, structura internă a procuraturilor și numărul de procurori în cadrul fiecărei procuratur.*

În anul 2021 Procuratura a înaintat 2 demersuri prin care a solicitat acordul Consiliului pentru remanierile în schema de încadrare. În fiecare caz, propunerile de modificare a Ordinului Procurorului General nr.681-p din 15.06.2017 s-au referit la optimizarea structurii Procuraturii Generale, precum și repartizarea echitabilă și proporțională a forței de muncă, constatându-se că se impune ajustarea schemei de încadrare a personalului la necesitățile instituției.

De fiecare dată s-a relevat că remanierele propuse sunt în deplină concordanță cu numărul limită al unităților de personal instituit în Procuratură potrivit art.3 din Hotărârea Parlamentului nr.78/2010 privind aprobarea numărului de personal al Procuraturii, iar după implementarea modificărilor vizate, numărul total al posturilor de procuror și funcționar public în Procuratură nu va suferi modificări.

Primul demers privind modificarea structurii interne a Procuraturii Generale, prezentat de către Procurorul General, Alexandr Stoianoglo, a fost examinat de Consiliul Superior al Procurorilor în cadrul ședinței din 24.06.2021 (Hotărârea CSP nr.1-72/2021 din 24.06.2021, *a se vedea [aici](#)*).

Potrivit argumentelor prezentate, propunerea de efectuare a acestor modificări s-a bazat pe evaluarea internă a activității subdiviziunilor structurale din cadrul Procuraturii Generale, în rezultatul căreia au fost identificate soluțiile de îmbunătățire a managementului instituțional.

Viziunile de modificare au inclus următoarele remanieri structurale:

- transferarea Secției asistență juridică internațională ca subdiviziune a Direcției urmărire penală și criminalistică;
- transferarea Secției protocol, cooperare internațională și integrare europeană ca subdiviziune în subordinea Procurorului General;
- excluderea din organigrama Procuraturii Generale a subdiviziunii Direcția cooperare internațională și integrare europeană;
- fuzionarea prin contopire a Secției politici, reforme și management al proiectelor și a Secției analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății și instituirea unei subdiviziuni noi – Secția elaborări normative și politici instituționale în cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății;
- reducerea a două funcții de procuror pentru misiuni speciale;
- instituirea Secției cauze excepționale ca subdiviziune în subordinea Procurorului General din contul reducerii din organigrama Procuraturii Generale a două funcții de procuror pentru misiuni speciale, a unei funcții de procuror-șef Direcție, a unei funcții de procuror-șef Secție, a unei unități de consultant al și a unei unități de specialist principal.

La adoptarea deciziei, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au analizat prevederile cadrului normativ relevant, au pus în discuție eficiența modificărilor propuse în raport cu necesitățile funcționale din activitatea Procuraturii Generale și au evaluat incidența garanțiilor juridice pentru angajații vizati de aceste proceduri, concluzionându-se că soluțiile privind remanierele propuse au fost argumentate obiectiv și sunt rezonabile.

Pentru a asigura informarea obiectivă a societății despre aceste procese instituționale, care au fost anterior mediatizate în spațiul public, menționăm că remanierele de referință sunt de natură managerială, includ mai multe subdiviziuni din cadrul Procuraturii Generale și fac parte dintr-o viziune de ansamblu asupra funcționării instituției.

În această ordine de idei notăm că sunt lipsite de teme și conținut insinuările ce inoculează ideea că modificările de personal ar avea conotații subiective.

Potrivit hotărârii adoptate se menționează expres că toate actele și procedurile administrative ulterioare urmează să se desfășoare cu respectarea garanțiilor ce decurg din reglementările normative privind managementul resurselor umane.

A doua propunere de modificare a Ordinului nr.681-p din 15.06.2017 a fost avizată de Consiliul Superior al Procurorilor prin Hotărârea nr. 1-131/2021 din 24.06.2021 (*a se vedea [aici](#)*).

În demersul prezentat Procurorul General interimar, Dumitru Robu, s-a referit la necesitatea optimizării structurii interne a Procuraturii Generale, prin efectuarea următoarelor remanieri:

- instituirea subdiviziunii *Aparatul Procuraturii Generale*, cu funcția publică de conducere de nivel superior – *șef al Aparatului Procuraturii Generale*;
- transferarea *Secției resurse umane, Secției relații publice, Secției secretariat, petiții și audiență și Direcției finanțe și administrare* în subordinea Aparatului Procuraturii Generale.

Inițiativa depusă a fost argumentată prin necesitatea racordării schemei de încadrare a personalului instituției cu prevederile *Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Legii nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, precum și Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public*.

În susținerea demersului s-a invocat că operarea modificărilor reprezintă o necesitate instituțională, identificată în contextul analizei aspectului de distribuire a competențelor pentru echipa de conducere și constatării atribuțiilor improprie activității de procuror, fapt care creează riscuri de erori în administrarea Procuraturii Generale și, respectiv, necesită implicarea în procesul de management al instituției a unui personal specializat în gestionare de resurse umane și finanțe, capabil să acorde conducătorului entității publice sprijinul specializat.

Potrivit demersului, soluția de instituire în organigrama Procuraturii Generale a subdiviziunii structurale *Aparatul Procuraturii Generale*, este considerată justificată inclusiv și de prevederile secțiunii III din Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr.155/2011, care instituie în calitate de funcție publică de conducere de nivel superior al Aparatului Procuraturii Generale – *funcția de șef/șef adjunct (codul funcției A04)*. În spectrul de atribuții prescrise funcției de referință se circumscrie realizarea managementului de nivel superior în instituția publică, planificarea funcțională a activității instituției publice, gestionarea resurselor financiare, umane, tehnice, materiale etc. și reprezentarea instituției în relațiile cu alte autorități publice din țară și de peste hotare.

Subsecvent, s-a menționat că Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, include funcția de *șef al Aparatului (codul A2003)*, în categoria funcțiilor publice care se regăsesc în Aparatul Procuraturii Generale și a procuraturilor specializate (Tabelul 2 „Funcționari publici (A2)” din Anexa 3 Grupul ocupațional „Administrație publică (A)” la Legea nr.270/2018). Totodată, potrivit art.8

alin.(2) lit.d) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, categoria funcționarilor publici de conducere de nivel superior include *inter alia* funcția de conducător al Aparatului Procuraturii Generale.

Conform practicilor sale anterioare, în fiecare din cazurile enunțate Consiliul Superior al Procurorilor a ținut cont de faptul că scopul generic al atribuțiilor acordate Procurorului General urmărește realizarea unui management eficient al resurselor umane în sistemul Procuraturii, pentru asigurarea dimensionării echilibrate a volumului de activitate raportat la fiecare angajat, circumstanță care condiționează necesitatea identificării măsurilor optime pentru buna organizare a funcționării tuturor subdiviziunilor.

Acest deziderat a fost dezvoltat de către Consiliul Superior al Procurorilor și în [Hotărârea nr.1-132/2021 din 21.10.2021](#), urmare a examinării demersului din oficiu al domnului Eduard Varzar, membru detașat din rândul procurorilor, care a optat pentru necesitatea inițierii unei analize a sarcinii de muncă per procuror în subdiviziunile Procuraturii și aprecierea oportunității de modificare a structurii interne și a statelor de personal ale Procuraturii.

Inițiativa respectivă a fost determinată de necesitățile de evaluare a eficienței reformei din anul 2016 și a evoluției cadrului normativ aferent competențelor și atribuțiilor procurorului și, respectiv, a impactului acestora asupra rezultatelor activității Procuraturii și calității actului de justiție, dar și de necesitatea identificării soluțiilor pentru sporirea eficienței și calității activității de procuror și a imaginii Procuraturii.

După cum a fost conceput, studiul urmează să evalueze necesitățile de personal, atât a funcțiilor de procurori executori, cât și a celor de procurori conducători, dar și a personalului care asistă procurorii în activitatea lor (funcționarii publici, funcționarii publici cu statut special, personalul tehnic), și să propună, după caz:

- ❖ *creșterea sau reducerea unor categorii de personal,*
- ❖ *optimizarea structurii Procuraturii și a distribuirii statelor de personal,*
- ❖ *inițierea unor amendamente ale cadrului normativ care asigură funcționalitatea Procuraturii.*

În acest sens, s-a propus efectuarea studiului de referință prin combinarea mai multor metode de bază:

a) analiza informației cu privire la volumul de lucru al subdiviziunilor Procuraturii și sarcina de muncă per procuror în fiecare subdiviziune (ținând cont și de datele socio-demografice și informațiile statistice);

b) analiza practicii utilizării instituției delegării procurorilor de la alte procuraturi și a practicii de dispunere în condițiile legislației procesual penale a efectuării urmăririi penale de către alte organe de urmărire penală sau subdiviziuni ale Procuraturii decât cele competente;

c) sondajul în rândul procurorilor;

d) interviurile individuale cu procurorii.

S-a notat că, la evaluarea volumului de lucru al procurorilor, urmează a fi identificate criterii concrete de apreciere, cum ar fi:

- *ponderea procedurilor penale în coraport cu cele non-penale;*

- numărul cauzelor gestionate;
- categoriile și complexitatea cauzelor gestionate;
- gradul de implicare în acestea a procurorilor, funcționarilor publici și celor cu statut special;
- timpul real alocat acestor proceduri de către fiecare actor;
- volumul acțiunilor procesuale realizate,
- termenele de urmărire penală și de examinare judiciară,
- gradul de implicare a procurorilor și consultaților procurorului în activitatea analitică, volumul și specificul activităților analitice realizate, etc..

Consiliul Superior al Procurorilor a rezumat că soluția de efectuare a studiului asupra eficienței activității de procuror și necesităților de sporire a acesteia este justificată din perspectiva asigurării echilibrului în activitatea sistemului Procuraturii și a nivelului suficient de consolidare a capacităților instituționale.

Statele de personal ale Procuraturii au fost stabilite *prin Hotărârea Parlamentului nr.78 din 04.05.2010 privind aprobarea numărului de personal al Procuraturii* și constituie **720 unități de procurori** și 700 unități de personal, inclusiv personal tehnic.

La data de 31.12.2021, în Procuratură real activau - **1153 de persoane**, inclusiv:

- procurori – **615** (*cifra nu include procurorii suspendați, detașați din funcție*);
- funcționari publici - **353**;
- funcționari publici cu statut special - **32**;
- personal tehnic – **153**.

➤ **Avizarea proiectului de buget al Procuraturii pentru anul 2022**

Potrivit ariei competențelor departamentale, Consiliul Superior al Procurorilor participă la elaborarea proiectului de buget al Procuraturii și îl avizează, exigență care este prevăzută de art.70 alin.(1) lit.r) și art.91 alin.(3) din Legea nr.3/2016.

Procuratura se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală și, în virtutea obligațiilor ce decurg din această prevedere imperativă, gestionarea corectă a procesului reprezintă garanția asigurării disciplinei corespunzătoare în utilizarea eficientă și transparentă a resurselor financiare publice.

Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură reglementează modul de gestionare financiară a organelor Procuraturii, prin elaborarea unui buget pe criterii obiective și transparente, fundamentate pe evaluarea necesităților de ordin organizatoric, administrativ, tehnico-material și informațional, capabil să acopere necesitățile instituției. Conform prevederilor legale, bugetul Procuraturii este unic, administrat la nivelul Procuraturii Generale în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.

Potrivit ariei competențelor departamentale, Consiliul Superior al Procurorilor participă la elaborarea proiectului de buget al Procuraturii și îl avizează, exigență care este prevăzută de art.70 alin.(1) lit.r) și art.91 alin.(3) din Legea nr.3/2016.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, angajamentul exprimat în procesul de elaborare a proiectului de buget al Procuraturii trebuie să corespundă celor mai înalte standarde de claritate și previzibilitate, dat fiind faptul că prin esența sa, acesta nu este doar un document financiar departamental, ci reprezintă parte componentă a bugetului public național.

În context, Consiliul Superior al Procurorilor reține importanța realizării acestui exercițiu, care implică deopotrivă atât analiza profundă a obiectivelor folosirii mijloacelor financiare publice, cât și calcule de domeniu contabil.

În cadrul ședinței Consiliului din 30 septembrie 2021, Procuratura Generală a prezentat, pentru avizare, proiectul de buget al instituției pentru anul 2022, elaborat în conformitate cu limitele de cheltuieli stabilite de Ministerul Finanțelor.

Pentru calcularea resurselor financiare necesare, la capitolul reparații capitale ale sediilor, Procuratura a evaluat starea imobilelor administrative în care își desfășoară activitatea unele procuraturii teritoriale și a constatat necesități de reparații capitale ale sediilor procuraturilor raioanelor Dondușeni, Criuleni, Fălești.

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că aceste investiții financiare sunt relevante având în vedere necesitatea asigurării condițiilor de muncă pentru procurori în conformitate cu standardele profesionale.

Potrivit informației prezentate, bugetul Procuraturii pentru anul 2022 a fost planificat în suma totală de 380809,2 mii lei, distribuite conform calculelor în felul următor: cheltuieli de personal – 315464,0 mii lei; bunuri și servicii – 34145,2 mii lei; prestații sociale – 9300,0 mii lei; mijloace fixe – 12950,0 mii lei; stocuri de materiale circulante – 8600,0 mii lei; alte cheltuieli – 200,0 mii lei și alte cheltuieli capitale – 150,0 mii lei.

La calcularea cheltuielilor de personal pentru anul 2022 și estimările pe anii 2023-2024, Procuratura Generală s-a ghidat de prevederile actelor normative, care reglementează condițiile de salarizare a angajaților din sectorul bugetar în limita stabilită de către Ministerul Finanțelor.

Adițional obligațiilor ce derivă din compartimentul salarizării angajaților, s-a ținut cont și de faptul că asigurarea procuraturilor cu tehnică criminalistică, cu mijloace de telecomunicație și calculatoare, cu mijloace de transport auto și de serviciu, cu condiții de lucru adecvate, de natură să ocrotească sănătatea procurorului se pune în sarcina Procuraturii Generale și se efectuează din mijloace de la bugetul de stat.

Pe cale de consecință, luând în considerare prioritățile în activitatea Procuraturii, prin **Hotărâre nr. 1-111/2021 din 30.09.2021** Consiliul Superior al Procurorilor a avizat proiectul bugetului Procuraturii pentru anul 2022.

CAPITOLUL II

Proceduri derulate în vederea constituirii noilor componente ale organelor de autoadministrare

➤ Proceduri organizatorice aferente desfășurării Adunării Generale a Procurorilor în vederea selectării membrilor în organele de autoadministrare

Adunarea Generală a Procurorilor este organul suprem de autoadministrare a procurorilor și convocarea acesteia este o necesitate instituțională definitivă, în măsură să asigure realizarea, în substanță, a principiului autonomiei Procuraturii.

Pe dimensiunea vizată, Consiliul Superior al Procurorilor supraveghează derularea procedurilor organizatorice referitoare la convocarea și desfășurarea ședințelor acestui for reprezentativ.

În contextul prevederilor art.67 din Legea nr.3/2016, care stabilesc competențele Adunării Generale, la **data de 26 februarie 2021** Consiliul Superior al Procurorilor a organizat prezentarea publică a rapoartelor de activitate ale Consiliului Superior al Procurorilor și Procuraturii pentru anul 2020 și aprobarea priorităților Procuraturii pentru anul 2021.

Evenimentul s-a desfășurat **on-line pe platforma ZOOM**, cu transmitere în regim live pe portalul „www.privesc.eu”, fiind accesibil pentru vizionare tuturor celor interesați de activitatea procurorilor (*a se vedea [aici](#)*).

Contextul special de organizare a fost determinat de restricțiile sanitare aferente gestionării crizei pandemice, care a condiționat imposibilitatea obiectivă temporară de a desfășura Adunarea Generală a Procurorilor, cu prezența întregului corp de procurori.

Subsidiar notăm că alegerea membrilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile subordonate este prerogativa de bază a Adunării Generale a Procurorilor, însă, în perioada anilor 2020 și 2021 convocarea acesteia a fost împiedicată de mai mulți factori obiectivi, care au făcut incidente alte norme legislative de extindere a duratei mandatului actualilor membri ai organelor de autoadministrare din rândul procurorilor.

Reiterăm, cu titlu de informare, că în anul 2020, premergător celui de raportare, au fost depuse eforturi substanțiale pentru organizarea forului procurorilor. Astfel, în ședința din 28 mai 2020 Consiliul Superior al Procurorilor a identificat necesitatea soluționării aspectelor organizatorice privind convocarea Adunării Generale a Procurorilor pentru data de 1 iulie 2020⁶, având ca subiect de bază *Alegerea membrilor procurori și a supleanților acestora în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor și Colegiul de disciplină și etică*.

În scopul derulării procedurilor organizatorice referitoare la convocarea și desfășurarea ședințelor acestui for reprezentativ, prin Hotărârea **nr.1-47/2020 din 12 iunie 2020** a fost constituită Comisia de organizare a alegerilor, responsabilitățile

⁶ Hotărârea CSP nr.1-36/2020 cu privire la convocarea Adunării Generale a Procurorilor

căreia vizează, în principal, organizarea și coordonarea tuturor activităților prealabile alegerilor în colegiile din subordinea Consiliului.

În egală măsură, Consiliul Superior al Procurorilor consemnează că prin **Hotărârea nr.1-35/2020 din 7 mai 2020** a fost demarat și concursul public pentru selectarea membrilor în colegiile enunțate din rândul reprezentanților societății civile.

Ulterior, în contextul prescripțiilor normative ale Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică expuse în Hotărârea nr.17 din 23.06.2020 referitoare la instituirea stării de urgență în sănătate publică, precum și ținând cont de răspunsul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 16 iunie 2020, potrivit căruia *organizarea evenimentului susmenționat, care presupune o aglomerare cu participarea a 640 de persoane, pe o durată îndelungată, reprezintă un risc sporit pentru sănătatea publică și, respectiv, nu poate fi acceptat pentru a fi desfășurat la data preconizată*, Consiliul Superior al Procurorilor a decis în cadrul ședinței din data de 25.06.2020⁷:

- amânarea desfășurării Adunării Generale a Procurorilor, convocată la 1 iulie 2020, pentru o dată ulterioară stabilită prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor;

- suspendarea activității Comisiei de organizare a alegerilor în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor;

- suspendarea concursului public, anunțat prin Hotărârea nr.1-35/2020 din 07.05.2020, pentru selectarea membrilor în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile.

În scurt timp, prin Legea nr.145 din 16.07.2020 au fost operate modificări la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, consemnându-se expres că „membrii aleși își exercită mandatul până la alegerea noilor membri”.

În această situație de fapt, Consiliul Superior al Procurorilor a stabilit în Hotărârea nr.1-67/2020 din 24.07.2020 că, prin efectul art.83 alin.(6) din Legea nr.3/2016, în redacția completată prin Legea nr.145 din 16.07.2020, în vigoare din 24.07.2020, se extinde *de jure* durata mandatului actualelor componente ale Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor, Colegiului de disciplină și etică și Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, ai căror membri aleși în conformitate cu Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.6 din 27.05.2016 și cu hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-230/16 din 22.09.2016, nr.12-236/16 din 29.09.2016 și nr.1-8/2020 din 23.01.2020 își vor exercita atribuțiile până la alegerea noilor membri.

Pe parcursul anului 2021, în contextul exercitării competențelor departamentale, Consiliul Superior al Procurorilor a reluat procedurile organizatorice privind convocarea Adunării Generale a Procurorilor.

Astfel, examinând în ședința din 17.08.2021 toate aspectele enunțate *supra*, având în vedere necesitatea reluării tuturor procedurilor de referință, în legătură cu expirarea mandatelor membrilor Consiliului Superior al Procurorilor din rândul procurorilor, precum și a membrilor în colegiile din subordinea sa, Consiliul a stabilit

⁷ Hotărârea CSP nr.1-54/2020 cu privire la proceduri organizatorice aferente alegerilor membrilor colegiilor din subordinea Consiliului Superior al P rocurorilor

ca fiind oportună convocarea Adunării Generale a Procurorilor la data de **19 noiembrie 2021**⁸.

Pentru realizarea acestui exercițiu, Consiliul Superior al Procurorilor a identificat și subiectele ce urmează a fi incluse în proiectul de agendă al Adunării Generale a Procurorilor:

- ❖ *Alegerea membrilor în Comisia de alegeri și în Comisia de examinare a contestațiilor.*
- ❖ *Alegerea membrilor procurori și a supleanților acestora în Consiliul Superior al Procurorilor.*
- ❖ *Alegerea membrilor procurori și a supleanților acestora în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor și Colegiul de disciplină și etică.*
- ❖ *Diverse.*

/ Potrivit art.69 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, cinci membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sunt aleși de către Adunarea Generală a Procurorilor din rândul procurorilor în funcție prin vot secret, direct și liber exprimat, după cum urmează:

a) un membru din rândul procurorilor Procuraturii Generale;

b) patru membri din rândul procurorilor de la procuraturile teritoriale și specializate.

Conform art.83 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, fiecare colegiu din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor este constituit din 7 membri, 5 din aceștia fiind aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rândul procurorilor./

Totodată, în ședința din 17.08.2021, Consiliul Superior al Procurorilor a decis reluarea concursului public, *anunțat prin Hotărârea nr.1-35/2020 din 07.05.2020*, pentru selectarea membrilor în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile.

De asemenea, Consiliul Superior al Procurorilor a desemnat Comisia de organizare a alegerilor, în aceeași componență instituită în 2020.

La începutul lunii noiembrie, pentru a decide asupra gestionării procedurilor aferente implicării și întrunirii unui număr mare de persoane, în considerarea prescripțiilor normative referitoare la instituirea stării de urgență în sănătate publică (a se vedea *Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr.64 din 26.10.2021*), Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău să formuleze o recomandare privind posibilitatea, oportunitatea și eventualele riscuri ale organizării și derulării acestor exerciții de alegeri.

Astfel, potrivit răspunsului Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 11.11.2021, *din cauza transmiterii intense a virusului SARS-CoV-2, cu înregistrarea numărului de infectări care depășește nivelul pragului de alertă roșu și în contextul Hotărârii CNESP nr. 62/2021, organizarea și desfășurarea întrunirilor în masă implică un risc sporit de răspândire a infecției.*

⁸ Hotărârea CSP nr.1-95/2021 din 17.08.2021 cu privire la convocarea Adunării Generale a Procurorilor

Având în vedere această stare de fapt, ținând cont de realitățile actuale la compartimentul stării epidemiologice din țară și conștientizând necesitatea sincronizării cu măsurile de prevenție adoptate de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, prin **Hotărârea nr.1-134/2021 din 11.11. 2021**, Consiliul Superior al Procurorilor a decis amânarea desfășurării Adunării Generale a Procurorilor, convocată pentru data de 19.11.2021, pentru o dată ulterioară, cu suspendarea tuturor procedurilor organizatorice aferente Adunării Generale, decizie adusă la cunoștința mass-media prin comunicatul plasat pe site-ul instituției (*a se vedea [aici](#)*).

Consiliul Superior al Procurorilor a monitorizat permanent situația ca procedurile aferente alegerii noilor componente ale Consiliului și colegiilor să fie reluate în cel mai scurt timp de la revocarea interdicțiilor ce decurg din instituirea stării de urgență în sănătate publică, însă acest exercițiu a fost sub rezerva imposibilității desfășurării.

➤ **Activitatea Comisiei de organizare a alegerilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine (septembrie -noiembrie 2021)**

Consiliul Superior al Procurorilor în corespundere cu punctele 24 și 26 din Regulamentul Adunării Generale, are competența de formare a Comisiei de organizare a alegerilor până la data convocării Adunării Generale. Din componența acestei comisii fac parte 5 procurori, dintre care – 1 de la Procuratura Generală, 1 de la procuraturile specializate și 3 de la procuraturile teritoriale.

Potrivit pct. 31 din Regulament, responsabilitățile Comisiei de organizare vizează, în principal, organizarea și coordonarea tuturor activităților prealabile alegerilor, inclusiv:

- înregistrarea candidaților și verificarea corespunderii acestora criteriilor de eligibilitate;
- întocmirea listei finale a candidaților pentru Consiliu și colegiile sale;
- întocmirea și tipărirea buletinele de vot;
- asigurarea pregătirii listelor procurorilor în exercițiu și materialelor aferente;
- asigurarea publicării programelor de promovare ale candidaților pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor și a Procuraturii Generale;

Atribuțiile Comisiei de organizare a alegerilor sunt preluate de Comisia de alegeri în cadrul Adunării Generale a Procurorilor

În ședința **din 17.08.2021, prin Hotărârea nr.1-95/2021**, Consiliul Superior al Procurorilor a instituit Comisia de organizare a alegerilor, în aceeași componență din anul 2020:

- **Irina Vîrlan**, procuror al Secției investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice, din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale;

- **Elena Ceruța**, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale;

- **Ivan Grosu**, procuror în Procuratura mun.Chișinău;

- **Vladislav Guzic**, procuror-șef al Procuraturii raionului Ștefan Vodă;
- **Olesea Vîrlan**, procuror în Procuratura raionului Ialoveni.

În prima lună, Comisia de organizare a alegerilor a activat în componență deplină. Ulterior, în luna octombrie, prin Hotărârile nr. 1-128/2021 din 15.10.2021 și nr. 1-133/2021 din 21.10.2021, Consiliul Superior al Procurorilor a încetat calitatea de membru al Comisiei de organizare a alegerilor pentru doamnele **Olesea Vîrlan** și **Elena Ceruța**.

Comisia de organizare a alegerilor s-a întrunit în 4 ședințe, în perioada **septembrie-noiembrie 2021**, în vederea realizării competențelor prescrise în capitolul V din **Regulamentul Adunării Generale a Procurorilor**, aprobat prin Hotărârea nr.3 din 27 mai 2016.

La prima ședință din 7 septembrie 2021, stabilită prin Hotărârea Consiliului nr.1-95/2021 din 17.08.2021 și prezidată de președintele Consiliului Superior al Procurorilor, doamna Angela Motuzoc, Comisia de organizare a alegerilor și-a ales președintele și secretarul, a aprobat planul de activitate și textul anunțului cu privire la conținutul dosarelor de concurs, termenul și condițiile de depunerea a acestora.

Pe data 08.09.2021 pe pagina web a Consiliului Superior al Procurorilor Comisia de organizare a alegerilor a fost publicat anunțul (*a se vedea [aici](#)*), adresat procurorilor Procuraturii Generale, ai procuraturilor specializate și teritoriale, care reflecta prevederile art.69 alin.(3) și ale art. 83 alin.(1) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură și informația privind modalitatea de înaintare a candidaturilor prevăzută de art. 37 din Regulamentul Adunării Generale, precum și privind condițiile de restricțiile stabilite de pct.pct.33-36,39 și 41 din Regulament, coroborate cu art.83 alin.(4) și art.69 alin.(6) și (7) din Legea 3/2016.

Conform textului anunțului, **depunerea cererilor/proceselor-verbale și dosarelor de participare ale candidaților** a fost stabilită pentru perioada **08.09.2021 - 04.11.2021 inclusiv**.

La acel moment, legea stabiliea că **Dosarul de participare a candidaților atât în Consiliul, cât și în colegiile din subordine, trebuia să conțină⁹** :

- a) curriculum vitae;
- b) un program privind principalele obiective pe care le urmărește candidatul în cazul alegerii în calitate de membru al Consiliului sau, după caz, al colegiului acestuia.

Ședința din 20 septembrie 2021 a Comisiei de organizare a alegerilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine a fost organizată în contextul modificărilor la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, operate prin *Legea nr.103 din 24.08.2021*. Modificările au intrat în vigoare la data de 17 septembrie 2021, ziua de publicare a Legii nr.103/2021 în Monitorul Oficial al R.M., nr.219-225, și vizau amendamentele la articolele 66 și 69 din Legea 3/2016.

Urmare a modificărilor, art. 69 din Legea 3/2016 a fost completat cu patru alineate (3¹) –(3⁴).

⁹ Conform pct.38 din Regulamentul Adunării Generale, aprobat prin Hotărârea nr.3 din 27 mai 2016

Potrivit alin. (3¹), *candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor depun dosarele de participare pe adresa Consiliului Superior al Procurorilor cu cel puțin 30 de zile până la data desfășurării ședinței Adunării Generale a Procurorilor.*

Totodată, conform alin. (3²), *candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor au fost obligați să prezinte dosarul de concurs cu următoarele acte:*

- a) curriculum vitae;*
- b) scrisoarea de motivare;*
- c) platforma care include principalele obiective pe care le va urmări dacă va fi ales membru al Consiliului Superior al Procurorilor.*

În contextul celor menționate, prin anunțul din 20.09.2021 (*a se vedea [aici](#)*), Comisia de organizare a alegerilor a modificat termenul de depunere a dosarelor de participare ale candidaților din rândul procurorilor pentru obținerea mandatului de membru în Consiliul Superior al Procurorilor - până pe data de **18.10.2021**, ora 17:00, inclusiv.

Pe data de 19 octombrie 2021 Comisia de organizare a alegerilor s-a întrunit în **cea de a treia ședință**, convocată în contextul anunțurilor din 8 și 20 septembrie 2021, având în calitate de obiective:

- verificarea, conform prevederilor pct.31 lit.a) din Regulamentul Adunării Generale, a dosarelor de participare depuse de către **candidații din rândul procurorilor la funcțiile de membri în Consiliul Superior al Procurorilor**, sub aspectul plenitudinii, conform cerințelor stabilite de pct.38 din Regulament, precum și a întrunirii de către candidați a condițiilor de eligibilitate, prevăzute la pct.34 al Regulamentului;

- aprobarea și publicarea listei candidaților din rândul procurorilor care întrunesc condițiile legale pentru a fi aleși în calitate de membri în Consiliul Superior al Procurorilor.

Urmare a verificării dosarelor candidaților, Comisia de organizare a alegerilor a luat act de plenitudinea dosarelor depuse și a constatat corespunderea a 14 candidați (inclusiv **6** - din rândul procurorilor din Procuratura Generală și **8** – din rândul procurorilor procuraturilor teritoriale și specializate) la funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor.

nr. ord.	Nume, prenume	Funcția
din rândul procurorilor Procuraturii Generale		
1.	ADAM Vladimir	<i>Procuror-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale</i>
2.	BORȘ Gheorghe	<i>Procuror în Secția politici, reforme și management al proiectelor din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale</i>

3.	BULAT Eduard	<i>Procuror - șef al Secției politici, reforme și management al proiectelor din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale</i>
4.	LEALIN Iuri	<i>Procuror în Secția reprezentare în procedurile non-penale și implementare CEDO din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale</i>
5.	OBADĂ Dumitru	<i>Procuror - șef al Secției analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale</i>
6.	VINOGRADOV Mihail	<i>Procuror în Secția unificare a practicii de reprezentare a învinuirii în instanțele de judecată în cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale.</i>
din rândul procurorilor procuraturilor teritoriale și specializate		
7.	GLADCOV Cristina	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
8.	GRAUR Gheorghe	<i>Procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Buiucani</i>
9.	FLOREA Eduard	<i>Procuror în Procuratura raionului Ungheni</i>
10.	LUNGU Ruslan	<i>Procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
11.	MOROZ Remus	<i>Adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii raionului Strășeni</i>
12.	ROȘIOR Elena	<i>Procuror în Procuratura raionului Anenii Noi</i>
13.	STOINOV Vasile	<i>Adjunct al procurorului-șef al procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
14.	VÎRLAN Olesea	<i>Procuror în Procuratura raionului Ialoveni.</i>

În ședința din 8 noiembrie 2021 Comisia de organizare a alegerilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine a decis:

- admiterea dosarelor candidaților din rândul procurorilor la funcțiile de membri în colegiile din subordinea Consiliul Superior al Procurorilor, depuse în perioada 8 septembrie – 4 noiembrie 2021;

- aprobarea și publicarea listei finale a candidaților;

Astfel în perioada de depunere a dosarelor de concurs, Comisia a înregistrat 45 de candidați în cele trei colegii din rândul procurorilor în funcție, inclusiv:

- **12** în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor;
- **19** în Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor;
- **14** în Colegiul de disciplină și etică.

Urmare a examinării dosarelor candidaților, Comisia de organizare a constatat plenitudinea acestora și respectarea termenului-limită de înregistrare a cererilor.

În egală măsură, Comisia a constatat că la depunerea dosarelor acestora au fost întrunite cerințele pct.38 din Regulamentul Adunării Generale, concomitent a fost stabilită îndeplinirea de către candidați a condițiilor de eligibilitate menționate la art. art.83 alin.(4) din Legea 3/2016 și la pct. 34 din Regulamentul Adunării Generale a Procurorilor.

Pe cale de consecință, în conformitate cu prevederile pct. 47 din Regulament,

Comisia de organizare a alegerilor a decis să realizeze exercițiul de aprobare și publicare a **listei candidaților din rândul procurorilor la funcțiile de membri în colegiile din subordinea Consiliul Superior al Procurorilor**, consemnând că toți candidații nominalizați supra întrunesc condițiile legale de eligibilitate .

nr./ord.	Numele, prenumele procurorului-candidat	Funcția
În Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor:		
1.	COJOCARU Vladislav	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Ialoveni</i>
2.	DIMITRAȘ Marcel	<i>Adjunct al Procurorului General interimar</i>
3.	EREMCIUC Roman	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Centru</i>
4.	FENCOVSCHI Ina	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Ocnîța</i>
5.	FRUNZĂ-BARGAN Ina	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
6.	GORNEA Mariana	<i>Procuror-șef al Secției justiție juvenilă din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale</i>
7.	IARMALIUC Petru	<i>Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal</i>
8.	NICHITA Alexandru	<i>Procuror-șef al Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale</i>
9.	POPA Ion	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Șoldănești</i>
10.	PROCOAVĂ Adrian	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Cantemir</i>
11.	ROBU Cristina	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
12.	RUSSU Sergiu	<i>Procuror-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane din Cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale</i>
În Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor:		
1.	ANDRONIC Natalia	<i>Procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău</i>
2.	BACIU Oleg	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
3.	BARALIUC Ruslan	<i>Procuror în Procuratura raionului Briceni</i>
4.	BUZDUGAN Aurelian	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Strășeni</i>
5.	CAZACOV Elena	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
6.	CIOBANU Viorel	<i>Procuror în Secția combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale</i>
7.	CORPACI Lilian	<i>Adjunct al procurorului - șef al Procuraturii raionului Orhei</i>
8.	CREȚU Sergiu	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Rîșcani</i>
9.	DEMCIUCIN Igor	<i>Procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
10	EȘANU Igor	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Ialoveni</i>
11	HARTI Vladislav	<i>Procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău</i>

12.	MANOLACHI Eugeniu	<i>Procuror în Procuratura mun. Chișinău</i>
13.	MUNTEANU Ion	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
14.	PANEA Eduard	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Leova</i>
15.	PÎRLII Ghenadie	<i>Procuror-șef al Secției investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale</i>
16.	ROTARU Denis	<i>Procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
17.	SOROCEAN Alexandru	<i>Procuror în Procuratura raionului Căușeni</i>
18.	SUȘIȚCAIA Mirandolina	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
19.	TOMA Ruslan	<i>Procuror pentru misiuni speciale</i>
În Colegiul de disciplină și etică:		
1.	BEIU Viorel	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Dubăsari</i>
2.	BUNICA Ion	<i>Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal</i>
3.	CIMBIR Marcel	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Botanica</i>
4.	CHERPEC Mariana	<i>Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica</i>
5.	COMERZAN Victor	<i>Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Dondușeni</i>
6.	GUȚAN Vladislav	<i>Procuror-șef al Secției asistență juridică internațională din cadrul Direcției cooperare internațională și integrare europeană</i>
7.	IVANOV Vsevolod	<i>Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani</i>
8.	LOZAN Alexandru	<i>Procuror în Secția controlul activității speciale de investigații și asigurarea regimului secret a Procuraturii Generale</i>
9.	NESTEROV Aliona	<i>Procuror în Procuratura Anticorupție</i>
10.	POPESCU Corneliu	<i>Procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
11.	RUSU Roman	<i>Procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale</i>
12.	ȘUȘU Constantin	<i>Membru al Consiliului Superior al Procurorilor</i>
13.	ZAPOROJAN Iancu	<i>Procuror-șef al Procuraturii raionului Nisporeni</i>
14.	ZUBCO Eugenia	<i>Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal</i>

Subsidiar, în cadrul aceleiași ședințe, Comisia de organizare a alegerilor a decis asupra **formeii, conținutului și numărului buletinelor de vot**¹⁰ pentru alegerea membrilor din rândul procurorilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordinea acestuia.

¹⁰ Potrivit pct. 48-51 din Regulamentul Adunării Generale a Procurorilor

La data de **11.11.2021** Comisia de organizare a alegerilor și-a întrerupt activitatea, în temeiul Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor¹¹, care a decis amânarea desfășurării Adunării Generale a Procurorilor, convocată pentru data de 19.11.2021, și suspendarea tuturor procedurilor organizatorice aferente acestui eveniment.

➤ **Alegerea membrilor din cadrul societății civile în colegiile din subordine**

Organizarea procedurilor aferente alegerilor membrilor din rândul societății civile în colegiile din subordine constituie, prin lege, atribuția Consiliului Superior al Procurorilor și ținând cont de exigențele normative stabilite în acest sens, prin Hotărârea nr.1-35/2020 din 7 mai 2020 a fost demarat concursul public pentru persoanele care întrunesc condițiile stabilite de art.20 alin.(1) lit.a)-c), art.69 alin.(6) și alin.(7) și art.83 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pentru selectarea membrilor în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile.

Având în vedere starea de fapt epidemiologică din țară și întru respectarea măsurilor de prevenție, adoptate de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică (*Hotărârea nr.17 din 23.06.2020 referitoare la instituirea stării de urgență în sănătate publică*), prin Hotărârea nr.1-54/2020 din 25.06.2020, Consiliul Superior al Procurorilor a suspendat concursul public pentru selectarea membrilor în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile (*concurs anunțat prin Hotărârea nr.1-35/2020 din 07.05.2020*).

Ulterior, la ședința din 17.08.2021, Consiliul Superior al Procurorilor a decis¹² convocarea Adunării Generale a Procurorilor pe data de 19 noiembrie 2021 și, inclusiv, reluarea concursului public pentru selectarea membrilor din rândul reprezentanților societății civile în următoarele colegii din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor:

- **Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor - 1 funcție;**
- **Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor - 2 funcții;**
- **Colegiul de disciplină și etică - 2 funcții.**

Condițiile pentru alegerea reprezentanților societății civile în colegiile respective¹³ prevăd că acești candidați trebuie să dețină cetățenia Republicii Moldova, să cunoască limba de stat și în privința lor să nu fie instituită o măsură de ocrotire judiciară. În egală măsură, aceștia trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă, să fie o autoritate recunoscută în domeniile lor de activitate, să nu fie declarate vinovate de comiterea unei infracțiuni și să se conformeze regimului juridic al restricțiilor stabilite de actele normative.

La data de 21.09.2021, în considerarea prevederilor pct.11.10 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pe pagina web oficială a instituției a fost publicată

¹¹ Hotărârea CSP nr.1-134/2021 cu privire la proceduri organizatorice aferente desfășurării Adunării Generale a Procurorilor

¹² prin Hotărârea nr.1-95/2021 din 17.08.2021 privind convocarea Adunării Generale a Procurorilor

¹³ Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016, capitolul 11 *Concursul pentru alegerea membrilor colegiilor din rândul societății civile*, pct.11.3 și pct.11.4

lista persoanelor care au depus dosarul complet, curriculum vitae și scrisoarea de referință, după cum urmează:

- **în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor:** Beșliu Sergiu, Berzoi Ruslan, Chisari-Rurak Aliona și Jecev Ivan;

- **în Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor:** Beșliu Sergiu, Berzoi Ruslan, Jecev Ivan și Pisarenco Constantin;

- **în Colegiul de disciplină și etică:** Beșliu Sergiu, Bostan Ina, Berzoi Ruslan, Sorbala Mihail, Televca Oleg și Țurcan Pavel.

Proba de interviu pentru candidații la funcția de membru în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile a fost organizată pe data de 15.10.2021.

Pentru a asigura aprecierea obiectivă și complexă a prestației profesionale a candidaților, Consiliul Superior al Procurorilor i-a evaluat în baza criteriilor prescrise în pct.11.12 din Regulamentul instituției:

- a) experiența profesională și profesionalismul;
- b) cunoașterea prevederilor privind activitatea Colegiului pentru care candidează;
- c) gândire critică, conștientizare socială și angajament;
- d) exprimare clară și logică;
- e) motivația candidatului de a fi membru al Colegiului;
- f) etica și integritatea.

Având în vedere rezultatele finale ale concursurilor de referință, Consiliul Superior al Procurorilor a concluzionat asupra declarării ca învingători și desemnării în calitate de membru titular pentru un mandat de 4 ani -

- **în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor** - pe **Aliona Chisari-Rurak**;
- **în Colegiul pentru evaluarea procurorilor** - pe candidații **Ivan Jecev** și **Constantin Pisarenco**;
- **în Colegiul de disciplină și etică** - pe candidații **Pavel Țurcan** și **Oleg Televca**.

Totodată, evaluând rezultatele concursurilor desfășurate și ținând cont de ordinea descrescătoare a punctajelor totale obținute, Consiliul Superior al Procurorilor i-a desemnat în calitate de membri supleanți din rândul reprezentanților societății civile, pentru un mandat de 4 ani, pe **Sergiu Beșliu** și **Berzoi Ruslan** în Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor, pe **Sorbala Mihail** și **Bostan Ina** în Colegiul de disciplină și etică și pe **Sergiu Beșliu** în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor.

/Pentru realizarea exercițiului de desemnare a membrilor în colegiile sus-menționate, Consiliul Superior al Procurorilor s-a ghidat de prevederile pct.11.22 din Regulament, potrivit cărora, Consiliul prin hotărâre numește în calitate de membri titulari ai colegiului, din rândul reprezentanților societății civile, primii 2 candidați care au acumulat, în baza fișelor de evaluare, cel mai mare punctaj final. Candidații care au obținut următorul punctaj se numesc în calitate de membru supleant pentru reprezentanții societății civile/.

CAPITOLUL III

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor în materie legislativă

➤ Avizarea proiectelor de acte normative

În anul 2021, în limita competențelor sale funcționale, conferite prin *Legea nr.3/2016*, Consiliului Superior al Procurorilor i-au fost înaintate spre avizare mai multe proiecte de acte normative legislative, acte normative subordonate legii și documente de politici, în privința cărora instituția și-a expus opinia, făcând observații și propuneri substanțiale de ordin juridic cu referire la fiecare caz.

❖ Acte normative legislative avizate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2021:

1. Aviz asupra proiectului de lege privind extinderea prevederilor legale care să permită judecătorilor și procurorilor ocuparea prin detașare a funcției în cadrul subdiviziunii specializate din cadrul Ministerul Justiției, care asigură activitatea Agentului *guvernamental* (nr. de ieșire 5/1-01d/21-817 din 28.04.2021)

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a susținut conceptual viziunea și a exprimat deschiderea de a participa la grupurile de lucru considerate relevante, a se vedea [aici](#)).

2. Aviz aferent proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.1260/2002 cu privire la avocatură nr.245 din 17.09.2021 (nr.5/1-01d/21-2129 din 27.10.2021).

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a prezentat unele obiecții referitoare la proiect: lipsa de justificare rezonabilă a necesității intervențiilor legislative; propunerile din proiect nu respectă simetria între profesia de procuror și avocat; argumentările conceptului promovat de Proiect nu sunt compatibile cu principiile securității juridice..., a se vedea [aici](#)).

3. Aviz aferent proiectului de Lege privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (număr unic 630/MJ/2021, număr de corespondență CSP 5/1-01d/21-2868 din 23.12.2021).

(Notă: În opinia Consiliului Superior al Procurorilor proiectul de lege vizat trebuie să se bazeze pe consultări autentice, extinse și pe un consens larg cu mediul academic, cu societatea civilă, cu autoritățile publice, prin disponibilitatea de a discuta aceste prevederi în grupuri reprezentative, iar mediul academic să susțină cu expertiză profesional-științifică evidențierea impactului negativ asupra ordinii juridice naționale, a se vedea [aici](#)).

4. Opinia Consiliului Superior al Procurorilor privind îmbunătățirea cadrului normativ de specialitate în lumina constatărilor din Hotărârea Curții Constituționale nr.6 din 10.04.2018 (nr.5/1-01d/21-883 din 11.05.2021).

(Notă: Având în vedere neconcordanțele legislative între Legea 3/2016 cu privire la Procratură și Legea 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) Consiliul Superior al Procurorilor a propus unele modificări la Legea 269/2008 privind excluderea obligativității de testare a procurorilor, totodată – menținerea procedurii pentru situațiile exprimate benevol, a se vedea [aici](#)).

❖ **Acte normative subordonate legii examinate / avizate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2021:**

1. Aviz asupra proiectului Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.461/2018 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia (nr. de ieșire -5/1-01d/21-295 din 22.02.2021)
(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a notat importanța acțiunilor realizate de autoritățile naționale, în general, și de către Procuratură, în special, pe segmentul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și a infracțiunilor conexe, a se vedea [aici](#)).
2. Avizul repetat la proiectul definitivat al Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.461/2018 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia (nr. de ieșire 5/1-01d/21-524 din 22.03.2021)
(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a susținut proiectul).
3. Aviz asupra proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.65/2019 cu privire la Consiliul național pentru drepturile omului (numărul unic 455/CS/2021) (nr.5-01d/21-2190 din 03.11.2021)
(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a susținut proiectul).
4. Aviz asupra proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (numărul unic 475/MJ/2021) (nr.5/1-01d/21-2263 din 12.11.2021)
(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a susținut proiectul).
5. Aviz asupra proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Gestiunea Dosarelor de Expertiză Judiciară” (numărul unic 514/MJ/2021, număr de corespondență CSP 5/1-01d/21-2355 din 22.11.2021)
(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a considerat necesară cooptarea opiniei Procuraturii Generale, care, în virtutea competențelor departamentale este în măsură să ofere o analiză relevantă și utilă afărent subiectului ce ține de expertiza judiciară, a se vedea [aici](#)).
6. Avizul Consiliului Superior al Procurorilor privind propunerile de modificare a Regulamentului INJ de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcția de procuror și judecător (nr.5/1-11d/21-1079 din 09.06.2021)
(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a concluzionat că amendamentele de referință sunt în măsură să îmbunătățească criteriile de selecție a candidaților la această funcție de demnitate publică. Totodată, Consiliul a punctat câteva preocupări adiționale, aferente subiectului examinat).
7. Avizarea proiectelor de Ordine cu privire la modificarea Ordinului Procurorului General nr.681-p din 15.06.2017 privind structura internă, reședințele și statul de personal ale sistemului Procuraturii (**Hotărârile nr.1-72/2021 din 24.06.2021 și nr.1-131/2021 din 21.10.2021**).

❖ **Documente de politici avizate/comentate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2021:**

1. Prioritățile Procuraturii pentru anul 2021 (Hotărârea nr.1-11/2021 din 28.01.2021).

(Notă: *Consiliul Superior al Procurorilor a concluzionat că prioritățile asumate au fost focusate pe îmbunătățirea practicii procurorilor în domeniile ce rezultă din competențele instituționale, au ținut cont de concluziile privind debirocratizarea procesului penal și ajustarea acestuia la experiențele și modelele europene, asigurarea schimbului de informații analitice între organele de drept referitor la aspecte ale dezvoltării fenomenului criminalității informatice, respectarea unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale, precum și promovarea politicilor penale de aplicare a pedepselor alternative detenției.)*

2. Proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de procuror și judecător în perioada 15 octombrie 2019 – 15 aprilie 2021 (Hotărârea nr.1-97/2021 din 17.08.2021);

(Notă: *Evaluând spectrul disciplinelor introduse în Planul de formare inițială a candidaților la funcțiile de procuror și judecător în perioada 18 octombrie 2021 – 18 aprilie 2023, Consiliul Superior al Procurorilor a constatat că acesta poate fi utilizat pentru elaborarea următorului document dat fiind faptul că include domenii de instruire relevante pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, în măsură să contribuie la consolidarea capacităților profesionale ale acestora, dar și la îmbunătățirea abilităților de comunicare și dezvoltare personală.)*

3. Proiectul Planului modular de formare continuă a judecătorilor, procurorilor și pentru anul 2020 (Hotărârea nr.1-144/2021 din 11.11.2021).

(Notă: *Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că la elaborarea proiectului în speță, Institutul Național al Justiției a ținut cont, în mare parte, de propunerile privind domeniile prioritare de instruire a procurorilor și a consultanților procurorilor, expuse în Hotărârea nr.1-69/2021 din 10.06.2021, incluse în listele tematicilor (anexele nr.1 și 2), la recomandarea Comisiei permanente pentru instruire.)*

4. Proiectul de buget al Procuraturii pentru anul 2022 (Hotărârea nr.1-111/2021 din 30.09.2021).

(Notă: *Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că la elaborarea proiectului în speță, adițional obligațiilor ce derivă din compartimentul salarizării angajaților, s-a ținut cont și de faptul că asigurarea procuraturilor cu tehnică criminalistică, cu mijloace de telecomunicație și calculatoare, cu mijloace de transport auto și de serviciu, cu condiții de lucru adecvate, de natură să ocrotească sănătatea procurorului se pune în sarcina Procuraturii Generale și se efectuează din mijloace de la bugetul de stat.)*

5. Răspuns adresat Secretariatului permanent pentru drepturile omului privind recomandările recepționate și acceptate de către Republica Moldova în cadrul Evaluării Periodice Universale (ciclul II) efectuate în anul 2016 de către Consiliul ONU pentru drepturile omului (nr.5/1-01d/21-148 din 28.01.2021)

(Notă: *Consiliul Superior al Procurorilor a notat că, potrivit recomandărilor de referință, aportul instituției este solicitat, în esență, pe dimensiunea formării profesionale a procurorilor, în calitatea acestora de participanți la înfăptuirea actului de justiție (recomandările 121.63, 121.80, 121.128, 121.93, 121.99, a se vedea aici).*

6. Aviz asupra proiectului celui de-al patrulea Raport periodic privind implementarea *Convenției împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane și degradante* (nr.5/1-01d/21-2743 din 20.12.2021)

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a informat despre lipsa propunerilor și obiecțiilor de ordin juridic).

7. Opinia Consiliului Superior al Procurorilor asupra proiectului Conceptului privind procedura de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor (nr.5/1-01d/21-2368 din 22.11.2021)

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a statuat asupra necesității analizei profunde a mecanismului promovat prin proiect, cu evaluarea impactului acestuia, inclusiv din perspectiva experienței altor state (cu titlu de exemplu –cazul Albaniei, în care durata procedurilor a depășit termenele preconizate, sau a Ucrainei –unde procedurile s-au confruntat cu mai multe dificultăți practice) pentru a evita blocaje instituționale, care să se răsfrângă negativ asupra calității actului de justiție sau să genereze amânări substanțiale a termenului investigațiilor/examinărilor judiciare, a se vedea [aici](#)).

8. Răspuns privind activitatea instituțională aferentă executării Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020-2025, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.239/2020 (nr.5/1-01d/21-1374 din 05.07.2021).

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a remarcat că aportul instituției este cooptat, în esență, pe dimensiunea formării profesionale a colaboratorilor organelor de urmărire penală, procurorilor și judecătorilor, în domeniul investigării cauzelor penale de spălare a banilor și finanțare a terorismului – acțiunile 3.2.4.; 3.3.4.; 4.1.2. din Strategie).

9. Avizul Consiliului Superior al Procurorilor asupra setului de măsuri privind implementarea Observațiilor finale ale Comitetului ONU pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor, elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în baza Deciziei nr.1 din 15.09.2020 a Consiliului național pentru drepturile omului (nr.5/1-01d/21-1312 din 25.06.2021).

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a consemnat că egalitatea și non-discriminarea sunt concepte, care, în general, se regăsesc în sesiunile de formare pentru procurori și Consiliul susține tendința actuală ca aceste instruirii să devină mai specifice și să includă modurile dedicate dezvoltării abilităților practice în recunoașterea și investigarea elementelor de prejudecată).

10. Opinia Consiliului Superior al Procurorilor asupra planului de acțiuni pentru implementarea recomandărilor din „Raportul asupra cercetării privind aplicarea arestării preventive în Republica Moldova” (nr.5-07d/21-1013 din 31.05.2021)

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a menționat că având în vedere importanța inițiativei lansate și pentru obținerea succesului în implementarea acesteia, se consideră justificată încadrarea activităților relevante într-un plan instituțional al Ministerului Justiției sau într-un document de politici naționale).

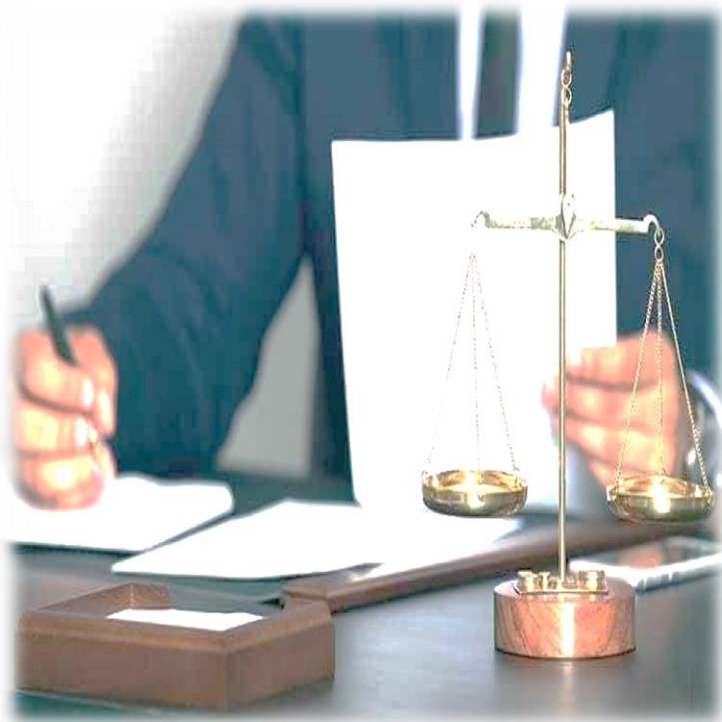
11. Aprobarea Proiectului bugetului Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2022 (**Hotărârea CSP nr.1-110/2022 din 30.09.2021**).

➤ **Amendări la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, opiniile Consiliului Superior al Procurorilor vizavi de proiectele de modificări**

Potrivit opiniilor de specialitate: *Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură*, în vigoare de la 1 august 2016, a pus în valoare mecanisme unice pentru Republica Moldova, menite să edifice un sistem al organelor Procuraturii accesibil și eficient, profesionist și responsabil față de societate, conform cu standardele europene.

Totodată, prin acest act special legislativul a propus o abordare constructivă privind organizarea și funcționarea Procuraturii, dar și soluții pentru consolidarea statutului și rolului organelor de autoadministrare a procurorilor, oferindu-le mai multe competențe.

Printre scopurile de bază, ce trebuie realizate prin implementarea reglementărilor legislative și instituționale cu privire la Procuratură, sunt sporirea independenței și responsabilității procurorilor, asigurarea principiilor legalității și respectării drepturilor omului la toate etapele procesului penal. În același timp, au fost propuse pârghii pentru înlăturarea imixtiunii politicului atât în activitatea Procuraturii, cât și în sfera de acțiune a organelor de autoadministrare a procurorilor.

Ca stare de fapt, în luna august 2021, cadrul normativ de specialitate a fost amendat, prin operarea modificărilor cu privire la componența Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit notei informative la proiectul de lege privind modificarea Legii 3/2016, remanierele propuse au urmărit reducerea numărului de membri CSP de la 15 la 12, prin excluderea Procurorului General, a Procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia și al Președintelui Uniunii Avocaților din rândul membrilor de drept.

Potrivit autorului proiectului, *„necesitatea excluderii Procurorului General din CSP are drept scop reducerea influenței Procurorului General asupra Consiliului și asupra restului membrilor CSP aleși din rândul procurorilor. Din moment ce CSP, în calitate de organ de autoadministrare a procurorilor și de garant al independenței și imparțialității procurorilor, trebuie să asigure funcționarea normală a sistemului procuraturii, aceasta trebuie să verifice și activitatea Procurorului General și, dacă este cazul, să inițieze procedura disciplinară în privința acestuia sau, după caz, să propună revocarea acestuia din funcție. Având în vedere că Procurorul General este*

numit în funcție pe un termen de 7 ani, iar membrii CSP sunt numiți pe un termen de 4 ani, există riscul ca Procurorul General să poată exercita anumite influențe în privința membrilor CSP atât în timpul, cât și după încetarea mandatului membrilor CSP. Influența necorespunzătoare a Procurorului General poate fi mai cu seamă în privința membrilor CSP aleși din rândul procurorilor, care în perioada respectivă se detașează din funcția de procuror pe durata exercitării mandatului. În aceste împrejurări, Procurorul General poate amenința sau exercita influențe necorespunzătoare asupra membrilor CSP aleși din rândul procurorilor după finalizarea mandatului acestora. Acest lucru poate avea loc inclusiv sub aspectul carierei sale. Așadar, având în vedere că prezentul proiect de lege vine să fortifice rolul CSP în procesul de supraveghere și verificare a activității Procurorului General, inclusiv, dacă este cazul, să dispună eliberarea din funcție a acestuia, precum și pentru a exclude eventualele influențe ale Procurorului General asupra membrilor CSP aleși din rândul procurorilor, este imperios necesar ca Procurorul General să fie exclus ca membru de drept din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor”.

Totodată, autorul a explicat de ce „este necesară excluderea din componența CSP a procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia și a Președintelui Uniunii Avocaților în calitate de membri de drept ai Consiliului, menționând: „Cu referire la excluderea procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia și a Președintelui Uniunii Avocaților în calitate de membri de drept ai CSP, menționăm că aceștia trebuie excluși din motivul că plasarea procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia ca membru al CSP îi creează acestuia un statut mai privilegiat nejustificat și prezintă probleme de inegalitate și neechitate în raport cu alți procurori șefi din țară. Cât privește excluderea Președintelui Uniunii Avocaților din rândul membrilor de drept ai CSP, acest lucru se justifică prin lipsa de argumentare care au stat la baza introducerii Președintelui Uniunii Avocaților în calitate de membru de drept al CSP prin Legea nr.128/2019”.

Prin Avizul său referitor la schimbarea componenței CSP, Biroul Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni a indicat că:

„27. Biroul CCPE a făcut deja aluzie la importanța Consiliului Procurorilor ca organ care garantează independența externă și internă a procurorilor (a se vedea mai sus). Problema componenței acestor organe este legată în mod inextricabil de această funcție esențială.

28. CCPE a subliniat că statutul independent al procurorilor este o cerință de bază a statului de drept, și trebuie să fie garantat prin lege, la cel mai înalt nivel posibil, într-o manieră similară cu cea a judecătorilor. Independența și autonomia serviciilor de urmărire penală constituie un corolar indispensabil independenței sistemului judiciar. Prin urmare, ar trebui încurajată tendința generală de a spori independența și autonomia efectivă a serviciilor de urmărire penală”.

Totodată, Biroul Consultativ al Procurorilor Europeni a punctat că:

*„33. Astfel, Biroul CCPE menționează părerile convergente ale CCPE și ale Comisiei de la Veneția în ceea ce privește **dezirabilitatea procurorilor-membri de a constitui majoritatea în cadrul consiliilor procuraturii** (CCPE indicând, în acest sens, că acești membri ar trebui aleși de către colegii lor).*

37. Biroul CCPE recunoaște că nu poate exista, până în prezent, o cerință general acceptată pentru o majoritate de procurori-membri în Consiliile Procurorilor. În același timp, dorește să reitereze recomandarea CCPE menționată mai sus în Avizul nr. 13 (2018) privind independența, responsabilitatea și etica procurorilor, și anume că o majoritate - absolută și nu relativă - în astfel de Consilii ar trebui să fie reprezentată de procurorii aleși de colegii lor. CCPE consideră că acest lucru este esențial pentru a asigura implementarea practică a principiului independenței procurorilor.” (a se vedea Avizul Biroului CCPE din 20 februarie 2020, CCPE-BU(2020)2).

În aceeași ordine de idei, reieșind din practicile internaționale ce vizează statele unde există consilii judiciare sau consilii ale procurorilor, **reprezentativitatea judecătorilor și respectiv a procurorilor în aceste organe de autoadministrare este esențială, fiind în majoritate.**

În context, menționăm și Avizul nr.10 (2007) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni care punctează că atunci când structura Consiliului Justiției este mixtă (judecători și nejudcători) se consideră că pentru a evita orice manipulare sau presiune inadecvată, Consiliul Justiției trebuie să numere o **majoritate substanțială** de judecători aleși de egalii lor (a se vedea în același context ca relevantă cauza *Volcov vs Ucraina*).

Totodată, potrivit **pct.14** al Avizului nr.13 (2018) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni "*Independența, responsabilitatea și etica procurorilor*", s-a constatat că în măsura în care atribuțiile judecătorului și ale procurorului sunt apropiate și complementare, la fel ca cerințele privind statutul și condițiile de intrare în serviciu, procurorii trebuie să beneficieze de garanții **similare** cu cele ale judecătorilor.

La acest capitol, Consiliul Superior al Procurorilor a notat în avizul său că nu se poate ignora faptul că Procurorul General a fost îndepărtat de la calitatea de membru de drept în CSP, pe când au fost lăsați ca membri de drept – Ministrul Justiției, Președintele CSM și Avocatul Poporului, care, însă, în conformitate cu mai multe recomandări de specialitate urmează a fi excluși.

Sub aspect de drept comparat, s-a notat că în majoritatea țărilor unde funcționează consilii judiciare pentru procurori, Procurorul General este membru de drept.

În nota informativă, ce însoțește Proiectul, se explică această modificare prin faptul că Procurorul General poate exercita presiuni asupra membrilor-procurori din cadrul CSP și le poate afecta independența, deoarece la încheierea mandatului anume Procurorul General decide asupra carierei lor ulterioare.

Notăm că CSP a expediat în adresa Ministerului Justiției propuneri de modificare a acestei norme, în care a consemnat o soluție viabilă în acest sens, care tranșează problema.

Astfel, s-a propus ca în Lege să fie prevăzut expres garanția că la finalizarea mandatului de membru al CSP, procurorul revine, cel puțin, în funcția din care a fost detașat, inclusiv din funcția de procuror-șef.

Reieșind din abordările reprezentanților Președinției, Guvernului și Parlamentului în raport cu instituția Procuraturii, inclusiv exprimate în cadrul ultimelor ședințe ale Consiliului Suprem de Securitate a țării, conchidem că, prin excluderea

Procurorului General și a Procurorului UTA Găgăuzia din lista membrilor de drept ai CSP, se urmărește, de fapt, scopul minimizării prezenței procurorilor în Consiliu, circumstanță care ar putea genera riscuri majore de politizare a organului de autoadministrare a procurorilor și, în final, preluarea controlului politic asupra instituției Procuraturii.

Raportul de conformitate al Grupului de State contra Corupției (GRECO), elaborat în contextul runde a IV-a de evaluare a Republicii Moldova (Prevenirea corupției în rândurile membrilor Parlamentului, judecătorilor și procurorilor) din 3-7 decembrie 2018, stabilește în Recomandarea XV, la **pct.93** se stipulează, că:

„GRECO ia act de informațiile furnizate și salută faptul că CSP a primit o bază constituțională și că independența și imparțialitatea procurorilor este exprimată în Constituție.....și este de remarcat că ministrul justiției și președintele CSM continuă să fie din oficiu membri ai CSP, contrar ceea ce se cere în recomandare”.

Același lucru se menționează și în **pct.113**, potrivit căruia „...Deși Consiliul Superior al Procurorilor a primit o bază constituțională, ministrul justiției și președintele CSM continuă să fie din oficiu membri ai acestui organ....”.

Potrivit opiniei experților CoE James Hamilton și Mjriana Visentin reflectată în documentul elaborat urmare a analizei cadrului normativ al RM privind funcționarea CSP a fost recomandat expres:

1. Calitatea de membru de drept al CSP a Ministrului Justiției trebuie exclusă.
2. Calitatea de membru de drept al CSP a Presedintelui CSM trebuie exclusă.
3. Ar putea fi luată în considerare ideea unei prevederi care să stipuleze ca procurorii UTA Găgăuzia să aleagă un membru din rândul lor în cadrul CSP, decât sistemul actual de numire în calitate de membru de drept a Procurorului Șef al UTA Găgăuzia.
4. Calitatea de membru de drept al CSP a Avocatului Poporului trebuie exclusă.

În anul 2021, *Legea nr.3/2016* a fost obiectul mai multor amendări substanțiale:

a) amendări operate prin Legea nr.102 din 24.08.2021 (în vigoare din 03.09.2021):

- **modificarea art. 17** – Numirea în funcția de Procuror General;
- **completarea art. 18** – Numirea în funcție a adjuncților Procurorului General;
- **introducerea art. 27¹** – Asigurarea interimatului;
- **introducerea art. 31¹** – Evaluarea performanțelor Procurorului General;
- **introducerea art. 52¹** – Normele specifice cu privire la răspunderea disciplinară a Procurorului General;
- **introducerea art. 55¹** – Suspendarea din funcție a Procurorului General;
- **completarea art. 58** – Eliberarea din funcție a Procurorului General;
- **modificarea art. 69** – Componența Consiliului Superior al Procurorilor.
- **completarea art. 76** – Încetarea calității de membru al Consiliului Superior al Procurorilor.

b) amendări operate prin Legea nr.103 din 24.08.2021 (în vigoare din 17.09.2021):

- **modificarea art. 66** – Adunarea Generală a Procurorilor;
- **completarea art. 69** – Componența Consiliului Superior al Procurorilor.

1. Aviz asupra proiectelor de legi nr.180 și nr.181 din 10.08.2021 pentru amendarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (nr.5/1-01d/21-1576 și nr.5/1-01d/21-1577 din 17.08.2021).

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a notat că normele propuse în proiectele de referință sunt contradictorii și depășesc câmpul de constituționalitate al garanțiilor stabilite pentru mandatul Procurorului General, dar și pentru atribuțiile Consiliului Superior al Procurorilor).

2. Aviz aferent proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă nr.334 din 09.11.2021 (nr.5/1-01d/21-2369 din 23.11.2021)

(Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a reiterat îngrijorarea privind modificările excesive și într-un termen restrâns a prevederilor Legii 3/2016 cu privire la Procuratură în lipsa unei fundamentări de ansamblu, aferentă necesității de amendare a cadrului normativ ce reglementează sistemul Procuraturii, astfel fiind pus în pericol principiul stabilității cadrului normativ).

La data de 3 septembrie, Procurorul General a depus o sesizare la Curtea Constituțională în vederea controlului constituționalității modificărilor operate de Parlament în contextul modificărilor la Legea cu privire la Procuratură. În comunicatul emis la subiect de Procuratură (a se vedea [aici](#)) este menționat că „Parlamentul Republicii Moldova, în regim de urgență, ignorând procedurile de transparență decizională, fără a lua în considerare recomandările Comisiei de la Veneția, a experților în domeniu, precum și opiniile instituțiilor a căror activitate este vizată, a aprobat în lectură finală o serie de modificări la Legea cu privire la Procuratură” (la data de 30 septembrie, Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă pentru examinarea în fond sesizarea respective).

➤ Elaborarea actelor normative instituționale

În contextul exercitării atribuțiilor prescrise în articolul 70 din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, în anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a elaborat și aprobat *Regulamentul privind procedura de evaluare a Procurorului General* (Hotărârea CSP nr.1-148/2021 din 22.11.2021).

Noutate elaborării respectivului act normativ instituțional constă în:

- *stabilirea procedurii de evaluare a performanțelor Procurorului General cu scopul de apreciere a activității Procurorului General de către o comisie independentă în vederea stabilirii nivelului corespunderii activității Procurorului General standardelor de bună guvernare, misiunii constituționale și interesului public și vizează îmbunătățirea performanțelor instituționale, creșterea eficienței activității Procuraturii, creșterea încrederii publice în Procuratură, menținerea și consolidarea calității sistemului Procuraturii.*

Emiterea acestui Regulament a fost condiționată de adoptarea la data de

24.08.2021 de către Parlamentul Republicii Moldova a Legii nr.102 pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin care **s-a instituit mecanismul de evaluare a performanțelor Procurorului General - art. 31¹**.

Astfel, potrivit prevederilor art. 31¹ alin.(1) din Legea nr.3/2016, în scopul aprecierii activității și a corespunderii cu funcția deținută, performanțele Procurorului General se evaluează de către o comisie de evaluare a performanțelor Procurorului General, constituită ad-hoc de Consiliul Superior al Procurorilor.

Totodată, alineatul (5) din același articol statuează că procedura de evaluare se efectuează în baza unui regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Prin urmare, în temeiul prevederilor legale expuse *supra*, Regulamentul privind procedura de evaluare a performanțelor Procurorului General aprobat conține criteriile de evaluare specifice, măsurabile, relevante, precum și corelate cu atribuțiile Procurorului General prevăzute de legislație.

De asemenea, Regulamentul include elementele prevăzute la art.30 alin.(2) din Legea 3/2016, prin care sunt stabilite limitele extinderii procesului de evaluare a performanțelor Procurorului General; metodologia, procedura și durata evaluării; criteriile de evaluare și indicatorii de performanță a activității; precum și sursele de informare și mijloacele de colectare a informațiilor necesare evaluării.

Totodată, conform alineatului (3), în lista indicatorilor de performanță sunt prevăzuți și „*indicatori de impact asupra drepturilor și libertăților persoanelor în vederea atingerii unei eficiențe maxime și a micșorării constante a impactului negativ asupra acestora*”.

Subsidiar, în anul de referință modificări la nivelul cadrului normativ instituțional nu au fost operate.

CAPITOLUL IV

Selecția și cariera procurorilor

➤ Proceduri aferente desfășurării concursurilor la numirea pe post

Funcția de procuror este una de demnitate publică și toate procedurile de numire sau promovare se realizează prin concurs, care implică mai multe etape și verificări stabilite de cadrul normativ.

Legea nr.3/2016 atribuie Consiliului Superior al Procurorilor **competențe exclusive de selectare, numire și promovare a procurorilor**.

Potrivit art. 19 din Legea 3/2016, selecția candidaților la funcția de procuror și cariera procurorilor se fac prin concurs, având drept scop asigurarea unui proces de selecție obiectiv, imparțial și transparent, care să garanteze alegerea celor mai buni candidați pentru funcția respectivă. Cariera procurorilor presupune în sine numirea unui procuror dint-o funcție în alta.

În conformitate cu prevederile art. 24 din Legea nr.3/2016 cu privire la

Procuratură, anunțarea la concurs a funcțiilor vacante de procuror reprezintă atribuția Consiliului Superior al Procurorilor.

În anul de referință procedura de anunțare a funcțiilor vacante de procuror a fost realizată periodic de către Consiliul Superior al Procurorilor prin hotărârile despre organizarea concursurilor propriu-zise, în raport cu informația prezentată de Serviciul resurse umane din cadrul Procuraturii Generale vizând situația posturilor de referință din statele de personal ale Procuraturii.

Cu referire la aspectul de anunțare din timp a funcțiilor vacante, remarcăm că această misiune îi revine Consiliului, potrivit art.24 alin.(1) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, dar cariera procurorilor nu este gestionată întru totul de Consiliul Superior al Procurorilor, așa cum este stabilit, spre exemplu, pentru Consiliul Superior al Magistraturii, care este nemijlocit responsabil de domeniul administrării carierei judecătorilor. În cazul carierei procurorilor, atribuția de gestionare a situației privind posturile vacante este competența exclusivă a Secției resurse umane, subdiviziune din cadrul Procuraturii Generale.

Condiția obligatorie pentru aplicare la concurs, pentru toate categoriile de beneficiari, este înscrierea în **Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante**, care include cele trei liste de bază, cu compartimentele respective:

1) *Lista candidaților la funcțiile vacante de procuror, cu 3 secțiuni separate:*

- **Absolvenți ai Institutului Național al Justiției** (*persoanele menționate la art.20 alin.(1) lit.e) teza 1 din Legea nr.3/2016*);
- **Candidați la funcția de procuror în temeiul vechimii de muncă de 5 ani** (*persoanele menționate la art.20 alin.(3) din Legea nr.3/2016*);
- **Candidați la funcția de procuror în temeiul vechimii de muncă de 10 ani** (*persoanele menționate la art.20 alin. (3¹) din Legea nr.3/2016*).

2) *Lista procurorilor care solicită promovarea, cu 2 secțiuni separate:*

- **Procurori care solicită numirea în funcția de procuror în procuratura specializată;**
- **Procurori care solicită numirea în funcția de procuror în Procuratura Generală.**

3) *Lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef.*

/ La începutul anului 2021 în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, erau înscriși 252 de candidați la funcțiile vacante de procuror: 22 de absolvenți ai INJ (din promoțiile 2019 și 2020), 54 de candidați în temeiul vechimii în muncă și aproximativ 70 de procurori, înscriși concomitent în ambele liste destinate procurorilor /

Reiterăm că prin Hotărârea nr.78 din 04.05.2010 Parlamentul a aprobat un număr de 720 de funcții de procurori în statele Procuraturii.

La începutul anului 2021 în subdiviziunile Procuraturii erau încadrați **668** de procurori (*cifra include și procurorii suspendați din funcție*).

În perioada de timp ianuarie-decembrie 2021 **Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat 6 concursuri pentru suplinirea a 44 de funcții vacante de procuror:**

❖ **între candidații la funcția de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției – 1 concurs pentru suplinirea a 7 posturi** (*a se vedea [aici](#)*);

❖ **între procurorii în funcție – 5 concursuri pentru suplinirea a 37 de posturi** (*a se vedea [aici](#)*).

▪ **Accederea candidaților din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției în funcția de procuror**

În perioada 10.06.2021 – 24.06.2021 Consiliul Superior al Procurorilor a organizat concursuri pentru numirea pe post la mai multe funcții de procuror în procuratura teritorială, care au vizat cei 22 de absolvenți ai Institutului Național al Justiției, înscriși la momentul exprimării opțiunii în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante.

Aceste concursuri au fost anunțate prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor **nr.1-67/2021 din 10 iunie 2021** și au inclus etapa preliminară, în cadrul căreia candidații au avut posibilitatea să își formuleze opțiunea pentru funcția la care aspiră în odinea descrescătoare a mediilor deținute.

Astfel, din numărul total de candidați înscriși în lista absolvenților Institutului Național al Justiției (22), **doar 6 absolvenți au confirmat opțiunile de numire în funcțiile de procuror** în procuraturile teritoriale (*1 absolvent din promoția anului 2019 și 5 – din promoția anului 2020*). 14 candidați au anunțat retragerea din concurs, 2 – au absentat.

Analizând procedurile desfășurate, precum și evaluând prestația profesională a candidaților la interviul de la ședința din 24.06.2021, Consiliul Superior al Procurorilor a decis să îi desemneze pe **cei 6 absolvenți ai Institutului Național al Justiției învingători ai concursurilor** de referință și să-i propună pentru numirea pe post:

- ✓ Primac Lucian – în funcția de procuror în Procuratura raionului Ungheni;
- ✓ Levco Vladimir – în funcția de procuror în Procuratura raionului Fălești;
- ✓ Popușoi Dumitru – în funcția de procuror în Procuratura raionului Cahul;
- ✓ Covalenco Alexandru – în funcția de procuror în Procuratura raionului Ștefan-Vodă;
- ✓ Gribincea Vadim – în funcția de procuror în Procuratura raionului Leova;
- ✓ Talmaci Alexandru – în funcția de procuror în Procuratura raionului Cantemir.

Procedurile pentru 1 (una) dintre funcții (*procuror în Procuratura raionului Taraclia*) au fost încheiate prin nerealizare, deoarece nici unul dintre candidați nu a optat pentru aceasta.

În conformitate cu regulile stabilite de lege, actul de investire în funcție a procurorilor este ordinul Procurorului General, în baza căruia se reglementează raporturile juridice de muncă și se calculează vechimea în activitate.

Mandatul de procuror are statutul de funcție de demnitate publică, iar conform prevederilor constituționale, numirea procurorilor ierarhic inferiori se efectuează de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

După numirea în funcție, procurorii depun jurământul și prezintă Autorității Naționale de Integritate declarația de venit și interese personale, care sunt condiții obligatorii aferente statutului profesional.

În anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a fost implicat în derularea mai multor activități ce vizează selectarea candidaților pentru ocuparea funcțiilor de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției, și anume:

- recepționarea dosarelor a 20 de absolvenți ai Institutului Național al Justiției, **promoția anului 2021**, și demararea în privința acestora a procedurilor ce preced înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante: solicitarea avizelor SIS, ANI, CNA, etc.;
- înscrierea celor 20 de absolvenți ai Institutului Național al Justiției, (**promoția anului 2021**) în Registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror;
- anunțarea concursului între candidații la funcția de procuror, absolvenți ai Institutului Național al Justiției, înscriși la data de **10.06.2021** în Registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror, evaluați în cadrul Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor (**Hotărârea nr.1-67/2021 din 10.06.2021**);
- desemnarea câștigătorilor concursului anunțat prin Hotărârea nr.1-67/2021 din 10.06.2021 între candidații la funcția de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției, privind numirea pe post a 6 absolvenți ai Institutului Național al Justiției (**Hotărârea nr.1-70/20218 din 24.06.20218**);
- organizarea solemnităților pentru depunerea jurământului de către 6 procurori angajați din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției (**în cadrul ședinței din 17 august 2021**).

▪ **Proceduri de accedere în funcția de procuror a candidaților în temeiul vechimii în muncă**

Potrivit art.20 alin.(3) din *Legea nr.3/2016*, candidații care nu sunt absolvenți ai Institutului Național al Justiției, dar au acumulat o vechime de muncă, de cel puțin **5 ani** în funcțiile enumerate exhaustiv, participă la concursul pentru suplinirea posturilor vacante de procuror doar în rezultatul **promovării examenului de capacitate susținut în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției**.

Totodată prin alin (3¹)¹⁴ al aceluiași articol legiuitorul a introdus în anul 2020 încă o categorie a candidaților cu vechime în muncă cu dreptul de a candida la funcția

¹⁴ Alin.(3¹) al art.20 din *Legea 3/2016* introdus prin *Legea nr.145 din 16.07.2020* (în vigoare din 24.07.2020)

de procuror, dar **fără a susține examenul de capacitate**- persoanele cu o vechime în muncă de **10 ani** în funcții de procuror, judecător sau de avocat.

Potrivit art.28 alin.(1) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă (de 5 ani) se organizează de Institut și se susține în fața Comisiei pentru examenele de absolvire.

Temei pentru participarea la examen îl constituie hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor privind remiterea materialelor solicitanților de referință în adresa Institutului Național al Justiției.

În anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat cererile a **14 solicitanți**, candidați la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă de 5 ani și le-a remis Institutului Național al Justiției, în vederea **susținerii examenelor de capacitate** (**Hotărârile nr.1-34/2021 din 11.03.2021, nr.1-62/2021 din 20.05.2021, nr.1-126/2021 din 15.10.2021**).

Pentru asigurarea etapei de numire pe post a candidaților la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă, Aparatul Consiliului este responsabil de recepționarea dosarelor și inițierea procedurilor care preced înscrierea acestora în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

Urmare a respectării tuturor prescripțiilor impuse de lege și de actele instituționale, în anul 2021 aparatul a înscris în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, *Lista candidaților la funcțiile vacante de procuror*, **doar 33 de** candidați la funcția de procuror din rândul candidaților **cu vechimea de muncă de 10 ani** (*art.20 alin.(3) din Legea nr.3/2016*).

Secțiunea candidaților la funcția de procuror **în temeiul vechimii de muncă de 5 ani** (*art.20 alin.(3) din Legea nr.3/2016*) a rămas intactă pe parcursul anului, inclusiv din motivul că funcții de procuror pentru aceste categorii de candidați nu au fost scoase la concurs.

Pornind de la rolul său constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor este obligat să manifeste maximă prudență referitor la procedurile de angajare ori de câte ori sunt constatate circumstanțe, care dețin un potențial risc de afectare a autorității profesiei.

În contextul menționat, asigurând respectarea riguroasă a procedurilor care preced înscrierea candidaților în Registru, Consiliul Superior al Procurorilor a respins cererea unui ex-procuror cu vechimea în muncă de peste 10 ani, privind înscrierea în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror. Raționamentul Consiliului Superior al Procurorilor, privind soluția pe caz, s-a bazat inclusiv pe avizul consultativ al Serviciului de Informații și Securitate despre prezența factorilor de risc în cazul titularului, după cum rezultă din art.4 lit.lit.a), c) și d) din Legea nr.271/2008.

Pentru a asigura concluzii consistente și obiective asupra situației deduse analizei, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat informații de la Inspekția procurorilor și a intervenit cu demersul privind efectuarea verificărilor suplimentare de către Serviciul de Informații și Securitate. Toate acestea au fost necesare în sensul consolidării garanției că aspectele relevante sunt puse în discuție și toate argumentele de apărare a titularului cererii sunt luate în considerație, atunci când este evaluată solicitarea acestuia de demarare a procedurilor pentru accederea în funcția de procuror.

Pe lângă condițiile și exigențele stabilite expres în art.20 din Legea nr.3/2016, persoanele care aspiră să candideze la funcția de procuror urmează să se alinieze cerințelor ce derivă din interesele funcției publice, astfel după cum rezultă din coroborarea art.art.1, 3, 4 și 5 lit.a) din Legea nr.271/2008 și aprecierile făcute de Curtea Constituțională, care a indicat că fundamentul democratic al activității instituțiilor de stat este încrederea cetățenilor în corectitudinea persoanelor cu funcții publice.¹⁵

▪ Numirea procurorilor conducători, promovarea

Activitatea de organizare a concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de procuror conducător și pentru promovare în funcție a constituit în anul 2021 preocuparea de bază a Consiliului în domeniul de gestionare a carierei procurorilor.

Cele **37 de funcții** scoase la concursurile organizate între procurorii în funcție au vizat:

❖ 32 - de procuror conducător:

- **2** – de procuror-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale (*Secția analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare și Secția controlul activității speciale de investigații și asigurarea regimului secret*);
- **15** – de procuror-șef al procuraturii teritoriale (*mun.Bender, Leova, Glodeni, Ialoveni, Soroca, Ocnîța, Briceni, Edineț, Hîncești, Ungheni, Nisporeni, Fălești, Anenii Noi, Călărași, Sîngerei*);
- **1** – de adjunct al procurorului-șef al procuraturii specializate (*Procuratura Anticorupție*);
- **9** – de adjunct al procurorului-șef al procuraturii teritoriale (*mun.Chișinău, Căușeni, Dondușeni, Drochia, Fălești, Briceni, Basarabeasca, Rezina Sîngerei*);
- **5** – de șef adjunct Oficiu din cadrul Procuraturii mun.Chișinău (*Oficiile Centru, Ciocana, Botanica, Buiucani, Rîșcani*).

❖ 5 - de procuror de execuție (prin procedura de promovare):

- **1** – de procuror în secția Procuraturii Generale (*Secția investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice*);
- **4** – de procuror în procuratura specializată (**3** – în PCCOCS, **1**-Procuratura Anticorupție).

Astfel, la concursurile anunțate au aplicat **56** de procurori, însă doar **23** din numărul celor care au depus cereri au fost supuși procesului de selecție de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor. **2** (doi) candidați procurori au depus cereri de retragere din concurs.

Materialele în privința a **31** de candidați la funcția de procuror conducător, în cadrul concursului anunțat prin **Hotărârea 1-120/2021 din 30.09.2021**, au fost remise

¹⁵ Hotărârea Curții Constituționale nr.32/2017, §56-57

Colegiului pentru selecția și cariera prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-141/2021 la data de 11 noiembrie 2021.

Însă, subiectul cu referire la demararea procedurilor de selecție a celor 31 de candidați la funcțiile de procuror conducător a rămas nerevendicat de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor până la finele anului 2021. Din cauza remanierilor de componență în perioada noiembrie 2021 - ianuarie 2022 Colegiul a fost nefuncțional.

Astfel, urmare a concursurilor organizate între procurori în anul de referință, **au fost numiți 21 de procurori :**

- **2** - în funcții de procurori-șefi ai Secțiilor din cadrul Procuraturii Generale;
- **11** – în funcții de procurori-șefi ai procuraturilor teritoriale (*Leova, Glodeni, Ialoveni, Soroca, Ocnîța, Briceni, Edineț, Hîncești, Ungheni, Nisporeni, Fălești*);
- **4**- în funcția de adjunct al procurorului-șef al procuraturii teritoriale (*Căușeni, Dondușeni, Drochia, Fălești*);
- **4** – în funcții de procurori în procuratura specializată (*3- PCCCOCS, 1-Procuratura Anticorupție*).

	<i>Hotărârile CSP de anunțare a concursurilor</i>	<i>Categoriile de beneficiari</i>	<i>Numărul de funcții scoase la concurs</i>	<i>Au aplicat candidați</i>	<i>Desemnați câștigători și numiți pe post</i>
CONCURS ÎNTRE CANDIDAȚII LA FUNCȚIA DE PROCUROR					
1.	1-51/2021, 29.04.2021	Absolvenți ai INJ (înscriși în Registru)	7	6	6
CONCURSURI ÎNTRE PROCURORII ÎN FUNCȚIE					
2.	1-28/2021, 25.02.2021	Procurori în funcție (înscriși în Registru)	4	4	4
3.	1-41/2021, 01.04.2021	Procurori în funcție (înscriși în Registru)	5	5	5
4.	1-51/2021, 29.04.2021	Procurori în funcție (înscriși în Registru)	4	7	4
5.	1-68/2021, 10.06.2021	Procurori în funcție (înscriși în Registru)	9	9	8
6.	1-120/2021, 30.09.2021	Procurori în funcție (înscriși în Registru)	15	31	<i>Procedura de selecție amânată pentru anul 2022</i>
	6 CONCURSURI	Pentru procurori și absolvenți INJ	44	62	27

Din datele prezentate rezultă că în anul 2021 statistica referitoare la ocuparea posturilor vacante prin concursuri, pentru procurorii incluși în Registrul, se prezintă ca fiind diminuată (27), comparativ cu anii precedenți.

La finele anului (31.12.2021), din totalul de **720** de posturi de procuror, erau ocupate **615** de posturi și vacante **105** de posturi (inclusiv 30 – provizoriu vacante).

Procedura de selecție, numire și promovare în funcția de procuror a fost subiectul de studiu al **Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)**, concluziile fiind reflectate în Raportul „**Promovarea Procurorilor de la legalitate la realitate: 1 ianuarie 2019 – 31 mai 2021**”.

La prezentarea publică a raportului, membrii Consiliului Superior al Procurorilor, Constantin Șușu și Andrei Roșca, au luat act de constatările acestuia și au comentat rezervele precum și îngrijorările expuse.

În special, domnul Constantin Șușu a declarat că Consiliul Superior al Procurorilor are atribuții limitate în procesul de înregistrare și evaluare a candidaților în cadrul concursurilor de ocupare a funcțiilor în sistemul Procuraturii. De asemenea, a accentuat că unele chestiuni ce țin de competențele CSP în procedurile de promovare nu sunt suficient de bine reglementate ori atribuțiile care urmează a fi puse direct în seama Consiliului au fost repartizate, transferate către alți decidenți, or, Consiliului îi revine competența în concurs de a propune Procurorului General numirea, promovarea procurorilor, fără dreptul de a adopta acte administrative de numire în funcție.

Membrul Andrei Roșca a notat că influența procurorului general în procesul de promovare a procurorilor este, totuși, evidentă, menționând că procesele ce vizează resursele umane rămân a fi gestionate în cadrul Procuraturii Generale.

➤ **Proceduri privind transferul, detașarea și suspendarea procurorilor**

Potrivit art.54 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, transferul procurorului într-o funcție de același nivel sau nivel inferior, cu excepția funcției de procuror-șef și adjunct al procurorului-șef, se realizează prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor, la propunerea Procurorului General. Procedura de transfer se stabilește printr-un regulament aprobat de către Consiliul Superior al Procurorilor.

În considerarea acestor prevederi legislative, procedura transferului procurorilor a fost dezvoltată prin reglementări subsecvente legii, care stabilesc reguli pentru realizarea acestei mobilității funcționale a procurorilor.

Reiterăm că prin **Hotărârea nr.1-100/2020 din 22 octombrie 2020**, Consiliul Superior al Procurorilor a modificat Regulamentul său, prin introducerea unui nou capitol - **nr.8¹ Procedura de transfer**, instituind reguli noi în procedura de transfer a procurorilor și **modalități mai flexibile pentru derularea acestui exercițiu instituțional**.

Amendamentele de referință au transpus în practică mecanismul legislativ instituit prin Legea nr.145 din 16 iulie 2020, conform căruia transferul se realizează de Consiliul Superior al Procurorilor, la propunerea Procurorului General.

Aceste reglementări se referă la situații strict determinate, care nu constituie o promovare, dar se încadrează exclusiv în coordonatele mobilității funcționale.

Urmare a acestui exercițiu normativ, în anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat **19 demersuri** ale Procurorului General, **cu propunerea de transfer a procurorilor.**

Conform prescripțiilor, propunerile Procurorului General au corespuns următoarelor condiții cumulative: să fie motivată, să fie însoțită de cererea privind transferul, precum și să includă informații despre cariera procurorului, situația posturilor vacante și mențiunea cu privire la rezultatul consultării opiniei procurorilor-șefi din subdiviziunile implicate.

Analizând considerentele care au generat solicitările de transfer și având în vedere lipsa temeiurilor care să împiedice admiterea propunerilor de referință, Consiliul și-a exprimat consimțământul pentru **transferul a 18 procurori**, raportând totodată prevederile cadrului normativ relevant la circumstanțele individuale.

La finele anului 2021 (09.11.2021) Parlamentul Republicii Moldova a înregistrat proiectul de Lege nr. 334/2021 pentru modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care a propus remanieri asupra mai multor prevederi ce țin, inclusiv, de procedura de transfer a procurorilor.

Noile reglementări sunt de natură să schimbe, într-un mod esențial, procedura de transfer a procurorilor. În esență, se intenționează a se reveni la mecanismul de realizarea a transferului prin concurs, care era aplicabil până la modificările operate prin Legea nr.145/2020.

Astfel, după intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr. 3/2016, transferul procurorului într-o funcție de același nivel sau nivel inferior, se va realiza exclusiv prin concurs.

Statistica detașării și suspendării din funcție a procurorilor:

(situație la data de 31.12.2021)

		<i>Articolul din Legea 3/2016</i>	<i>În anii precedenți</i>	<i>În anul 2021</i>
1.	Procurori suspendați din funcție cu acordul CSP 9	• conform art. 55 alin. (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură <i>/pornirea urmăririi penale /</i>	6	2
		• conform art.55 alin.(2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură/ <i>și în temeiul Legii cu privire la serviciul diplomatic</i>	-	1
2.	Procuror General suspendat de drept	• conform art.55¹ din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură/ <i>/pornirea urmăririi penale /</i>	-	1
3.	Procurori detașați 7	• conform art.54 alin.(4) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură <i>/ pentru îndeplinirea unor funcții în cadrul INJ/</i>	-	2
		• conform art.70 alin.(8) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură <i>/ pe durata exercitării mandatului de membru al CSP/</i>	4	1

CAPITOLUL V

Evaluarea performanțelor și formarea profesională a procurorilor

➤ Evaluarea performanțelor procurorilor

Potrivit art. 28 din Legea 3/2016, inclusiv pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-256/16 din 22.12.2016, *evaluarea performanțelor este o procedură care asigură motivarea și stimularea procurorilor în funcție pentru dezvoltarea profesională și organizațională, necesară creșterii calității actului de justiție. Scopul evaluării performanțelor procurorilor vizează aprecierea imparțială a activității, nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale ale procurorilor, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute, precum și pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror.*

Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor evaluează activitatea, nivelul cunoștințelor și aptitudinile profesionale ale procurorilor, corespunderii acestora cu funcțiile deținute, precum și pentru îmbunătățirea abilităților profesionale și sporirea eficienței activității procurorilor. În acest scop, Colegiul stabilește programul de evaluare a activității procurorilor; examinează dosarele și actele relevante, organizează și desfășoară interviuri cu procurorii supuși evaluării și adoptă hotărâri privind procurorii evaluați.

În anul 2021, **Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor** și-a exercitat atribuțiile în vederea implementării prevederilor privind evaluarea performanțelor procurorilor stabilite prin:

- **Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură;**
- **Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-256/16 din 22.12.2016.

/Potrivit reglementărilor normative precitate, evaluarea ordinară și extraordinară este necesară în următoarele situații:

- ❖ Procurorul este supus evaluării periodice/ordinare a performanțelor o dată la 4 ani;
- ❖ Performanțele persoanei numite în funcția de procuror se evaluează în cursul primului an de activitate;
- ❖ Procurorii care doresc o promovare în funcție, trebuie să fi fost evaluați în ultimii 4 ani;
- ❖ Procurorii care doresc o funcție de procuror – șef sau adjunct al procurorului – șef, trebuie să fi fost evaluați în ultimii 2 ani;
- ❖ Procurorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar la solicitarea acestuia, dar nu mai des decât o dată în an;
- ❖ Procurorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar în cazul obținerii calificativului „insuficient”./

În perioada de raport Colegiul a continuat exercitarea atribuțiilor conform programului de evaluare periodică a performanțelor procurorilor, adoptat prin hotărârea din 11.02.2021.

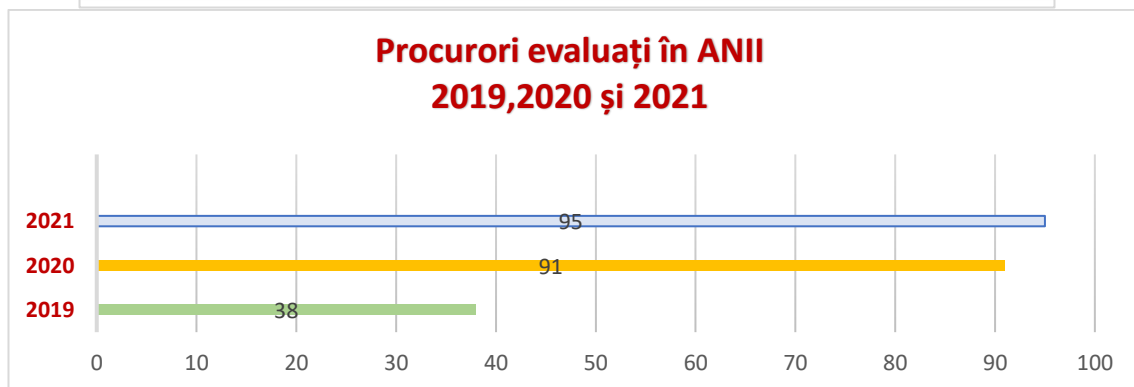
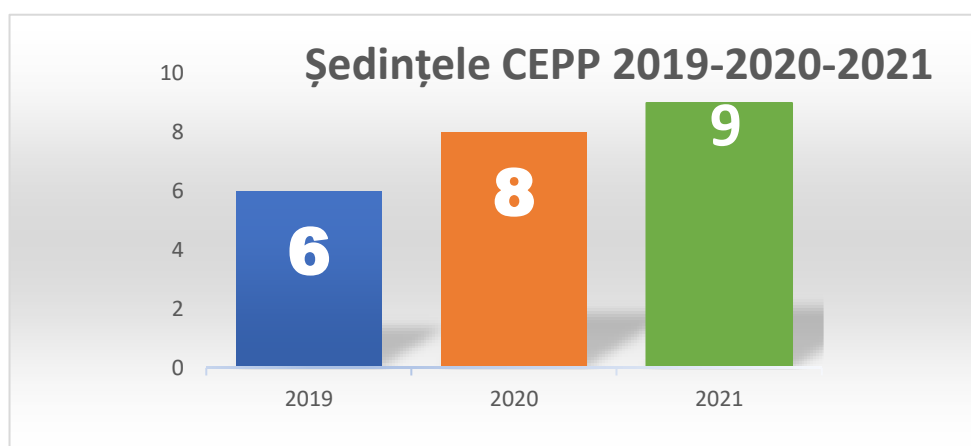
În procesul de evaluare a procurorilor, membrii Colegiului de evaluare au avut tendința de a efectua analiza complexă a activității profesionale și a calităților personale ale procurorilor, îmbunătățirea performanțelor profesionale ale acestora, creșterea eficienței activității procuraturii în ansamblu.

Astfel, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor s-a convocat în **9** ședințe și a evaluat, în mod ordinar și extraordinar, **95** de procurori, adoptând **95** de hotărâri.

În rezultatul desfășurării procedurii de evaluare, Colegiul de evaluare a atribuit calificativul „**Foarte Bine**” pentru **95** de procurori.

Calificativele „**excellent**”, „**bine**”, „**insuficient**” și „**eșuat**” nu au fost acordate.

Comparativ cu anii **2019-2020**, Colegiul de evaluare a convocat un număr mai mare de ședințe.

Potrivit indicilor relațai grafic, în comparație cu anii precedenți, perioada de raportare reflectă un număr mai mare de procurori evaluați.

Din numărul total de **95** de procurori evaluați de către Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor în 2021, **63** au fost supuși procedurii de **evaluare extraordinară** și **32** – celei ordinare.

Din numărul total de procurori evaluați:

- **6** – șefi ai procuraturilor teritoriale sau specializate;
- **8** – adjuncți ai procurorilor-șefi ai procuraturilor teritoriale sau specializate;
- **9** – procurori din procuratura specializată;

- **1** – procuror din cadrul subdiviziunii Procuraturii Generale;
- **3** – șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale;
- **68** – procurori în procuraturile teritoriale și specialiate.

Rezultatele evaluării performanțelor procurorilor, obținute în anul 2021 și în anul precedent, au fost orientate spre:

- stabilirea gradului de corespundere a procurorilor cu funcțiile pe care le dețin sau la care pretind pe parcursul carierei;
- asigurarea unei comparații obiective între mai mulți procurori în procedura de evaluare;
- stimularea nivelului de pregătire și abilităților profesionale.

E de notat, că în anul 2021, nu a fost contestată nici o hotărâre a Colegiului. Totodată în anul 2021 nu a fost prezentat nici un aviz care să conțină critici la activitatea procurorului evaluat.

Problematica cu care s-a confruntat Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor în anul 2021 este următoarea:

- nu este clar definită procedura de evaluare a procurorului numit în funcție, care urmează a fi evaluat în cursul primului an de activitate (după o lună, 3 luni sau 6 luni și care este minimul de acte pe care trebuie să le dețină ?);
- procurorii-șefi nu întotdeauna sunt pe deplin obiectivi la prezentarea avizelor pentru evaluarea procurorilor;
- insuficiența orelor de instruire profesională continuă, care este un temei de reducere a punctajului, deoarece o bună parte de procurori nu acumulează numărul necesar de ore de instruire în cadrul INJ, invocând diverse motive (*lipsa de timp, neacceptarea procurorilor la cursurile anunțate de INJ, etc*);
- Modificarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor, cu introducerea prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-157/18 din 01.11.2018 obligativității prezentării certificatului medical valabil de către procurorii supuși evaluării. Din momentul includerii în Regulament a pct.6.9¹ a obligativității deținerii în dosarul de evaluare a certificatului medical privind starea sănătății, procedura de evaluare ordinară s-a stopat, cu unele excepții. Procurorii ce urmează a fi evaluați invocă diferite motive pentru neprezentarea certificatului medical, în consecință se tergiversează procedura din varia motive: acțiuni procesuale, participări în instanța de judecată, etc.

În vederea îmbunătățirii activității Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor, Consiliul constată necesitatea operării unor modificări/completări ale prevederilor din Regulamentul cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-256/16 din 22.12.2016.

Astfel, se impune excluderea unor indicatori de performanță din Regulamentul respectiv, în baza cărora se apreciază performanțele procurorilor, și completarea cu alți indicatori de performanță. De asemenea, este necesară modificarea punctajului care se acordă pentru unii indicatori de performanță.

Totodată, se constată a fi necesară introducerea evaluării anuale a performanțelor procurorilor. Acest lucru ar putea fi realizat atât pe baza obiectivelor instituției cât și pe obiective personale, convenite în fiecare an de către procuror și procurorul-șef, pentru a sprijini dezvoltarea continuă a procurorului și pentru a oferi Consiliului Superior al Procurorilor o informație fiabilă referitor la numirea în funcție a procurorului care participă la concurs. În cazul în care procurorul și-a desfășurat activitatea în mai multe unități în timpul perioadei de evaluare, existența evaluării anuale ar favoriza o procedură mult mai obiectivă.

Concomitent, pentru o mai bună deosebire între calificativul „foarte bine” și „bine”, ar putea fi necesar să se ia în considerație o nouă modalitate de acordare a punctajului, pentru a face obținerea calificativului „foarte bine” mai dificilă pentru a distinge procurorii care merită un calificativ mai mare.

Opinia Consiliului asupra proiectului conceptului pentru procedura de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor

La data de 15 noiembrie 2021 Ministerul Justiției a publicat [Proiectul Conceptului privind procedura de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor](#), solicitând puncte de vedere referitoare la conținutul textului elaborat.

Potrivit Conceptului, evaluarea extraordinară a judecătorilor și procurorilor va avea loc în trei etape. În prima etapă vor fi evaluați judecătorii de la Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel, Procuratura Generală, procuraturile specializate. A doua și a treia etapă vor implica instanțele și procuraturile inferioare.

Procedura de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor va implica următoarele etape principale:

- Identificarea pe baza unei liste a persoanei evaluate și a informațiilor privind începerea procesului de evaluare;
- Colectarea datelor privind candidatul evaluat;
- Analiza datelor, procesul de examinare cu participarea subiectului și emiterea deciziei;
- Pentru CSM și CSP – aprobarea sau refuzul aprobării hotărârii CE;
- Contestarea hotărârii în CSA (dacă este cazul);
- Executarea hotărârii.

Ministerul Justiției susține că în așa mod va fi evaluată integritatea subiectului evaluării. Nepromovarea evaluării integrității va conduce la eliberarea din funcție.

În timpul evaluării integrității, persoana va fi verificată cu privire la activele și cheltuielile sale raportate la veniturile legale disponibile și declarate. În cazul unor neconcordanțe între activele disponibile și cheltuielile suportate și veniturile legal disponibile, se consideră că subiectul nu a trecut de verificarea integrității.

Verificarea bunurilor și cheltuielilor nu se va limita doar la persoană, ci va implica și membrii familiei acesteia. Astfel, în cazul imposibilității membrilor familiei de a-și justifica bunurile și cheltuielile, precum și sursa donațiilor lor către persoana evaluată, dacă este cazul, aceasta nu va promova evaluarea integrității.

De asemenea, aspectul de integritate presupune și verificarea cazurilor când judecătorii și procurorii nu au rezolvat starea de conflict de interese în activitatea lor, precum și modul cum au instrumentat cauze concrete, inclusiv dacă au emis decizii vădit abuzive/ilegale.

La data de 30.11.2021 Consiliul Superior al Procurorilor a publicat pe pagina electronică a instituției – www.csp.md, la rubrica – transparența decizională, punctele de vedere privind inițiativa referitoare la instituirea procedurii de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor, precum și Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (opinia integrală poate fi consultată [aici](#)).

Documentele de referință, elaborate de către membrii – procurori, au fost transmise Ministerului Justiției și, corespunzător, Parlamentului, pentru a fi analizate în contextul procedurilor de legiferare.

Cu referire la conceptul de evaluare extraordinară a judecătorilor și procurorilor, membrii-procurori din cadrul CSP au menționat că, pentru realizarea procedurilor ce exced cadrul normativ actual, este necesar ca proiectul de lege să se bazeze pe un studiu complex, comprehensiv și credibil privind condițiile, impactul, riscurile, așteptările, rezultatele măsurilor cu caracter exceptional.

Totodată, s-a notat că rolul Misiunii Internaționale de Monitorizare trebuie să fie doar consultativ, așa cum indică organismele europene de specialitate, motiv din care și atribuțiile acestei entități urmează să se alinieze anume scopului de referință, fără a i se acorda competențe cu potențial de a genera modificarea hotărârilor.

Mai mult, în opinia membrilor-procurori ai CSP, crearea Colegiului special de Apel (CSA), ca fiind un colegiu separat în cadrul Curții de Apel Chișinău, ridică mai multe aspecte problematice, în măsura în care art.115 alin.(3) din Constituție stabilește expres interdicția înființării unor instanțe extraordinare.

Având în vedere raționamentele expuse, s-a propus revizuirea conținutului proiectului și analizarea posibilităților ca acest mecanism derogatoriu de evaluare să fie realizat în temeiul competențelor constituționale ale Consiliului Superior al Magistraturii, și, respectiv, ale Consiliului Superior al Procurorilor, după caz cu instituirea consultanței din partea experților internaționali și cu identificarea clară și previzibilă a elementelor procedurii.

Pe data de 24 decembrie 2021 Ministerul Justiției a desfășurat consultări publice asupra proiectului de lege, care prevede verificarea integrității tuturor candidaților la funcțiile de membri în Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor, până la convocarea adunărilor generale ale judecătorilor și procurorilor (pre-vetting). La discuții au participat reprezentanți ai judecătorilor, procurorilor, instituțiilor vizate, dar și ai societății civile.

Reglementarea procedurii de evaluare a performanțelor Procurorului General

La data de 24.08.2021, prin Legea nr. 102, a fost modificată Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, fiind vizate inclusiv procedurile ce țin de evaluarea performanțelor Procurorului General.

Astfel, Legea nr.3/2016 a fost completată cu art. 31¹ *Evaluarea performanțelor Procurorului General*, prin care se reglementează mecanismul de evaluare a performanțelor Procurorului General, în scopul aprecierii activității și a corespunderii cu funcția deținută.

Potrivit prevederilor articolului menționat, performanțele Procurorului General se evaluează de către o comisie de evaluare a performanțelor Procurorului General, constituită ad-hoc de Consiliul Superior al Procurorilor.

Procedura de evaluare se efectuează în baza unui regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor. Regulamentul se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor și va conține elementele prevăzute la art. 30 alin. (2) și (3). Criteriile de evaluare descrise în regulament trebuie să fie specifice, măsurabile, relevante, precum și corelate cu atribuțiile Procurorului General prevăzute de legislație.

Dispozițiile art.30 alin.(2) și (3) din Legea nr.3/2016, la care se face trimitere, stabilesc că regulamentul trebuie să prevadă:

- limitele extinderii procesului de evaluare a performanțelor procurorilor;
- metodologia, procedura și durata evaluării performanțelor procurorilor;
- criteriile de evaluare și indicatorii de performanță a activității procurorilor;
- sursele de informare și mijloacele de colectare a informațiilor necesare evaluării performanțelor procurorilor.

În lista indicatorilor de performanță se prevăd și indicatori de impact asupra drepturilor și libertăților persoanelor, în vederea atingerii unei eficiențe maxime și a micșorării constante a impactului negativ asupra acestora.

În cadrul ședinței din 30.09.2021, deliberând asupra tuturor aspectelor invocate, Consiliul Superior al Procurorilor i-a desemnat pe membrii Sergiu Litvinenco, Constantin Șușu și Lilia Potîng, pentru participare la lucrările grupului de lucru pentru elaborarea Regulamentului de evaluare a performanțelor Procurorului General (**Hotărârea nr.1-121/2021**).

Pe data de 11 noiembrie 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a examinat sesizarea Președintelui Republicii Moldova, formulată în temeiul art. 31¹ alin. (2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, privind inițierea procedurii de evaluare a performanțelor Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept din funcție*)¹⁶.

Ținând cont de prescripțiile legale prevăzute în art.31¹ alineatele (1) și (3) din Legea nr.3/2016, 10 membri ai Consiliului Superior al Procurorilor au luat act de sesizarea formulată de Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu și au decis prin votul exprimat inițierea procedurii de evaluare a performanțelor Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept din funcție*).

Subsidiar, în conjunctura circumstanțelor expuse, s-a solicitat subiecților prevăzuți la art.31¹ alin.(3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură desemnarea membrilor în componența **Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General**.

¹⁶ Hotărârea nr. 1-122/2021 din 05.10.2021

/Conform prevederilor normative, Comisia de referință se constituie în termen de 10 zile din momentul inițierii procedurii de evaluare. Aceasta este constituită din 5 membri, dintre care unul este propus de Președintele Republicii, unul de Ministerul Justiției, unul de Consiliul Superior al Magistraturii, unul de Consiliul Superior al Procurorilor și unul de Procurorul General.

Calitatea de membru al comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General poate fi deținută de persoane care dispun de calificare în domeniul dreptului, al managementului public, având experiență de cel puțin 10 ani în domeniul de activitate profesională și o reputație ireproșabilă. Membrii comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General propuși de Președintele Republicii și Ministerul Justiției nu pot fi angajați în serviciul public. Calitatea de membru al comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General nu poate fi deținută de procurori în funcție, nici de alte persoane aflate în subordinea Procurorului General./

Având în vedere prevederile art. 31¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, scopul Comisiei a constituit evaluarea performanțelor Procurorului General (suspendat de drept) Alexandr Stoianoglo prin aprecierea activității sale și stabilirii gradului de corespunderea activității acestuia calităților manageriale, standardelor de bună guvernare, misiunii constituționale și interesului public.

La **ședința din 22 noiembrie 2021**, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat, prin **Hotărârea nr.1-148/2021, Regulamentul privind evaluarea performanțelor Procurorului General.**

În cadrul aceleiași ședințe, Consiliul Superior al Procurorilor a făcut publice candidaturile propuse de autoritățile cu drept de înaintare a membrilor în componența Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General, stabilite la art.31¹ alin.(3) din Legea nr.3/2016, după cum urmează:

1) **Drago Kos**, expert internațional anticorupție, propus de Președintele Republicii Moldova;

2) **Angela Popil**, avocată, propusă de Ministerul Justiției;

3) **Lidia Bulgac**, ex-judecător, propusă de Consiliul Superior al Magistraturii;

4) **Mariana Alexandru**, consilier al procurorului-șef al DIICOT din România, propusă de Consiliul Superior al Procurorilor;

5) **Ion Matușenco**, avocat, propus de Procurorul General (suspendat de drept din funcție), Alexandr Stoianoglo.

Comisia de evaluare a performanțelor Procurorului General a fost constituită în componența indicată în ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 23.11.2021 (**Hotărârea nr.1-151/2021**).

Ulterior, în ședința din 2 decembrie 2021 Consiliul a luat act de scrisoarea Procurorului General al României, doamna Gabriela Scutea, care a făcut referire la Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în special de art.5 alin.(1), potrivit căruia funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, așa cum acestea sunt definite de legislația în vigoare.

Evaluând constatările expuse în scrisoarea Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a României și ținând cont de opiniile exprimate aferent speței deduse spre soluționare, în rezultatul deliberării și exprimării

votului de către membri prezenți în ședință, Consiliul Superior al Procurorilor a decis să ia act de motivele legale care fac imposibilă participarea doamnei Mariana Alexandru în calitate de membru al Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General (**Hotărârea nr.1-161/2021 din 02.12.2021**).

Concomitent, se menționează că la data de 15.12.2021 Aparatul Consiliului a înregistrat cererea doamnei Lidia Bulgac privind renunțarea la calitatea de membru și de președinte al Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General (*suspendat de drept*), Alexandr Stoianoglo.

Pornind de la remanierele intervenite, având în vedere nedesemnarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a unui alt membru în componența Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General (*suspendat de drept*) Alexandr Stoianoglo, din data constituirii până la finele anului 2021 Comisia și-a desfășurat activitatea în cadrul a trei ședințe în format mixt: cu prezența fizică și online, prin intermediul aplicației ZOOM, pe platforma Consiliului Superior al Procurorilor în următoarea componență:

- Angela Popil - membru cu atribuții de secretar al Comisiei;
- Drago Kos - membru al Comisiei;
- Ion Matusenco - membru al Comisiei.

Totodată, având în vedere că la data de 25.11.2021, Procurorul General (*suspendat de drept*) Alexandr Stoianoglo a contestat în instanța de judecată Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-142/2021 din 11.11.2021 cu privire la inițierea procedurii de evaluare a performanțelor Procurorului General (*suspendat de drept din funcție*) și Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-151/2021 din 23.11.2021 cu privire la constituirea Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General, solicitând suspendarea și anularea actelor administrative respective, în conformitate cu prevederile art. 171 alin. (4) Cod administrativ, **activitățile Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General au fost suspendate de drept în perioada 29.11.2021 – 21.12.2021.**

Pe cale de consecință, prin deciziile nr. 4,5 și 6 din 27 decembrie 2021 Comisia a revocat unele puncte din hotărârea nr.2 din 30.11.2021, și a aprobat un nou plan de activități, a stabilit noi termene de prezentare de către Alexandr Stoianoglo a Raportului de autoevaluare și de audiere a acestuia.

➤ **Formarea profesională a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție**

❖ **Formarea inițială a candidaților**

Formarea inițială în cadrul Institutului Național al Justiției, organizată în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor, este o garanție a competenței și profesionalismului viitorilor judecători și procurori prin aplicarea standardelor de instruire profesională în domeniu. Formarea inițială este fundamentată pe principiul instruirii teoretico-practice pluridisciplinare, proces educațional focalizat pe dezvoltarea la audienți a abilităților practice (bazate pe procese

simulate), consolidarea conștiinței și culturii juridice, asimilarea valorilor profesionale proprii judecătorului și procurorului.

Procesul de instruire inițială a audienților se realizează ținându-se cont de necesitatea specializării lor (judecători și procurori), de dinamica procesului legislativ și al practicii judiciare, instruire orientată pe cunoașterea aprofundată și formarea competențelor avansate de aplicare a legislației naționale, a documentelor juridice internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții europene a drepturilor omului, a dreptului comparat, a normelor deontologice profesiei de judecător sau procuror.

În conformitate cu prevederile art.70 alin.(1) lit. 1) și m) din *Legea nr.3/2016*, de competența Consiliului ține examinarea și prezentarea de opinii asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile **de formare inițială și continuă** din cadrul Institutului Național al Justiției, asupra regulamentului de organizare a concursului pentru suplinirea posturilor didactice, precum și asupra componenței comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire ale Institutului Național al Justiției; stabilirea numărului de locuri scoase la concursul de admitere pentru instruirea inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției. /

Aspectele pe segmentul **de instruire inițială în cadrul Institutului Național al Justiției a candidaților la funcția de procuror în anul 2021** s-au referit la:

- susținerea examenelor de absolvire a promoției (2019-2021) – **20 de audienți la funcția de procuror**;
- continuarea formării inițiale a candidaților la funcția de procuror din promoția (2020-2022) – **20 de audienți**;
- admiterea și formarea inițială a audienților INJ - promoția (2021-2023) - **20 de audienți la funcția de procuror**.

Din perspectiva competențelor ce vizează admiterea și pregătirea profesională inițială a candidaților la funcția de procuror, se notează că în temeiul dispozitivului **Hotărârii Consiliului nr.1-22/20 din 05.03.2020**, Institutul Național al Justiției a anunțat **20 de locuri** la concursul de admitere din anul 2021, pentru instruirea inițială a candidaților la funcția de procuror.

În egală măsură, potrivit art.70 alin.(1) lit.1) din *Legea nr.3/2016* și art.16 alin.(1) din *Legea nr.152/2006* Consiliul Superior al Procurorilor are competența să examineze și să prezinte opinii asupra componenței comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire ale Institutului Național al Justiției.

Aceste prevederi au fost dezvoltate în Regulamentul Institutului National al Justiției de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror¹⁷, care statuează în pct.pct.24-30 condițiile instituirii, atribuțiile și modul de desfășurare a activității Comisiei pentru examenele de admitere.

Astfel, în componența **Comisiei pentru examenele de admitere din anul 2021 la Institutul Național al Justiției** Consiliul Superior al Procurorilor i-a desemnat pe **Sergiu Bursacovschi**, procuror în Secția unificare a practicii în domeniul

¹⁷ aprobat prin Hotărârea Consiliului Institutului Național al Justiției nr.5/2 din 26.05.2017

reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, și pe **Maia Bordea**, procuror în Secția investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale. În calitate de membru supleant a fost desemnat **Vasile Ciubotaru**, procuror-șef al Procuraturii raionului Telenеști (*Hotărârea nr.1-84/2021 din 17 august 2021*).

Prevederile legislative de pe dimensiunea de referință atribuie Institutului Național al Justiției competența de realizare a procesului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror fiind reglementată, totodată, și necesitatea cooptării eforturilor Consiliului Superior al Procurorilor, prin expunerea opiniilor asupra Planului de formare inițială și curriculum-urilor disciplinare pentru cursurile de formare inițială a candidaților la aceste funcții.

Respectiv, potrivit art.7 alin.(2) lit.e) coroborat cu alin.(5) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, Consiliul Institutului Național al Justiției aprobă, anual, până la 1 septembrie, planul de formare inițială și curriculum-urile disciplinare pentru cursurile de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, cu consultarea obligatorie a opiniei Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, Ministerului Justiției și a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

În egală măsură, se rețin dispozițiile art.70 alin.(1) lit.l) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, precum și pct.4.1 alineatul I lit.j) al *Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor*, care prevăd competența Consiliului de examinare și prezentare de opinii asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției.

Prin **Hotărârea nr.1-97/2021 din 17.08.2021** Consiliul a avizat proiectul **Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror în perioada 18 octombrie 2021 – 18 aprilie 2023**, elaborat de Institutul Național al Justiției.

Conform art.24 *Legea nr.152/2006*, în afara pregătirii teoretice, audienții cursurilor de formare inițială desfășoară **stagii de practică**, inclusiv în cadrul procuraturilor, potrivit unui grafic oficial stabilit și sub îndrumarea unor conducători de practică desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor. La încheierea stagiului de practică, conducătorul de practică întocmește un raport privind activitatea stagiului.

Pentru conducătorii de practică legiuitorul a stabilit criterii speciale - o vechime în muncă în activitatea de procuror de cel puțin 5 ani și o reputație ireproșabilă. La desemnarea conducătorului de practică se ține cont și de criteriile stabilite pentru formatorii din cadrul INJ.

Anual, Institutul Național al Justiției organizează **formarea conducătorilor de practică**.

Analizând informațiile preliminare oferite de Secția resurse umane a Procuraturii Generale și deliberând asupra tuturor aspectelor subiectului abordat *supra*, în ședința din 08.07.2021 Consiliul Superior al Procurorilor a identificat **27 de procurori** care, din perspectiva prestației profesionale, întrunesc condițiile necesare pentru a fi desemnați în calitate de conducători ai stagiilor de practică, desfășurate în perioada

20.09.2021 – 06.03.2022, pentru audienții Institutului Național al Justiției, promoția 2020-2022 (**Hotărârea nr.1-78/2021 din 08.07.2021**).

În șirul de **activități complementare formării inițiale** ale candidaților la funcții de judecător și de procuror se înscriu și întâlnirile audiențelor INJ cu reprezentanți ai diferitelor instituții din cadrul sistemului de drept. În timpul acestor vizite, viitorii judecători și procurori au oportunitatea de a interacționa direct cu profesioniști din sectorul justiției.

Consiliul Superior al Procurorilor are o preocupare sporită pentru menținerea dialogului cu audienții INJ, în vederea cultivării spiritului de înaltă responsabilitate pentru funcția și statutul de procuror.

Pe data de **24 februarie 2021** a avut loc familiarizarea audiențelor Institutului Național al Justiției, promoția a XI, cu modelul de funcționare a Procuraturii Generale și a Consiliului Superior al Procurorilor.

Reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor, doamna Angela Motuzoc, președinte, și doamna Inga Furtună, membru procuror, au prezentat o lecție publică la tema „**Autoadministrarea Procurorilor - Viziune. Standarde. Priorități**”, găzduită de Institutul Național al Justiției

Evenimentul, desfășurat pentru audienții – candidați la funcția de procuror din promoția a XIII-a a INJ, a avut drept scop diseminarea informațiilor despre procesul de autoadministrare a procurorilor precum și despre activitatea mecanismelor europene de specialitate.

În acest sens, au fost prezentate aspectele referitoare la organizarea și funcționarea organelor de autoadministrare, precum și etapele procedurilor prealabile selecției la numirea pe post, care urmează a fi realizate pentru a se face dovada întrunirii condițiilor stabilite de lege în vederea accederii la funcția de procuror.

De asemenea, în atenția audiențelor a fost subliniată importanța valorilor și virtuților profesionale, care sunt reglementate de Codul de etică a procurorilor, reprezentând unul dintre pilonii fundamentali, care susține statutul de procuror.

Printre subiectele abordate s-a înscris și activitatea Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE), for european specializat, constituit în vederea asigurării realizării Recomandării Rec(2000)19 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind rolul procuraturii în sistemul de justiție penală și contribuției la dezvoltarea sistemelor Procuraturii în concordanță cu cele mai înalte standarde ale statului de drept.

Pentru familiarizarea complexă a audiențelor cu rolul și actele adoptate de CCPE, doamna Angela Motuzoc și doamna Inga Furtună au repartizat acestora publicațiile elaborate cu referire la funcționarea mecanismului specializat de referință (detalii cu privire la publicație a se vedea **aici**).

La runda de întrebări-răspunsuri au fost inițiate discuții pro-active, iar audienții INJ, care în scurt timp vor susține sesiunea de absolvire, au avut posibilitatea să clarifice modul de organizare și desfășurare a procedurilor de selecție în vederea numirii pe post.

În context, a fost transmis un set de publicații pentru biblioteca INJ, astfel încât pentru toți beneficiarii instruirilor oferite de această instituție să fie garantată posibilitatea de a se documenta referitor la criteriile și standardele activității procurorilor, promovate la nivel european.

❖ Formarea continuă a procurorilor

În lumina standardelor profesionale și cerințelor ce derivă din statutul funcției, Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că formarea continuă adecvată reprezintă una dintre garanțiile fundamentale ale independenței procurorilor.

Deopotrivă, îmbunătățirea performanțelor profesionale și însușirea de către procurori a tehnicilor și procedeelelor specializate de efectuare a acțiunilor procesuale, pe cazuri care implică cunoștințe specifice unor domenii înguste, sunt elemente-cheie în măsură să asigure adoptarea hotărârilor obiective și de deplin motivate în procedurile avute în gestiune.

Ținând cont de cele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază că potențialul de instruire este generatorul fundamental de consolidare a capacităților profesionale pe domenii înguste, având în vedere că un anumit specific implică, în mod inevitabil, și o pregătire specializată.

Responsabilitatea pentru **formarea profesională continuă a procurorilor** revine Institutului Național al Justiției, conducătorilor procuraturilor în care aceștia își desfășoară activitatea, precum și fiecărui procuror în parte prin pregătirea sa individuală.

La formarea profesională continuă a procurorului trebuie să se țină cont de dinamica procesului legislativ intern, de actele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și de jurisprudența instanțelor de judecată naționale și internaționale.

În conformitate cu art.7 din *Legea nr.152/2006*, Planul de învățământ pentru cursurile de formare continuă a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției se aprobă de către Consiliul Institutului, după coordonarea acestuia cu Consiliul Superior al Procurorilor.

Pe cale de consecință, opinia Consiliului Superior al Procurorilor reprezintă platforma de raportare a activităților ce vizează elaborarea planurilor modulare de formare profesională de înaltă calitate a judecătorilor, procurorilor și altor specialiști din sistemul justiției.

Pentru a putea decide asupra subiectului în cauză, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat de fiecare dată asistența Comisiei permanente pentru instruire, structură colegială creată de Consiliu, care deține atribuția de evaluare anuală, în comun cu Secția resurse umane a Procuraturii Generale, a necesităților de formare a

procurorilor, inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor și a consultanților procurorilor.

Astfel, potrivit informației puse la dispoziția Consiliului Superior al Procurorilor, în perioada **12 februarie - 22 februarie 2021** Comisia permanentă pentru instruire a efectuat un sondaj de opinie în vederea identificării necesităților de formare a procurorilor, consultanților procurorilor și inspectorilor din cadrul Inspecției Procurorilor. În acest mod, au fost intervievați 532 de procurori și 105 consultanți ai procurorului din cadrul Procuraturii Generale, procuraturilor specializate și celor teritoriale.

Urmare a prelucrării rezultatelor sondajului desfășurat, Comisia a formulat opinia consultativă, prin care a recomandat Consiliului Superior al Procurorilor aprobarea tematicilor relevante pentru a fi incluse în planul de formare pentru anul 2022. Propunerile expuse în Opinia consultativă prezentată au inclus atât solicitările corpului de procurori intervievați, cât și viziunile direcțiilor de profil din cadrul Procuraturii Generale și ale procuraturilor specializate, ai căror reprezentanți au fost incluși în componența Comisiei permanente pentru instruire, tematicile propuse având un caracter real și necesar.

Consiliul Superior al Procurorilor a apreciat suportul valoros oferit de Comisia permanentă de instruire pe dimensiunea formării profesionale a beneficiarilor instruirilor din cadrul Institutului Național al Justiției.

Adițional, urmare a dialogului instituțional susținut de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor, au fost identificate suplimentar, ca fiind utile și oportune, tematici de instruire referitoare la managementul activității și al riscurilor în Procuratură, investigarea cazurilor conexe traficului de ființe umane, abuzul și exploatarea copiilor cu utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare, precum și aspecte metodologice privind recuperarea bunurilor infracționale.

Totodată, pe dimensiunea identificării necesităților specifice de instruire a procurorilor Consiliul Superior al Procurorilor relevă importanța setării coordonatelor acțiunilor la nivel național pentru consolidarea egalității și non-discriminării în baza instruirilor specializate, ca urmare a concluziilor Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranțe pentru Moldova, publicate la data de 18 mai 2021¹⁸.

Potrivit constatărilor forului european, la nivel național este necesară continuarea și extinderea eforturilor de instruire a profesioniștilor din domeniu cu privire la îndeplinirea corectă a obligației pozitive a statului de a investiga eficient infracțiunile motivate de prejudecată.

În contextul procedurii de coordonare a Planurilor modulare, prin **Hotărârea nr.1-69/2021 din 10.06.2021** Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat și a remis în adresa Institutului listele tematicilor pentru sesiunile de formare continuă a procurorilor, elaborate în temeiul viziunilor exprimate de către procurori în cadrul sondajelor, inclusiv listele tematicilor pentru sesiunile de formare continuă a consultanților procurorilor, elaborate de **Comisia permanentă de instruire**.

¹⁸ Concluziile Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranțe cu privire la punerea în aplicare a Recomandărilor pentru Republica Moldova care face obiectul urmăririi intermediare, CRI(2021)18, adoptate la 30.03.2021

Pe cale de consecință, în contextul celor enunțate, la data de 11.11.2021 Consiliul Superior al Procurorilor a avizat proiectul Planului modular de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2022, în partea ce ține de formarea continuă a procurorilor, și proiectul Planului modular de formare continuă a consultanților procurorilor pentru anul 2022, ambele prezentate de Institutul Național al Justiției (**Hotărârea nr.1-144/2021**).

Cu referință la proiectul planului modular de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2021, Consiliul a stabilit că acesta include domenii de instruire relevante pentru formarea continuă a procurorilor, în măsură să contribuie la consolidarea capacităților profesionale ale acestora, dar și la îmbunătățirea abilităților de comunicare și a dezvoltării personale.

Pentru elaborarea proiectului Institutul Național al Justiției a ținut cont, în mare parte, de propunerile privind domeniile prioritare de instruire a procurorilor și a consultanților procurorilor, expuse de Consiliul Superior al Procurorilor în Hotărârea nr.1-69/2021 din 10.06.2021, incluse în listele tematicilor (*anexele nr.1 și 2*), la recomandarea Comisiei permanente pentru instruire.

Art.32 din *Legea nr.152/2006* prevede că procurorii urmează să participe, cel puțin 40 de ore anual, la programe de formare profesională continuă organizate de Institutul Național al Justiției, la programe organizate de alte instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate și la alte forme de perfecționare profesională.

Potrivit evidenței Institutului Național al Justiției, în anul 2021 au fost organizate **153** cursuri de instruire, mese rotunde, seminare cu participarea procurorilor din Procuratura Generală, procuraturile teritoriale și specializate, în cadrul cărora au fost instruiți mai mulți procurori.

➤ **Activitatea didactică și științifică a procurorilor**

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că realizarea activității didactice de către un practician are un impact pozitiv dublu, atât prin aportul substanțial la îndeplinirea obiectivelor formării judecătorilor și procurorilor în funcție și candidaților la aceste funcții, cât și prin consolidarea abilităților proprii ce țin de profilul profesional al formatorului.

Pe parcursul anului 2021 Consiliul Superior al Procurorilor s-a expus prin 20 de Hotărâri asupra cererilor procurorilor privind **practicarea activității didactice și științifice**

Totodată, s-a consemnat că în toate cazurile sunt întrunite condițiile care derivă din **Regulile privind cumulul funcției de procuror cu activitățile didactice și științifice**, aprobate prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-168/18 din 12.12.2018.

Astfel **10 procurori au solicitat admiterea cererilor privind** cumularea funcției deținute cu **activitatea didactică** în cadrul facultăților de drept ale **instituțiilor de învățământ**.

În procesul de acceptare a cererilor, Consiliul a luat în considerație faptul că desfășurarea activității didactice de către procurori are loc în cadrul facultăților de

profil, ceea ce permite acestora să-și perfecționeze nivelul de instruire profesională, la fel, contribuie la împărtășirea experiențelor practice cu studenții și corpul profesoral al instituțiilor de învățământ, sporind astfel imaginea Procuraturii și a autorității judecătorești, din care Procuratura face parte de drept.

S-a reținut inclusiv că cererile pentru cumularea activității de procuror cu activitatea didactică au fost coordonate cu procurorii ierarhic superiori, iar instituțiile în care procurorii vizați urmează să desfășoare activități didactice sunt acreditate conform legii.

Totodată, în contextul reevaluării grilei de formatori de către Institutul Național al Justiției, în anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a examinat și cererile depuse de către **28 de procurori** privind cumularea funcției deținute cu **activitatea de formator în cadrul programelor de instruire inițială și continuă a procurorilor și judecătorilor la Institutul Național al Justiției**.

În cererile depuse procurorii au indicat subiectele modulelor de instruire, pe care le susțin în calitate de formatori. Evaluând spectrul acestora, Consiliul a rezumat că toate tematicile derivă din activitățile specifice instituției Procuraturii și sunt destinate să promoveze experiențele avansate, în raport cu standardele dreptului internațional.

Potrivit punctului 4 din Regulile privind cumulumul funcției de procuror cu activitățile didactice și științifice, activitățile didactice și/sau științifice pot fi desfășurate de procuror inclusiv **în cadrul proiectelor** ce vizează implementarea politicii naționale și internaționale a statului în materie penală (domeniile de competență ale Procuraturii).

În această ordine de idei, Consiliul Superior al Procurorilor a avizat pozitiv cererile a **11 procurori** privind cumulumul funcției de procuror cu **activitatea didactică și științifică**, realizată **în cadrul mai multor proiecte**, contribuția procurorilor vizați fiind co-optată în activitatea grupurilor de lucru pentru elaborarea unor studii, ghiduri sau lucrări metodologice în domeniul dreptului (*Anexa nr.1*).

CAPITOLUL VI

Încurajarea, răspunderea disciplinară și integritatea procurorilor

➤ Aplicarea măsurilor de încurajare

Exercitarea conștiințioasă și onestă a atribuțiilor funcționale este componenta fundamentală a statutului de procuror, care, în esență, contribuie la fortificarea imaginii instituției Procuraturii și reprezintă reflecția firească a normelor legale de specialitate.

Dezvoltând aceste raționamente, în procesul de analiză a contribuțiilor procurorilor la progresele instituționale, pentru încurajarea acestora, Consiliul Superior al Procurorilor pune accentul pe evidențierea dedicației manifestate de procurori în manieră deosebită, accentuată prin maturitate profesională și diligență funcțională.

Conform *Legii nr.3/2016*, procurorii pot fi încurajați pentru îndeplinirea impecabilă a atribuțiilor de serviciu, pentru succese remarcabile în activitate sau pentru anumite acțiuni pătrunse de spirit de sacrificiu

Potrivit art.35 alin.(2) din *Lege*, măsurile de încurajare se aplică procurorilor prin ordin al Procurorului General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor. Măsurile de încurajare se aplică în baza criteriilor stabilite prin Regulamentul privind aplicarea măsurilor de încurajare a procurorilor și acordarea distincțiilor Procuraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-259/16 din 22.12.2016.

Luând în considerație rezultatele activității desfășurate, indicatorii de performanță calitativi și cantitativi obținuți, calitățile profesionale și morale ale procurorilor menționați în prezentările înaintate, în anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a propus Procurorului General încurajarea a 68 de procurori cu prilejul aniversării a XXIX-a de la formarea Procuraturii Republicii Moldova și consemnarea, la data de 29 ianuarie 2021, a sărbătorii profesionale – **Ziua lucrătorului Procuraturii** (*Hotărârea nr.1-9/2021 din 28.01.2021*).

Consiliul Superior al Procurorilor împărtășește convingerea că recunoașterea meritelor din activitate generează, pentru procurori, un impact motivațional semnificativ și consolidează vocația acestora pentru dezvoltarea potențialului profesional.

➤ Proceduri disciplinare examinate de Consiliul Superior al Procurorilor

Consiliul Superior al Procurorilor se aliniază viziunii exprimate în mediul de specialitate că regimul juridic al profesiei de procuror include și aspectul răspunderii acestora, a cărei menire trebuie să conștientizeze în reprimarea greșelilor comise de ei. Prin intermediul răspunderii, se realizează atât scopul preventiv cât și cel sancționator, analizate în mod constant de doctrina juridică. Acestor două scopuri li se mai adaugă un al treilea, și anume caracterul educativ, care include prevenirea dar nu se confundă cu aceasta. Legea cu privire la Procuratură al Republicii Moldova cât și legislația internațională reglementează că procurorul indiferent de funcția sa , trebuie să-și ducă la bun sfârșit atribuțiile, nu pentru că așa i se impune, ci fiindcă e convins că ele reprezintă rostul său profesional. Pentru el nu există valoare mai importantă decât îndeplinirea, cu o convingere reușită din înțelegerea rațională a fenomenelor, a sarcinilor sale. Răspunderea juridică intervine, cum se exprimă constant doctrina, pe terenul răului înfăptuit, și, adăugăm noi, al celui pe cale să se înfăptuiască având în vedere încriminarea tentativei la ramura dreptului penal. Legislația națională spune că procurorul în afară de răspunderea disciplinară stabilită în Legea cu privire la Procuratură poate răspunde și penal în modul general stabilit de lege.

Îndeplinirea conștiințioasă a atribuțiilor de serviciu, demonstrarea unei conduite ireproșabile în societate, respectarea regimului de incompatibilități și restricții impus procurorilor constituie criterii cheie ale eticii și deontologiei procurorilor. Imediat ce principiile indicate sunt încălcate, intervine răspunderea disciplinară.

Potrivit art. art. 36 și 38 din Legea 3/2016, procurorii sunt sancționați disciplinar pentru comiterea următoarelor abateri disciplinare, doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art.38¹:

- a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;
- b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept;
- c) imixtiunea ilegală în activitatea unui alt procuror sau intervențiile de orice natură pe lângă autorități, instituții sau funcționari pentru soluționarea oricărei chestiuni;
- d) împiedicarea intenționată, prin orice mijloace, a activității Inspecției procurorilor;
- e) încălcarea gravă a legii;
- e¹) săvârșirea, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, a unor acțiuni sau inacțiuni prin care, cu intenție ori din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale unor persoane fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale cu privire la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;
- f) atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor;
- g) încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Contextual se notează că, prin Hotărârea nr.24 din 14.09.2018, Curtea Constituțională a reținut că *răspunderea disciplinară intervine în cazul săvârșirii unei abateri disciplinare, definită ca reprezentând încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține și a normelor de conduită profesională și civilă prevăzute de lege.*

▪ **Înregistrarea sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară sau încălcările de etică și remiterea acestora către Inspecția procurorilor**

Potrivit art.42 din Legea 3/2016, procedura disciplinară începe de drept în momentul sesizării și include următoarele etape:

- a) depunerea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară;
- b) verificarea sesizării de către Inspecția procurorilor;
- c) examinarea cauzei disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică;
- d) adoptarea unei hotărâri pe cauza disciplinară.

În virtutea art.45 din Legea precitată, atribuția de recepționare a sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară sau încălcările de etică îi revine Consiliului Superior al Procurorilor, care, în cel mult 3 zile lucrătoare de la recepționare, transmite sesizarea recepționată Inspecției procurorilor.

Astfel, în anul 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat **166 de sesizări** cu referire la activitatea și conduita profesională a **procurorilor**. În comparație cu anul 2020 (256 de sesizări) numărul acestora s-a diminuat.

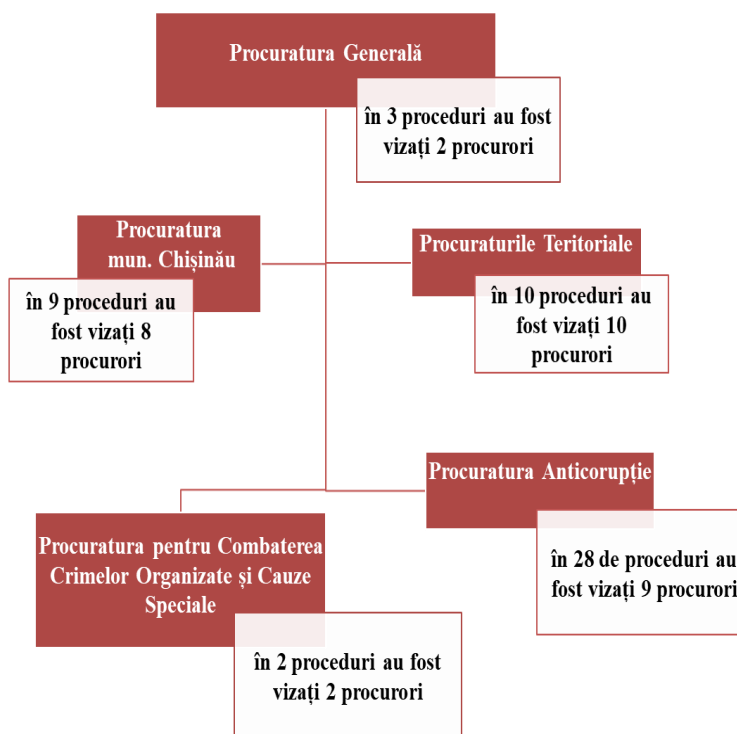
În majoritatea sesizărilor înaintate a fost invocată îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurori în activitatea ce ține de exercitarea/conducerea urmăririi penale; reprezentarea învinuirii în instanțele de judecată; cercetarea incompletă, superficială și nu sub toate aspectele a circumstanțelor cazurilor; încălcarea termenului rezonabil a urmăririi penale; controlul insuficient din

partea procurorului conducător al urmării penale asupra activității organului de urmărire penală; adoptarea unor hotărâri ilegale și neîntemeiate; necontestarea hotărârilor ilegale pronunțate de instanțele de judecată; neprezentarea procurorului în ședințele de judecată.

▪ Examinarea procedurilor disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică

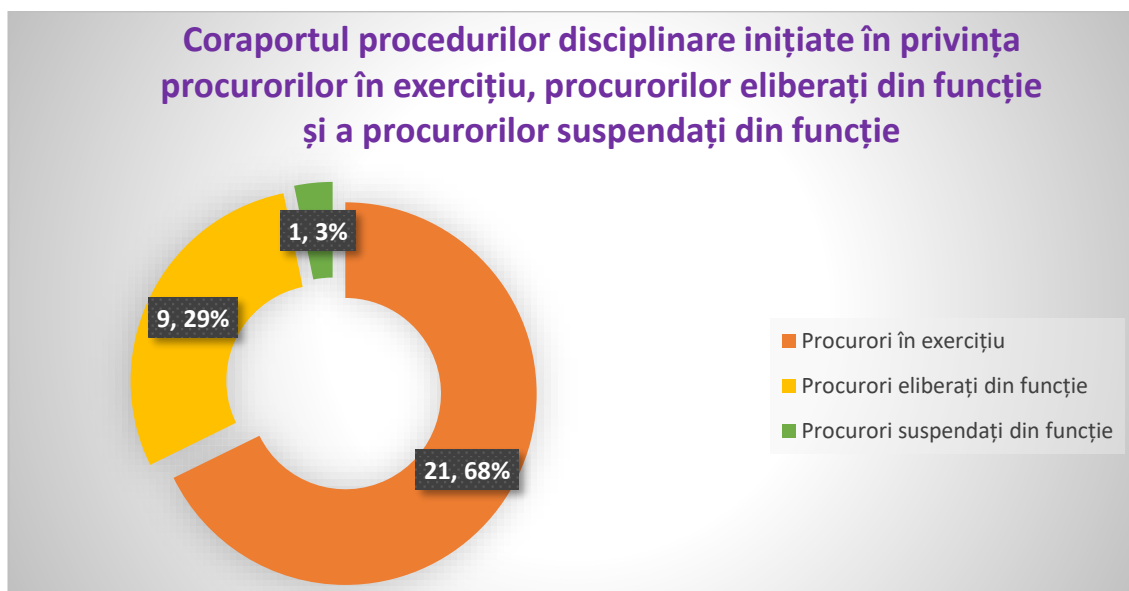
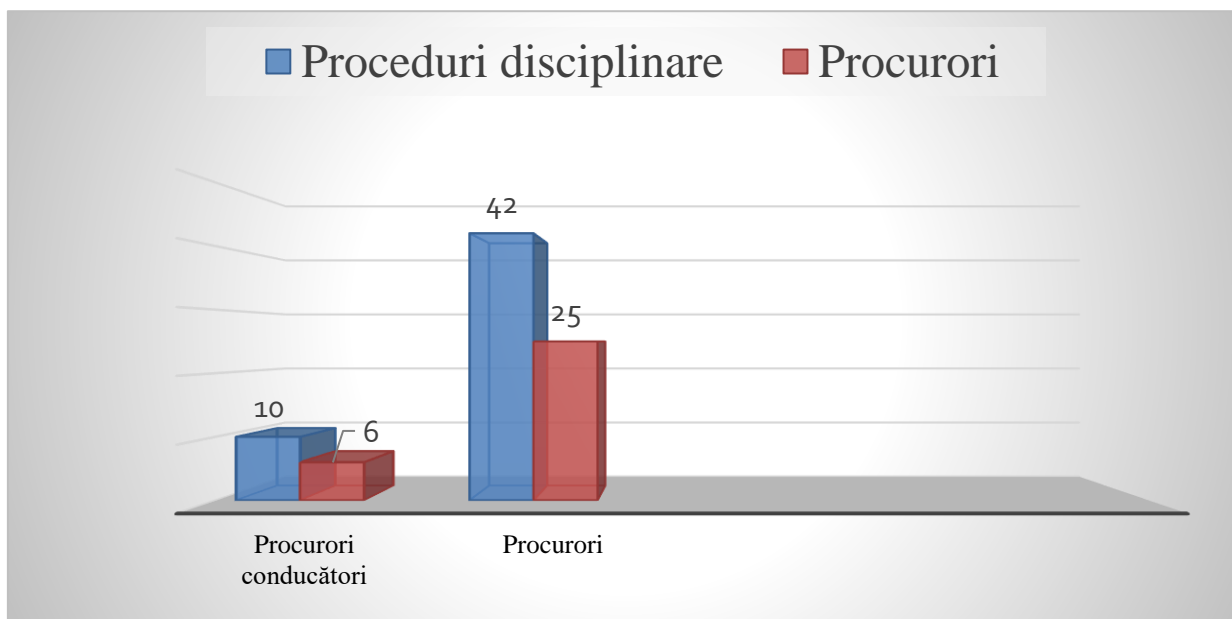
Potrivit art.89 lit.a) din Legea 3/2016, Colegiul de disciplină și etică examinează cauzele disciplinare inițiate împotriva procurorilor, primite de la Inspekția procurorilor, și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare.

În perioada de raport Colegiul de disciplină și etică a avut în examinare **52 de proceduri disciplinare** (23 - restante din anul 2020 și 29 - remise de Inspekția procurorilor în anul 2021) în privința a 31 de procurori în cadrul subdiviziunilor organelor Procuraturii, inclusiv a Procuraturii Generale.¹⁹

Coraportul între procedurile disciplinare inițiate în privința procurorilor cu funcții de conducere și cele în privința procurorilor cu funcții de execuție este redat grafic în felul următor:

¹⁹ *Notă:* în privința unor procurori au fost remise câte două, trei proceduri disciplinare.

Examinarea procedurilor disciplinare s-a finalizat cu adoptarea a **26** de hotărâri asupra a 46 de proceduri disciplinare (*27 abateri disciplinare în privința a 7 procurori au fost conexe și examinate într-o procedură*).

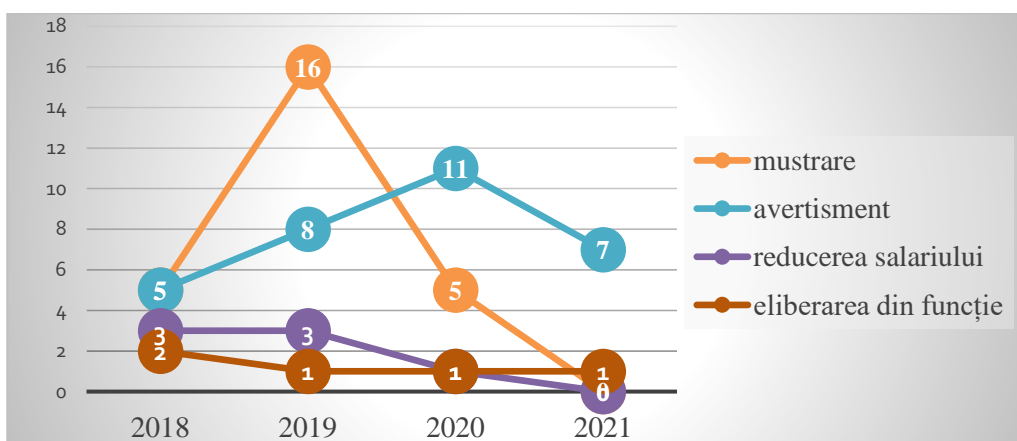
Astfel, în privința a 17 procurori Colegiul a dispus **încetarea procedurii disciplinare**, pe motiv că nu a fost constatată o abatere disciplinară.

Procedura disciplinară în privința unui procuror a fost sistată în legătură cu întreruperea raporturilor de serviciu.

Totodată, Colegiul a decis aplicarea următoarelor sancțiuni punitiv-disciplinare în privința a **8** procurori:

- **avertisment** – în privința a **7 procurori**;
- **eliberarea din funcție** - în privința **unui procuror**.

Dinamica sancțiunilor disciplinare aplicate de către Colegiul de disciplină și etică în perioada 2018-2021 este redată în tabelul ce urmează:

La data de 31.12.2021, pe rolul Colegiului de disciplină erau pendinte **6 proceduri disciplinare** în privința a 5 procurori.

Pe parcursul anului 2021, împotriva a **21 de hotărâri** ale Colegiului de disciplină și etică, emise pe marginea procedurilor disciplinare, au fost depuse 25 de **contestații la Consiliul Superior al Procurorilor** (unele hotărâri au fost contestate atât de procurorii sancționați, cât și de Inspecția procurorilor și de către autorii sesizărilor).

15 au fost formulate de către Inspecția procurorilor

8 au fost formulate de către autorii sesizărilor

(4 formulate de procurori-șefi, 4 formulate de către petenți)

2 au fost formulate de către procurorii vizați

Examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică

Hotărârile Colegiului de disciplină și etică pe cauzele disciplinare pot fi contestate la Consiliul Superior al Procurorilor de către persoanele care au depus sesizarea, Inspecția procurorilor, sau procurorii vizați în aceste hotărâri, în procedura prevăzută de art.85 alin(3) din *Legea 3/2016*, coroborat cu pct.78 din Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică.

În perioada vizată Consiliul Superior al Procurorilor a examinat – **22 de contestații împotriva a 17 Hotărâri ale Colegiului de disciplină și etică a procurorilor** (5 hotărâri au fost contestate și de Inspecție și de autorii sesizărilor).

Din numărul total de contestații înregistrate -

- **13** – au fost formulate de către Inspecția procurorilor,
- **4** – de către procurorii sancționați,
- **5** - au fost depuse de către autorii sesizărilor.

Urmare a examinării contestațiilor împotriva Hotărârilor Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor **A DECIS:**

• **admiterea contestațiilor în 12 cazuri:**

- cu încetarea procedurii disciplinare - **1 hotărâre;**
- cu modificarea hotărârii Colegiului în sensul atenuării sancțiunii – **1 hotărâre;**
- cu casarea hotărârilor CDE, constatarea abaterilor disciplinare și sancționarea procurorilor – **5 hotărâri;**
- cu constatarea abaterii disciplinare, sistarea procedurii disciplinare, în legătură cu încetarea raporturilor de serviciu - **3 hotărâri;**
- cu constatarea abaterii disciplinare, sistarea procedurii disciplinare, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor - **2 hotărâri;**

• **respingerea contestațiilor în 5 cazuri:**

- cu menținerea hotărârilor Colegiului privind sancționarea procurorilor – **2 hotărâri;**
- cu menținerea hotărârilor Colegiului privind încetarea procedurii disciplinare – **3 hotărâri.**

Spre finalul anului 2021, la Consiliul Superior al Procurorilor erau **pendinte 9 contestații** asupra hotărârilor Colegiului de disciplină etică.

Dinamica și categoriile sancțiunilor disciplinare aplicate procurorilor în anul 2021, după finalizarea procedurilor de contestare la Consiliul Superior al Procurorilor, se prezintă în felul următor:

ANUL 2021	<i>Procurori sancționați</i>	<i>14</i>
	<i>Sanțiuni disciplinare aplicate de CDE, sau de CSP</i>	<i>Numărul de sanțiuni aplicate -</i>
<i>1.</i>	Avertisment	10 cazuri
<i>2.</i>	Mustrare	4 cazuri

➤ **Consolidarea valorilor de etică profesională prin prisma elaborării și promovării *Comentariului la Codul de etică***

Conștientizarea eticii profesionale și a principiilor etice de către procurori, așa cum sunt ele înscrise în Codul de etică al procurorilor, constituie cheia nu numai a exercitării adecvate a profesiei, ci și a sporirii încrederii cetățenilor în veritatea că justiția penală este îndeplinită corect și onest.

Consiliului Superior al Procurorilor, prin rolul său constituțional de garant al independenței și imparțialității

procurorilor, îi revine obligația de a pune la dispoziția corpului de procurori mijloace de prevenție în materie de etică și integritate profesională, pentru a putea fi folosite ca referință în activitate.

Un cod de etică al procurorului, cu certitudine, poate consolida încrederea publicului și a promova o mai bună înțelegere a rolului procurorului în societate. Însă un indicator de aplicabilitate al principiilor generale, transpuse în Cod, ar fi și disponibilitatea unor orientări etice în exercitarea atribuțiilor.

Grupul de state contra corupției (GRECO) a recomandat Republicii Moldova ca, în mod prioritar, Codul de etică să fie comunicat tuturor procurorilor și completat cu orientări scrise suplimentare cu privire la aspectele etice, inclusiv explicații, orientări interpretative și exemple practice și să fie actualizat în mod regulat.

Pentru a respecta recomandările organismelor europene, Consiliului Superior al Procurorilor a elaborat un Ghid practic, beneficiind de suport în cadrul proiectului Consiliului Europei *"Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM"* și a proiectului *„Sprijin prevenirii eficiente și combaterii corupției în sectorul justiției”* al Uniunii Europene.

La elaborarea comentariului a fost antrenat domnul **Horățius Dumbravă**, expert în domeniu, care a colaborat cu domnul **Adrian Bordianu**, membru al CSP.

Ghidul cuprinde linii directorii privind abordarea practică a situațiilor și a conduitei procurorilor în împrejurări ce implică chestiuni de natură etică, valabile atât în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cât și în afara serviciului.

Conform tabloului cronologic al evenimentelor descris în Comentariu, în varianta inițială Codul de etică a fost adoptat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, însă *Ghidul* nu conținea un preambul. Acesta a fost introdus prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 28.02.2019.

Pentru aceasta, în anul 2018 în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor a fost elaborat un proiect de modificare a Codului de etică al procurorilor, având următoarele scopuri:

- includerea în Cod a valorilor instituției și profesiei;
- descrierea detaliată a unor principii și reguli de conduită pentru procurori, ținând cont de Liniile directoare europene privind etica și conduita procurorilor „Liniile directoare de la Budapesta”, adoptate la Conferința procurorilor generali din Europa la 31 mai 2005;
- definirea transparenței drept o regulă și un factor capabil de a crește încrederea în Procuratură în spiritul Recomandării Rec(2003)13 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media în legătură cu procesele penale;
- dezvoltarea instituției consilierii etice, în conformitate cu recomandările Grupului de State contra Corupției (GRECO).

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-169/18 din 12.12.2018 a fost constituit un grup de lucru pentru distribuirea proiectului de modificare a Codului colectivelor de procurori, recepționarea, sistematizarea opiniilor parvenite și definitivarea proiectului, care a fost înaintat spre aprobare Adunării Generale a Procurorilor. Prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.1 din 22 februarie 2019 amendamentele propuse au fost votate.

Includerea în Codul de etică a valorilor profesiei a fost realizată prin expunerea de argumente generale și enumerarea acestor valori în preambulul la Cod. Din multitudinea de valori propuse pe parcursul lucrărilor desfășurate pe marginea proiectului, au fost selectate și încorporate în Cod următoarele șase valori: **statul de drept, demnitatea omului, drepturile și libertățile lui**, de rând cu **independența, imparțialitatea și integritatea** procurorilor. Drept repere la această alegere au servit Constituția, Legea cu privire la Procuratură, actele internaționale relevante, inclusiv și angajamentele care rezultă din Acordul de asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Nu în ultimul rând, au fost luate în calcul și gradul la care a avansat reformarea instituției.

Importanța expunerii în cod a valorilor profesiei se rezumă la următoarele: **Codul de etică reprezintă acel cadru de evaluare morală al acțiunilor procurorilor atât la exercitarea funcției precum și în afara profesiei, iar valorile anunțate marchează acea „linie roșie”, pe care un procuror nu o poate încălca atunci când se află în fața unei dileme etice.**

Amintim că în primă etapă Ghidul a fost făcut public în luna august 2021, prin plasarea pe pagina oficială a Consiliului Superior al Procurorilor (*poate fi consultat [aici](#)*).

În anul 2022 Consiliul Superior al Procurorilor intenționează să disemineze corpului de procurori formatul letric al Comentariului. Prin exercițiul de referință se mizează pe majorarea gradului de disponibilitate la sursă și celui de conștientizare de către corpul de procurori a rolului și misiunii funcției deținute pentru securitatea juridică a societății.

➤ **Integritatea procurorilor prin prisma declarațiilor de venituri și proprietăți**

Urmare a articolelor din mass-media cu referire la integritatea procurorilor, în [comentariul din 28 iunie 2021 Consiliul Superior al Procurorilor](#) a expus considerațiile instituționale privind abordările publice despre declarațiile de venituri ale procurorilor.

Adițional subiectului, Consiliul a recepționat solicitări de informații despre declarațiile de venituri și proprietăți ale procurorilor, sugerându-se, de fiecare dată, că acestea nu ar corespunde rigorilor stabilite de lege, și în acest context, a considerat necesar să facă publică poziția instituțională referitoare la controlul și aprecierea documentelor de referință.

Totodată, prin reacția de referință, Consiliul a demonstrat că respectă și apreciază foarte mult munca profesioniștilor din mass-media și are toată considerația

pentru dreptul la liberă exprimare, care, în măsură substanțială, susține evoluția principiilor și valorilor statului de drept.

Pentru asigurarea corectitudinii, Consiliul a considerat că informațiile plasate în spațiul public trebuie să fie însoțite de mențiunile despre competențele stabilite de lege ale organelor abilitate cu dreptul să stabilească existența vreunei forme de vinovăție.

Mai mult de atât, Consiliul a reținut că este foarte important să se sublinieze despre acțiunea și forța juridică a principiilor prezumției nevinovăției, care este garanția fundamentală a unui proces echitabil.

Consiliul a notat că obligația raportată la procurori este de a-și justifica veniturile și proprietățile, dar chiar și în aceste circumstanțe, concluziile despre vinovăția acestora nu trebuie să se facă în spațiul public și nu este corect să se întemeieze pe interpretări subiective sau afirmații declarative, or, potrivit principiilor statului de drept, consfințite în Constituție și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, doar instanța de judecată este în drept să decidă asupra vinovăției unei persoane.

În același timp, Consiliul Superior al Procurorilor a considerat regretabil faptul că foarte multe dintre informațiile plasate, în ultimul timp, în spațiul public, care se referă la declarațiile de venit ale procurorilor au scopul evident de a inocula societății opinia că procurorii s-au îmbogățit ilegal, că astfel activitatea lor depășește limitele legii, deși nu există verificări, investigații, hotărâri care să constate asemenea fapte.

De asemenea, s-a insistat pe procedură stabilită de lege, în conformitate cu care se fac verificările și, eventual, investigațiile procesual – penale, fiind dezabrobate orice alte aprecieri cu tentă speculativă, care nu se bazează pe doza se vedea sau fapte administrate conform legii.

Consiliul a notat că toate declarațiile de venituri și proprietăți ale procurorilor se depun și se verifică conform cerințelor stabilite de lege, fiind accesibile pentru vizualizare în mod public, respectându-se interesul societății de a fi informată direct pe acest subiect. Fiecare declarație de venituri și proprietăți este un caz separat și urmează a fi apreciat reieșind din circumstanțe concrete, iar generalizarea acestora conține riscul formulării concluziilor eronate.

De asemenea, s-a specificat că rezultatele verificărilor sau a investigațiilor pot fi contestate în ordinea prevăzută, ceea ce consolidează remediile pentru stabilirea adevărului.

În temeiul acestui argument, Consiliul Superior al Procurorilor a îndemnat spre abordări juste și echitabile în spațiul public, care să conțină concluzii obiective și să facă trimitere la condițiile stabilite de lege, deoarece altfel se compromite principiul informării oneste a cetățeanului.

CAPITOLUL VII

Alte domenii de intervenție

➤ Cooperarea internațională, dialogul cu instituțiile de drept naționale și cu partenerii de dezvoltare

▪ Cooperarea internațională

În anul 2021, Consiliul Superior al Procurorilor a menținut relațiile cu autorități similare din alte state, manifestând deschidere spre dialog și colaborare în domenii de interes comun. În acest sens au fost organizate o serie de întâlniri cu reprezentanți ai sistemelor judiciare atât din spațiul european, cât și la nivel internațional.

Familiarizarea Consiliului Superior al Procurorilor cu practicile avansate ale consiliilor judiciare similare, inclusiv pe segmentul răspunderii disciplinare a procurorilor, a reușit să creeze contextul necesar pentru înregistrarea unor progrese importante pentru instituție.

Astfel, în prima decadă a lunii iulie 2021 membrii Consiliului Superior al Procurorilor au participat la atelierul de lucru online cu tematica „*Motivarea deciziilor și hotărârilor în materie disciplinară*”, dedicat consolidării capacităților instituționale și familiarizării cu experiența altor state în domeniul asigurării standardelor procedurilor disciplinare în privința procurorilor.

Atelierul de lucru a fost organizat în cadrul proiectului „Acțiune împotriva corupției în Republica Moldova”, finanțat de Biroul pentru Afaceri Juridice și Combaterea Traficului de Droguri (INL) al Departamentului de Stat al SUA și implementat de către Consiliul Europei.

La eveniment, alături de membrii CSP, au participat membrii Colegiului de disciplină și etică, dar și reprezentanți ai Inspecției procurorilor, care au purtat discuții cu experții Consiliului Europei, Tamara Manea și Aivars Ostapko privind diligența efortului necesar pentru elaborarea hotărârilor și deciziilor în materie disciplinară.

Potrivit constatărilor exprimate de către experți, în materia răspunderii disciplinare este foarte important să se realizeze un echilibru just între necesitatea de a fi sancționată conduita incompatibilă cu exigențele eticii profesionale manifestată de un procuror și garanția de a-i fi respectată independența.

De asemenea, discuțiile de specialitate s-au referit la criteriile exprimate în jurisprudența CtEDO privind standardele investigațiilor disciplinare în cazul procurorilor, la necesitatea elaborării procedurilor operaționale pentru a asigura claritatea și previzibilitatea măsurilor de verificare, precum și la promovarea valorilor conduitei profesionale.

Concluziile atelierului de lucru au evidențiat că urmează a fi identificate posibilitățile desfășurării activităților specifice, cu susținerea partenerilor de dezvoltare, în vederea elaborării procedurilor operaționale pentru fiecare etapă a verificărilor disciplinare. Asigurarea calității motivării soluțiilor adoptate în materie

disciplinară este un deziderat ferm în activitatea organelor de autoadministrare și preocupările pe acest subiect vor păstra caracterul prioritar în agenda de activitate a Consiliului Superior al Procurorilor.

La data de 13 octombrie 2021 membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu delegația Comisiei de monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE), reprezentată de doamna Inese Lîbișna-Egnere, domnul Pierre-Alain Fridez și doamna Sylvie Affholder, secretarul Comisiei de Monitorizare, însoțiți de Șeful Oficiului CoE la Chișinău, domnul William Massolin.

Oficialii au discutat subiecte de importanță ce vizează restructurările din domeniul justiției, precum și contribuția Procuraturii în consolidarea luptei cu corupția.

Reprezentanții CSP au apreciat interesul partenerilor europeni privind situația din justiția Republicii Moldova și au reiterat necesitatea colaborării și susținerii în continuare a proiectelor care vor contribui la dezvoltarea durabilă a instituției.

În anul 2021 reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor au participat la cea de-a 129-a sesiune plenară a Comisiei de la Veneția

/Comisia de la Veneția, creată în 1990, reprezintă un organ consultativ al Consiliului Europei în chestiuni constituționale. Comisia este recunoscută pe plan internațional drept o instanță de reflectare independentă. Comisia de la Veneția contribuie, în egală măsură, la diseminarea și dezvoltarea patrimoniului constituțional comun, jucând un rol unic în acordarea promptă a unor soluții constituționale pentru statele în tranziție, conform standardelor și bunelor practici în domeniu. Principala sarcină a Comisiei de la Veneția este de a acorda asistență și consiliere țărilor individuale în probleme constituționale pentru a îmbunătăți funcționarea instituțiilor democratice și protecția drepturilor omului. Accentul principal al activității Comisiei de la Veneția se referă la proiectele de constituții și amendamente constituționale, însă Comisia acoperă și legea para-constituțională, adică legi apropiate de Constituție, cum ar fi legislația minorităților sau legea electorală. La solicitarea unei curți constituționale, Comisia de la Veneția adoptă, cu titlu consultativ, Avize amicus curiae asupra unor chestiuni de drept constituțional comparat și internațional./

La sesiunea plenară, desfășurată la 10-11 decembrie 2021, au participat doamna Angela Motuzoc, președinte al Consiliului Superior al Procurorilor și domnul Andrei Roșca, membru al Consiliului, procuror detașat, care au prezentat poziția instituțională referitoare la două subiecte privind Republica Moldova:

- modificările la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, operate la data de 24.08.2021;

- proiectul de Lege privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare a judecătorilor și procurorilor, elaborat de Ministerul Justiției.

În contextul schimbului de opinii cu experții, s-a relevat că amendamentele legislative în speță urmează a fi tratate cu maximă atenție și diligență, având în vedere impactul acestora asupra principiului independenței procurorilor și asupra mandatului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit poziției susținute de CSP, la nivel național trebuie să existe consultații largi, consens vizibil, contribuție extinsă și expertiză de profil, care să stea la baza elaborării regulilor pentru procedurile de verificare și să asigure alinierea acestora la ordinea de drept națională și la standardele europene.

De asemenea, s-a estimat că funcționalitatea instituției Procuraturii este o așteptare legitimă a societății și pentru a asigura nivelul înalt al responsabilității procurorilor trebuie să existe reguli foarte clare de evaluare a acestora.

Respectiv, elementele-cheie care pot asigura credibilitatea și legitimitatea unor asemenea proceduri extraordinare sunt - consensul larg și discuțiile profunde, în grupuri de lucru reprezentative formate din reprezentanți ai autorităților publice, cadre universitare, societatea civilă, experți în domeniul dreptului, cu mare miză pe contribuția academică și pe bunele practici, abordare care este în acord cu principiile statului de drept.

▪ Cooperarea cu partenerii instituționali la nivel național

Consiliul Superior al Procurorilor a menținut și în perioada anului 2021 relațiile de colaborare cu celelalte instituții ale sistemului judiciar din țară (Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Uniunea avocaților, Autoritatea Națională de Integritate, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, etc.) și, în context, apreciază deschiderea și efortul fiecărui organ de drept în susținerea proiectelor comune pentru asigurarea unei justiții eficiente și efective, inclusiv pe dimensiunea activităților instituționale și didactice.

În această ordine de idei se consemnează că, în perioada martie-mai 2021 s-a desfășurat **cursul pentru instruirea formatorilor pe domeniul investigațiilor referitoare la infracțiunile motivate de prejudecată în Republica Moldova.**

Acest curs se referă la un grup mixt de profesioniști, alcătuit din procurori, judecători și ofițeri de poliție, fiind parte a activităților Proiectului regional „Consolidarea accesului la justiție prin mecanisme de soluționare extrajudiciare pentru victimele discriminării, infracțiunilor motivate de ură și discursurilor de instigare la ură în țările Parteneriatului Estic”, derulat de Uniunea Europeană în colaborare cu Consiliul Europei (CoE).

La nivel național, Consiliul Superior al Procurorilor este instituția parteneră pentru această activitate și, în colaborare cu echipa Proiectului, Institutul Național al Justiției (INJ) și Inspectoratul General de Poliție (IGP), a participat la atelierile de lucru privind identificarea nevoilor de formare și a modalităților relevante pentru desfășurarea seminarelor.

Evenimentul de lansare a cursului a avut loc la data de 1 martie 2021, pe platformă on-line, iar Consiliul Superior al Procurorilor a fost reprezentat de către doamna Inga Furtună, membru, procuror – detașat, care a expus perspectiva instituțională privind acțiunea de referință.

Instruirea se înscrie în efortul autorităților naționale de a asigura îndeplinirea angajamentului asumat de Republica Moldova să combată și să investigheze corespunzător aceste fapte, care sunt, fără îndoială, o formă gravă de discriminare.

Consiliul Superior al Procurorilor, prin intervenția susținută de doamna Inga Furtună, membru din rândul procurorilor, a exprimat susținerea dezideratului urmărit de această inițiativă ce vizează îmbunătățirea capacităților instituțiilor naționale de a combate, a investiga și a sancționa adecvat, conform propriilor competențe, discursul de ură, discriminarea și infracțiunile motivate de prejudecată.

În contextul susținerii dialogului științific de specialitate se înscrie și **masa rotundă „Justiția penală bazată pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova: standarde profesionale și etice”**, organizată la data de 19 aprilie 2021 de Laboratorul de Cercetări Științifice „Drept Public Comparat și E-Guvernare” cu susținerea Consiliului Superior al Procurorilor.

Întrunirea s-a desfășurat în regim online, reunind reprezentanți ai mediului academic și procurori, care au susținut discuții tematice privind actualizarea responsabilităților profesionale ce revin procurorilor în contextul noilor provocări sociale și juridice. Inițiativa a avut drept scop facilitarea schimbului de opinii despre evoluția viziunilor privind rolul procurorilor în societate și identificarea priorităților din agenda de dezvoltare a culturii juridice.

Activitățile evenimentului au inclus participarea doamnei Angela Motuzoc, președinte al CSP, domnului Adrian Bordianu, membru al CSP, procuror detașat și a domnului Ion Guceac, membru CSP ales de Academia de Științe a Moldovei, doctor habilitat în drept, academician, care au intervenit cu prezentări despre rolul procurorilor în apărarea drepturilor persoanei în situații de urgență, despre independența și imparțialitatea ca elemente ale statutului procurorilor, precum și referitor la rolul reprezentanților societății civile în procesul de funcționare a Procuraturii. Prin argumentele expuse de către participanți au fost susținute preocupările constante pentru modul în care societatea noastră se aliază standardelor recunoscute de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale.

În perioada 12-27 iunie 2021 s-a desfășurat o activitate cu coordonate specializate, de tip [hackathon](#), dedicată cercetării posibilităților de a valorifica potențialul tehnologiilor informaționale în mediul juridic.

Evenimentul, denumit generic

„Hackjustice: an acces to justice hackathon”, a reunit reprezentanții mai multor specialități juridice și profesioniști din domeniul programării digitale, care au colaborat pentru identificarea soluțiilor electronice, care să consolideze accesul la justiție, în special pentru persoanele din categoriile vulnerabile.

/Consiliul Superior al Procurorilor sprijină dezvoltarea soluțiilor digitale pentru acces la justiție/

Consiliul Superior al Procurorilor a dat curs invitației de a asista la lucrările acestei competiții de creație digitală și a delegat un reprezentant – doamna Inga Furtună, procuror-detașat, membru al CSP, care a exprimat perspectiva instituțională referitoare la implementarea, în sectorul justiției, a instrumentelor electronice, care sunt în măsură să diminueze barierele în asigurarea serviciului public.

Potrivit opiniei expuse, restricțiile sanitare, generate de condițiile pandemice, au accentuat necesitatea flexibilității în conștientizarea rolului comunicării on-line și dezvoltării competențelor de folosire a tehnologiei informaționale inclusiv în organizarea și desfășurarea proceselor de autoadministrare (cu titlul de exemplu – adunările profesionale), ținându-se cont de provocările pe care le determină securitatea cibernetică și protecția principiilor de drept în mediul digital.

Această activitate, cu un puternic profil creativ și de instruire, a pilotat idei referitoare la soluțiile digitale, care pot asigura accesul direct al tuturor persoanelor la justiție, dezbătute în cadrul grupurilor de lucru, fiind analizate atât evoluțiile din domeniul tehnologiei informaționale, cât și alinierea acestora la contextul normativ național.

Concomitent, pe baza acestei experiențe pot fi dezvoltate instrumente digitale pentru diferite segmente de competență din activitatea instituțiilor de stat, care să ofere societății o cale de interacțiune online sigură și echitabilă cu serviciile publice, în care drepturile omului să fie protejate la cele mai înalte standarde.

Respectiva activitate a fost organizată de AO „INVENTO” în cadrul proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova”, implementat de PNUD Moldova, cu suportul financiar al Suediei.

▪ Dialogul cu partenerii de dezvoltare

În anul de referință Consiliul Superior al Procurorilor a exprimat deschidere pentru dialogul cu toți partenerii instituționali, axat pe obiectivele de promovare a valorilor statului de drept, fiind antrenat în următoarele proiecte:

Proiecte ale partenerilor de dezvoltare din străinătate în care CSP a beneficiat de suport sau a făcut parte în grupuri de lucru (2021)

- ❖ „Planul de acțiuni anticorupție de la Istanbul al Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală”;
- ❖ Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției”;
- ❖ „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova” (A2J);
- ❖ „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM”;
- ❖ „Consolidarea accesului la justiție prin mecanisme de soluționare extrajudiciare pentru victimele discriminării, infracțiunilor motivate de ură și discursurilor de instigare la ură în țările Parteneriatului Estic”;
- ❖ „Susținerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției în RM” ABAROLI Moldova;
- ❖ „Acțiune împotriva Corupției în Republica Moldova”;
- ❖ „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova” PNUD Moldova;
- ❖ „Consolidarea profesiei de avocat în conformitate cu standardele Consiliului Europei”;
- ❖ Fondul Monetar Internațional (FMI) - implementare a recomandărilor FMI reflectate în raportul de asistență tehnică;
- ❖ Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni – membru supleant (A.Motuzoc);
- ❖ Comisia de la Veneția – participare A. Motuzoc, A. Roșca) - Dialog cu experții Comisiei în contextul elaborării, la solicitarea CSP și PG, a Opiniei Comisiei asupra amendamentelor operate la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură;
- ❖ Freedom House Masă rotundă „Confruntarea provocării justiției selective în Moldova, doa se vedea, idei și soluții”;
- ❖ Subcomitetul RM-UE privind Libertate Securitate și Justiție;

- ❖ *Comisia de monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE);*
- ❖ *GRECO – Grupul de state împotriva corupției;*
- ❖ *Comisia Europeană și a Băncii Mondiale pe justiție.*

În perioada 11-16 februarie 2021, pentru toate subdiviziunile structurale ale Procuraturii a fost asigurată repartizarea publicației cu titlul „Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni al Consiliului Europei: Concept, Funcționare și Responsabilități”, referitoare la avizele despre activitatea procurorilor, adoptate la nivel european.

Elaborarea acestui ghid s-a realizat la inițiativa Consiliului Superior al Procurorilor în contextul necesității diseminării extinse a informațiilor privind activitatea și recomandările acestui for specializat, formulate pe domeniul standardelor de independență și responsabilitate a procurorilor.

Acest exercițiu reprezintă o continuitate a atelierelor de lucru desfășurate pentru membrii Consiliului Superior al Procurorilor pe parcursul lunii octombrie 2020 cu participarea reprezentanților CCPE și ai Comisiei de la Veneția, în contextul asistenței oferite de către partenerii de dezvoltare în scopul consolidării capacităților instituționale ale organelor de autoadministrare din sistemul Procuraturii (detalii puteți vedea [aici](#)).

Ghidul de referință, redactat de către domnul Antonio Vercher Noguera, președinte al CCPE, conține informații compilate despre modul de funcționare a acestui organism european, precum și sinteza celor mai reprezentative recomandări emise pe parcursul anilor 2008-2020, privind aspectele fundamentale ce vizează statutul și rolul procurorilor în societate.

Promovarea celor mai înalte standarde referitoare la procurori este o prioritate în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, bazată pe efortul de sporire a încrederii publice că procurorii își exercită atribuțiile de serviciu în spiritul legii, respectând rolul de a contribui la apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

Publicația a fost editată cu suportul Oficiului Consiliului Europei la Chișinău în cadrul Programului „*Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului*” și este un instrument relevant, în special pentru formarea profesională a procurorilor, consultanților procurorilor, studenților de la facultatea de drept, audienților Institutului Național al Justiției, fiind util și tuturor celor interesați de reglementările europene, care vizează misiunea procurorilor în asigurarea valorilor statului de drept (*varianta electronică poate fi vizualizată [aici](#)*).

Un alt eveniment important organizat la 25 martie 2021, în cadrul căruia Consiliul Superior al Procurorilor are calitatea de beneficiar, a fost **cea de-a doua ședință a Comitetului de Conducere al Proiectului “Acțiune împotriva corupției în Republica Moldova”**.

Proiectul “Acțiune împotriva Corupției în Republica Moldova” este o intervenție adresată țării, finanțat de Biroul pentru Afaceri Juridice și Combaterea Traficului de Droguri (INL) al Departamentului de Stat al SUA și implementat de către Consiliul Europei, preconizat pentru perioada 2020-2021.

Instituția a fost reprezentată de către doamna Angela Motuzoc, președinte al Consiliului Superior al Procurorilor, care a subliniat importanța activităților desfășurate în cadrul proiectului. Potrivit calendarului programului, până acum au fost realizate câteva ateliere de lucru, focusate pe discuții privind necesitățile îmbunătățirii cadrului normativ aferent regulilor de publicare a hotărârilor disciplinare, rolului Inspecției Procurorilor, mecanismului de consiliere etică pentru procurori.

În conformitate cu agenda evenimentului, care s-a desfășurat on-line, au fost prezentate informații cu privire la stadiul implementării acțiunilor planificate și, de asemenea, au fost nominalizate activitățile viitoare, termenii preconizați, precum și au fost exprimate viziunile partenerilor naționali privind măsurile întreprinse pentru realizarea obiectivelor proiectului.

În cadrul întrevederii a fost reiterată deschiderea Consiliului Superior al Procurorilor de implicare în activitățile proiectului pentru îndeplinirea obiectivelor propuse în considerarea necesității de a oferi cetățeanului un serviciu public de înaltă calitate și de a oferi substanță atribuției procurorilor de a contribui la apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și societății.

În contextul consolidării valorilor eticii procurorilor cu sprijinul delegației Uniunii Europene în Republica Moldova și în parteneriat cu Institutul Național al Justiției Consiliul Superior al Procurorilor a organizat în zilele de 11-12 mai 2021 un atelier de lucru privind etica procurorilor și prestația organelor disciplinare.

Exercițiul de referință s-a desfășurat în contextul activităților din cadrul proiectului „Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în domeniul justiției”, care vizează îmbunătățirea competențelor autorităților naționale de a acționa ferm în promovarea mesajului de „zero toleranță” față de corupție.

Lucrările atelierului au fost facilitate de către domnul Heikki Wendorf, expert în cadrul proiectului, care a pus în discuție subiecte referitoare la provocările etice și impactul lipsei de integritate în raport cu statutul procurorilor din perspectiva folosirii rețelelor de socializare, constrângerilor impuse de obligația de rezervă și modului de gestionare a investigațiilor disciplinare bazate pe aceste aspecte.

Atelierul de lucru a reunit un format mixt de participanți, incluzând reprezentanți ai CSP, Colegiului de disciplină și etică din subordinea CSP și Inspecției procurorilor, care au analizat sensibilitățile din conduita profesională și privată a procurorilor prin prisma normelor deontologice, a standardelor internaționale de specialitate, dar și

reieșind din așteptările publicului referitoare la nivelul înalt de onestitate și acuratețe profesională, de care trebuie să dea dovadă procurorii.

Potrivit concluziilor formulate la finalul evenimentului, valorificarea unor asemenea platforme de discuții este o practică utilă în efortul Consiliului de sporire a aprecierii rolului ce revine procurorilor în apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților persoanei, obiectiv, care se înscrie în agenda priorităților instituționale.

La data de 3 iunie 2021 a fost organizată **masa rotundă „Consolidarea egalității și non-discriminării prin instruire pentru polițiști, procurori și judecători pe tematica infracțiunilor motivate de prejudecată”**, care a reunit reprezentanții autorităților publice naționale, ai societății civile și ai partenerilor de dezvoltare pentru un schimb de opinii referitoare la implementarea recomandărilor formulate de Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (CERI).

Masa rotundă a fost organizată în cadrul proiectului regional al Consiliului Europei - UE „Consolidarea accesului la justiție pentru victimele discriminării, infracțiunilor motivate de ură și discursurilor de instigare la ură în țările Parteneriatului Estic”, în cooperare cu Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței.

Evenimentul, desfășurat on-line, și-a propus ca scop să seteze coordonatele acțiunilor la nivel național pentru consolidarea egalității și non-discriminării în baza instruirilor specializate, ca urmare a concluziilor CERI pentru Moldova, publicate la data de 18 mai 2021.

Participanții au exprimat disponibilitatea de a coordona măsurile necesare pentru a crește performanța în prevenirea manifestărilor discriminatorii și au subliniat că sunt posibile progrese prin voința comună de a spori profesionalismul procurorilor, judecătorilor și ofițerilor de poliție.

Consiliul Superior al Procurorilor, reprezentat de către doamna Inga Furtună, membru, procuror-detașat, a contribuit la lucrările acestei mese rotunde prin descrierea viziunilor despre asistența pentru rolul procurorilor în combaterea infracțiunilor motivate de prejudecată.

Concluziile evenimentului au arătat că autoritățile naționale au deschiderea necesară pentru schimbarea de atitudini în realizarea măsurilor de creștere a performanțelor profesionale, de prevenire a discriminării și de recunoaștere a elementelor de prejudecată. Acești factori-cheie reprezintă reperatele unei perspective pozitive pentru evoluțiile pe care le așteaptă societatea și care se înscriu pe agenda interesului public.

*Calendarul întrunirilor, întrevederilor, semnarelor, vizitelor de studiu din anul 2021 poate fi consultat la **Anexa nr.2 la Raport**.*

➤ **Activitatea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor și a colegiilor din subordine în cadrul grupurilor de lucru naționale**

În perioada de raport, membrii Consiliului Superior al Procurorilor și ai colegiilor din subordine au fost antrenați în lucrările diverselor grupuri (comisii, colegii, consilii), instituite atât în cadrul sistemului Procuraturii, cât și a altor instituții de drept din țară.

<i>Nr. ord.</i>	<i>Numele , prenumele membrului desemnat</i>	<i>Funcția deținută</i>	<i>Actul de instituire/desemnare</i>
Consiliul Institutului Național al Justiției			
1	Popa Igor	Președinte al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor	Hotărârea CSP 12-103/18 din 12.07.2018
2	Bulat Eduard	Membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor	-//-
Comisia permanentă de instruire			
1.	Ion Guceac	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-20/18 din 01.02.2018
Consiliul consultativ al probațiunii			
1.	Roșca Andrei	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-12/18 din 19.01.2018
Colegiul de redacție al Publicației "Revista Procuraturii Republicii Moldova"			
<i>Colegiul Științific al Publicației „Revista Procuraturii Republicii Moldova”</i>			
1.	Stoinoglo Alexandr	Procurorul General	Hot.CSP nr.12-150/18 din 11.10.2018 Ordinul PG 82/26, 17.12.2019 modificat prin Ordinul PG 55/26, 11.06.2020
2.	Guceac Ion	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
3.	Mărgineanu Lilia	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
4.	Căpățină Ion	Membru al Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor	-//-
<i>Colegiul de redacție al Publicației „Revista Procuraturii Republicii Moldova”</i>			
1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
2.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
3.	Nichita Alexandru	Membru al Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor	-//-
Grupul de lucru pentru elaborarea Strategiei sectoriale de cheltuieli 2021-2023 pentru sectorul justiției			

1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Correspondență prin e-mail
Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului noii Strategii în sectorul justiției și a Planului de acțiuni			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Prin corespondență
2.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
Grupul de lucru pentru reforma Hărții judiciare			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSM nr.122/10 din 26.05.2020
2.	Șuşu Constantin	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
Comitetul director al Proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova” - A2J (implementat de PNUD în parteneriat cu AO Institutul pentru Reforme Penale și AO Invento, cu suportul financiar al Suediei)			
1.	Motuzoc Angela	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Prin corespondență
2.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
Consiliul național pentru drepturile omului			
1.	Motuzoc Angela	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hot. Guvernului R.M. nr.65 din 11.02.2019
Comisia pentru reforma constituțională			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Demersul Aparatului Președintelui RM nr.2/1-12-743 din 22.06.2020
Grup de lucru pe platforma Ministerului Justiției pentru modificarea și elaborarea actelor normative în vederea evaluării judecătorilor și procurorilor			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Demersul Ministerului Justiției nr.03/2387 din 11.03.2020
Comisia pentru selectarea candidaților la postul de judecător la CEDO			
1.	Motuzoc Angela	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea Guvernului Nr. 850/2020 din 30.11.2020
Comitetul de conducere al Programului “Acțiune împotriva corupției în			

Republica Moldova			
<i>(finanțat de Biroul Internațional pentru Combaterea Drogurilor și Aplicarea Legii, Departamentul de Stat al SUA (INL) – cu o durată de 18 luni (începând cu data de 01 iunie 2020)</i>			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Prin corespondență
Comitetul de coordonare al Proiectului - „Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției” <i>(proiect finanțat de UE)</i>			
1.	Șușu Constantin	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Prin corespondență
Proiectul regional „Consolidarea accesului la justiție pentru victimele discriminării, infracțiunilor motivate de ură și discursurilor de ură din țările Parteneriatului Estic” (UE) <i>co-finanțat de Uniunea Europeană și de Consiliul Europei și pus în aplicare de Consiliul Europei în cadrul Parteneriatului acestora pentru Buna Guvernare II</i> <i>Grupul de lucru strategic pentru pregătirea unitară a angajaților din sfera de aplicare a legii pentru combaterea infracțiunilor motivate de ură în RM</i>			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Prin corespondență
Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură			
1.	Motuzoc Angela	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Demersul MJ nr.03/9475 din 01.12.2020
2.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
3.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
Grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii n.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale			
1.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Demersul MJ nr.03/9478 din 01.12.2020
2.	Bordianu Adrian	-//-	-//-
3.	Șușu Constantin	-//-	-//-
Planul de acțiuni anticorupție de la Istanbul al Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală (PAA de la Istanbul al ACN)			
1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Demersul CNA din 24.12.2020 (nr.22/8263)
2.	Șușu Constantin	-//-	-//-

➤ **Transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor**

▪ **Aprobarea Strategiei de comunicare**

Proiectul Strategiei de comunicare a fost elaborat în cadrul Programului „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, finanțat de Guvernul Norvegiei și implementat de Consiliul Europei.

Prin acest document instituția și-a propus să preia cele mai bune practici de comunicare, astfel încât să asigure implementarea mecanismelor adecvate de comunicare pentru stabilirea identității instituționale a CSP, distinctă de cea a Procuraturii; îmbunătățirea vizibilității și percepției publice privind rolul și competențele CSP în sectorul justiției, în special pe partea ce ține de cariera procurorilor; promovarea și diseminarea cât mai largă a culturii instituționale și valorilor profesionale asumate de corpul de procurori; diseminarea informațiilor privind rolul și competențele CSP în garantarea independenței și imparțialității procurorilor din Republica Moldova, precum și sporirea prestigiului și încrederii societății în probitatea instituțională a CSP.

Pentru anul 2022 Consiliul Superior al Procurorilor își propune în calitate de prioritate aplicarea în practică a Strategiei de comunicare a Consiliului Superior al Procurorilor și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.

▪ **Transparența în relația cu publicul**

În contextul asigurării transparenței în relația cu publicul, în perioada de referință Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat în registrul de intrare, inclusiv cel electronic **3203 documente și a expedit 2969 de documente**.

Pe parcursul anului, în adresa Consiliului Superior al Procurorilor au parvenit **82 de petiții și adresări (40 primare și 42 repetate)** de la persoanele fizice și juridice, cu referire la aspecte ce țin de activitatea Consiliului Superior al Procurorilor și de etica profesională a corpului de procurori.

Nefiind investit cu atribuții de efectuare a investigațiilor procesual-penale, de control ierarhic superior și nici de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori, Consiliul Superior al Procurorilor **a remis 66 de petiții altor factori de decizie, pentru soluționare conform competenței**, cu informarea pțiționarilor despre acest fapt.

Consiliul a oferit **răspuns la 13 petiții**. Totodată, **3 petiții au fost lăsate fără răspuns**, în temeiul art.80 alin.(3) din Codul administrativ.

În anul 2021 **Consiliul a înregistrat 166 de sesizări** depuse în ordinea art. art.43 și 44 din *Legea 3/2016 (110 primare și 56 repetate)*, despre pretinsele abateri disciplinare comise de către procurori.

Respectiv, **146** (88%) din sesizările depuse revin cetățenilor și **20** de sesizări au parvenit de la procurorii-șefi ai subdiviziunilor procuraturii, urmare a controalelor efectuate.

Sesizările cu privire la fapta procurorului ce poate constitui abatere disciplinară au fost expediate Inspecției Procurorilor, pentru efectuarea cercetărilor.

Întru respectarea prevederilor Codului administrativ, membrii Consiliului Superior al Procurorilor **au primit în audiență 7 cetățeni** (*1 a solicitat audiență repetat*), subiectele de discuții fiind reflectate în procesele-verbale corespunzătoare.

Înscrierea solicitanților pentru audiență se efectuează de către Aparatul Consiliului în temeiul demersului expediat în formă scrisă.

Totodată, transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor a fost asigurată permanent de Serviciul protocol, relații internaționale și cu publicul din cadrul Aparatului Consiliului, prin reprezentarea instituției în mass-media și societatea civilă, precum și publicarea pe pagina web oficială a Consiliului și Procuraturii a diverselor materiale informative.

Pe segmentul de referință subdiviziunea specializată a desfășurat următoarele activități:

- publicate agendele cu privire la **organizarea a 42 de ședințe** ale Consiliului Superior al Procurorilor și colegiilor din subordine;

- publicate hotărârile, procesele-verbale, anunțurile emise de aceleași organe colegiale;

- pregătite protocolar și tehnic 23 de ședințe ale Consiliului (cu prezența în format fizic sau on-line) și asigurată transmiterea live a acestora;

- asigurată corespondența atât cu partenerii de dezvoltare cât și cu organismele internaționale în vederea stabilirii întrevederilor cu reprezentanții CSP.

- elaborate mesaje de salut pentru președintele CSP în cazul reprezentării instituției în cadrul diferitor evenimente;

- emise **36 de comunicate** de presă în spațiul public, privind activitatea Consiliului și a colegiilor din subordine;

- oferite declarații, precizări și informații în presă, precum și răspunsuri la solicitări telefonice;

- elaborate și adresate oficialilor mesaje de felicitare, cu diferite ocazii;

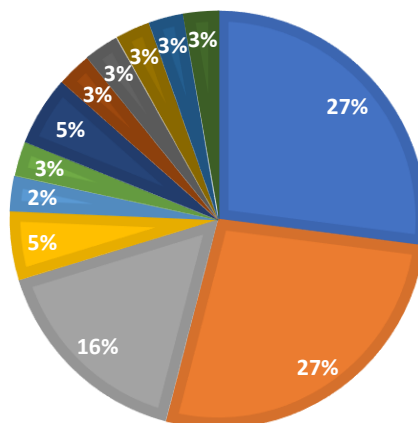
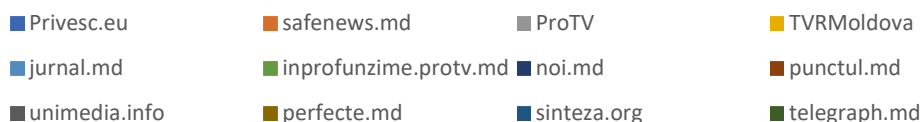
- asigurată traducerea corespondenței din limba engleză/rusă în română și viceversa;

- reflectate prin imagini foto/video activitățile de protocol, ședințele;

- asigurată reflectarea activității instituției în publicațiile periodice;

- monitorizată statistică referirilor despre activitatea Consiliului Superior al Procurorilor instituției în publicațiile periodice, în presa audio-vizuală și online, etc.

TRANSMISIUNEA LIVE A ȘEDINȚELOR CSP în anul 2021

▪ Reflectarea activității Consiliului Superior al Procurorilor și a colegiilor din subordine în mass-media

În perioada monitorizată (1 ianuarie - 31 decembrie 2021), au fost înregistrate un număr de **141** de referiri la activitatea Consiliului Superior al Procurorilor sau la domeniile care au legătură cu activitatea instituției în publicațiile periodice, în presa audio-vizuală și online:

- **Platforme online – 77 articole;**
- **TV – 36 emisiuni;**
- **Presa scrisă – 16 articole;**
- **Radio – 12 difuzări;**

▪ Proceduri de anonimizare și publicare a hotărârilor

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază înalt mediatizarea activității sale, respectând valoarea interesului public pentru hotărârile adoptate, iar în considerarea fermă a necesității informării corecte a societății, a îndemnat ca datele oferite cetățenilor să nu sugereze conexiuni aparente, dar să se întemeieze pe concluzii verificate conform procedurilor prescrise de lege.

Totodată, în temeiul rolului său constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a reiterat că are obligația de a veghea asupra echilibrului adecvat între informația de interes public și garanțiile statutului profesional, pentru a nu altera principiile de activitate a procurorilor.

Consiliul Superior al Procurorilor a asigurat opinia publică de întreaga sa deschidere pentru garantarea principiului transparenței în activitate, reflectată constant pe pagina web oficială – www.csp.md.

Pornind de la aceste premise, la finele anului 2020, Consiliul Superior al Procurorilor a analizat, în limita competențelor stabilite de lege, cadrul normativ instituțional pentru identificarea necesităților de îmbunătățire a cerințelor, regulilor și mecanismului intern de publicare a hotărârilor adoptate de organele de autoadministrare ale Procuraturii.

Urmare a evaluărilor efectuate s-a dedus necesitatea amendării Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor și a Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică.

Din perspectiva raționamentelor de drept, notăm că, potrivit art.77 alin.(7) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sânt motivate, sânt semnate de toți membrii prezenți în ședință și se publică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii, pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor.

Prevederi similare referitoare la publicarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se regăsesc în pct.7.9 din Regulamentul de activitate a instituției. Totodată, în pct.7.11 din acest act departamental, se stipulează că hotărârile Consiliului care, în scopul protecției vieții private, au fost adoptate în ședință închisă, se publică pe pagina web a Consiliului, cu înlăturarea informațiilor ce vizează viața privată. Celelalte hotărâri adoptate în ședință închisă se publică în versiune originală.

Concomitent, în accepțiunea art.85 alin.(3) din *Legea* menționată *supra*, hotărârile colegiilor se emit în scris, sânt motivate, se semnează de către toți membrii colegiului prezenți la ședință și se publică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii lor, pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. Hotărârile privind evaluarea procurorilor nu se publică, însă rezultatele evaluării sânt date publicității.

Este important de subliniat că procesul de publicare a hotărârilor Consiliului și a colegiilor din subordinea sa implică aspecte particulare referitoare la natura și întinderea datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice și ale procurorilor vizați în actele instituționale, ce urmează a fi făcute publice și trebuie să fie coroborate inclusiv cu principiul confidențialității urmăririi penale și cu exigențele stabilite de *Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal*, pentru a nu aduce atingeri nejustificate aplicării acestor norme de drept.

La acest compartiment reținem că dreptul la informație este un drept fundamental al omului, fiind garantat de art. 34 din *Constituție*. Acest drept obligă autoritățile publice să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Dreptul la informație nu poate fi asigurat decât printr-un nivel adecvat al transparenței autorităților publice. În același timp, orice autoritate și/sau instituție publică este obligată să ofere informațiile solicitate, atât timp cât nu există un motiv legitim de a refuza aceste solicitări (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.19/2015). Adicional, este un imperativ să se țină cont de faptul că art.34 alin.(3) din *Constituție* stabilește regula potrivit căreia dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor.

Exercitarea dreptului la informație poate fi supusă unor excepții, care să permită abținerea de la prezentarea anumitor categorii de informații. Aceste excepții includ protecția securității naționale, a relațiilor internaționale, a vieții private a persoanelor,

a confidențialității comerciale, a ordinii publice și a punerii în aplicare a legii, precum și refuzul de a prezenta informațiile primite în condiții de confidențialitate sau cele care rezultă din discuțiile interne. Pentru a putea fi invocate, *excepțiile trebuie să justifice existența unui prejudiciu pentru interesul public, în cazul în care informațiile ar fi comunicate* (§36 din Hotărârea Curții Constituționale nr.19/2015).

În același timp, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în jurisprudența sa că autoritățile statului, pe lângă obligația de a nu interveni arbitrar în viața privată a unei persoane, urmează să întreprindă acțiuni, care implică adoptarea unor măsuri, menite să asigure respectarea vieții private chiar și în sfera relațiilor între persoane.²⁰

Potrivit constatărilor instanței europene, conceptul de „viață privată” este un termen larg, care nu poate fi definit exhaustiv și care include integritatea fizică și psihică a unei persoane și, prin urmare, poate cuprinde mai multe aspecte ale identității persoanei, cum ar fi, de exemplu, identificarea de gen, orientarea sexuală, precum și elemente ce privesc dreptul la reputație²¹. Termenul respectiv include informațiile cu caracter personal, în privința cărora există o speranță legitimă că nu vor fi publicate fără consimțământul celor la care acestea se referă²².

Mai mult, în hotărârile Curții Europene se menționează că, deși limitele criticii acceptabile în adresa persoanelor care ocupă funcții publice sunt mai largi decât pentru persoanele particulare, în privința judecătorilor gradul de toleranță este mai redus²³. Or, critica fără temeiuri plauzibile ar știrbi imaginea justiției în societate și încrederea de care aceasta urmează să beneficieze în vederea îndeplinirii actului de justiție.

Din perspectiva rigorilor aferente accesului la informațiile cu caracter oficial, prezintă relevanță Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr.19 privind accesul la informația deținută de autoritățile publice, adoptată la 25 noiembrie 1981, conținând următoarele prevederi: „[...] Orice persoană [...] are dreptul să obțină, la cerere, informații deținute de autoritățile publice, altele decât organele legislative și autoritățile judiciare.

[...] Principiile respective pot fi supuse doar acelor limitări și restricții care sunt necesare într-o societate democratică pentru protejarea intereselor publice legitime (cum ar fi securitatea națională, siguranța publică, ordinea publică, bunăstarea economică a țării, prevenirea infracțiunilor sau pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale), precum și pentru protecția vieții private și a altor interese individuale legitime, urmând să se țină cont, cu toate acestea, de interesul specific al unei persoane în obținerea informației deținută de autoritățile publice care îl privește personal. [...]”

De asemenea, prin adoptarea la 3 iulie 1986 a Recomandării nr.1037 privind protecția datelor și dreptul la informație, Comitetul de Miniștri a reafirmat principiul potrivit căruia dreptul de acces la informația oficială poate fi restricționat în scopul

²⁰ Cauza *Armonienė c. Lituaniei*, nr. 36919/02, § 36, 25 noiembrie 2008; Cauza *Söderman c. Suediei* [MC], nr. 5786/08, § 78, 12 noiembrie 2013.

²¹ Cauza *S. și Harper c. Regatului Unit* [MC], nr. 30562/04 și nr. 30566/04, § 66, 4 decembrie 2008.

²² Cauzele *Flinkkilä și alții c. Finlandei*, nr. 25576/04, § 75, 6 aprilie 2010, și *Saaristo și alții c. Finlandei*, nr. 184/06, § 61, 12 octombrie 2010.

²³ Cauza *Nikula c. Finlandei*, nr. 31611/96, [MC], 21 martie 2002.

protecției vieții private și a chemat statele-membre să identifice un mecanism de reconciliere a protecției datelor cu caracter personal și accesului la informațiile oficiale.

Totodată, în Recomandarea Comitetului de Miniștri nr.2 privind accesul la documentele oficiale, adoptată la 21 februarie 2002, se menționează: „[...] 2. Accesul la un document poate fi refuzat în cazul în care divulgarea informațiilor ce se conțin în actul oficial respectiv ar putea prejudicia unul dintre interesele menționate [...] [viața privată și alte interese legitime ale persoanelor], dacă nu există un interes public care prevalează.”

La nivel național, dispozițiile Legii nr.133/2011 reglementează confidențialitatea *categoriilor speciale de date cu caracter personal*, care dezvăluie originea rasială sau etnică a persoanei, convingerile ei politice, religioase sau filozofice, apartenența socială, datele privind starea de sănătate sau viața sexuală, precum și cele referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiunile contravenționale.

În acest context, Curtea Constituțională a reținut că, datorită importanței deosebite pe care o prezintă, informațiile ce vizează datele cu caracter personal, a căror divulgare ar putea afecta drepturile persoanelor, beneficiază de o protecție legală sporită și prevalează asupra accesului liber la informație în cazurile expres prevăzute de lege (§86 din Hotărârea nr.16/2016).

Respectiv, Consiliul Superior al Procurorilor a considerat judicioasă necesitatea îmbunătățirii mecanismului de publicare al hotărârilor sale și ale colegiilor din subordinea sa, în scopul racordării actelor normative secundare la prevederile cadrului internațional și național primar de reglementare în domeniul protecției vieții private, având în vedere necesitatea stabilirii unui echilibru între drepturile și libertățile fundamentale ale procurorilor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, confidențialitatea urmăririi penale și interesul public.

Pe cale de consecință, a fost identificată soluția privind publicarea hotărârilor Consiliului și ale Colegiului de disciplină și etică pe pagina web oficială a instituției, cu înlăturarea informațiilor ce vizează: numele și prenumele autorului sesizării privind comiterea abaterii disciplinare în cazul persoanei fizice, locul și data de naștere a persoanelor, domiciliul și/sau reședința acestora, numărul de telefon (cu excepția celui de serviciu), numărul de identificare personal, numărul de asigurare medicală, numărul de asigurare socială, date bancare, numărul de înmatriculare a automobilului (cu excepția celui de serviciu), date despre starea de sănătate (indiferent de maladie), adresa de e-mail, etc.

➤ **Soluții judiciare pe contestațiile la Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor**

Potrivit art.191 din Codul administrativ acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se soluționează în primă instanță de către Curtea de Apel Chișinău.

Obligațiunea de reprezentare a Consiliului Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale revine președintelui Consiliului²⁴.

Din data de 1 iulie 2020, în contextul prevederilor art.362-374 din Codul civil și art.81 Cod de procedură civilă, împuternicirile de a reprezenta interesele Consiliul Superior al Procurorilor în instanțele de judecată, au fost delegate șefului Secției contencios din cadrul Aparatului Consiliului, Iulian Gainaru.

Tabloul de bord al litigiilor pe parcursul anului 2021 poate fi consultat la Anexa nr.3.

La finele anului 2021, pe rolul instanțelor de judecată erau **pendinte 20 de cauze**, în care obiectul litigiului îl formează hotărâri ale Consiliului Superior al Procurorilor în materie disciplinară și dezacordul cu deciziile asupra petițiilor examinate (*a se vedea anexa nr.4 la raport*).

CAPITOLUL VIII

Activitatea administrativ-organizatorică

➤ Structura și statul de personal al Consiliului Superior al Procurorilor

În temeiul Legii nr.270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; pentru implementarea Hotărârii CSP nr.1-27/2021 din 25.02.2021, prin care au fost operate modificări la Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-45/17 din 27.04.2017, prin Ordinul Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor **nr.5/5-45 din 19 aprilie 2021** a fost aprobată **Schema de încadrare a personalului din cadrul Consiliului pentru anul 2021**, care include **43 de unități, remunerate din bugetul de stat** în modul următor:

- conform modificărilor la anexa nr.4 a *Legii nr.270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, operate prin *Legea 257 din 16.12.2020*) **din data de 01.01.2021** salariul fix al celor **5 membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, aleși din rândul procurorilor**, a fost stabilit în funcție de vechimea în muncă de până și de peste 16 ani în calitate de procuror.
- **38 de unități de funcționarii publici și personal tehnic** din cadrul Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor sunt remunerați în baza prevederilor *Legii nr.270/2018*.

Totodată, potrivit art.74 alin.(3) din *Legea nr.3/2016*, **10 membri - reprezentanți ai societății civile (4 - din componența Consiliului Superior al Procurorilor și 6 (câte 2 corespunzător) din cadrul celor trei Colegii din subordine)** primesc o indemnizație lunară din bugetul de stat, atribuit CSP, în mărime de 50% din salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândul procurorilor.

²⁴ art.72 lit.a) din *Legea nr.3/2016* cu privire la Procuratură

Statul de personal al Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea CSP nr. 1-27/2021 din 25.02.2021 poate fi vizualizat la *anexa nr.5 la Raport*.

După intrarea în vigoare a modificărilor la art.69 din Legea nr.3/2016, operate prin Legea nr.102 din 24.08.2021, Consiliul Superior al Procurorilor este constituit din **12 membri**.

La finele anului 2021 componența Consiliului Superior al Procurorilor, a colegiilor care funcționează în subordinea sa și a Aparatului său este structurată din punct de vedere organizatoric în felul următor:

La data de 31.12.2021	Funcții conform art.69 din Legea 3/2021 și statutului de personal	Numărul efectiv de membri / funcționari	Personal remunerat din bugetul CSP	Primesc indemnizație din bugetul CSP
<i>Consiliul Superior al Procurorilor</i>	12	11	5	4
<i>Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor</i>	7	7	-	2
<i>Colegiul de disciplină și etică</i>	7	7	-	2
<i>Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor</i>	7	7	-	2
<i>Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor</i>	38	21	21	-
TOTAL	71	54	26	10

➤ Elaborarea și aprobarea simbolurilor corporative

Prin Hotărârea **nr.1-6/2021 din 21.01.2021** Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat simbolurile sale corporative heraldice - **stema, drapelul, insigna de apartenență, precum și Regulamentul privind utilizarea stemei și drapelului**, Simbolurile menționate constituie imaginea instituțională a Consiliului și definesc esența activității entității, rezultată din rolul constituțional atribuit de garant al independenței și imparțialității procurorilor. Prin acestea, Consiliul se identifică în arhitectura instituțională a autorităților statului.

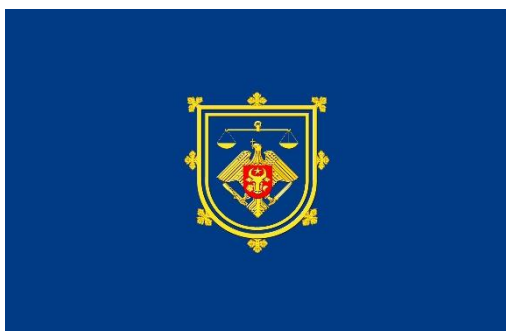
Inițial, prin Hotărârea nr.1-119/2020 din 03.12.2020 Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat conceptul în care stema include ca elemente acvila, balanța, scutul dublu de culoare aurie și 8 fleuroni, ca însemne distinctive ale rolului instituțional, ce transmit misiunea și esența activității entității.

Ulterior, această reprezentare schematică a fost remisă Comisiei Naționale de Heraldică în temeiul dispozițiilor art.6 alin.(7) - (9) din Legea nr.86/2011, pentru

parcurgerea etapelor corespunzătoare de înregistrare și înscriere în Armorialul General al Republicii Moldova.

Comisia Națională de Heraldică a analizat conformitatea proiectelor simbolurilor instituționale ale Consiliului Superior al Procurorilor cu exigențele normative, științifice și artistice prescrise pentru simbolurile heraldice, vexilologice și uniformistice și, în temeiul prevederilor Legii nr.86/2011 cu privire la simbolurile publice, a decis avizarea proiectelor de stemă, drapel și insignă a Consiliului Superior al Procurorilor. Totodată, prin aceeași decizie, a fost avizat și Regulamentul privind utilizarea stemei și drapelului Consiliului.

La finele anului Consiliul a elaborat și **Regulile de purtare a insignei de apartenență la Consiliul Superior al Procurorilor.**

Drapelul CSP

Insigna CSP

➤ **Bugetul Consiliului Superior al Procurorilor**

❖ **Executarea bugetului Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2021**

În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258 din 16.12.2020, pentru finanțarea Consiliului Superior al Procurorilor de la componenta de bază a bugetului de stat au fost alocate 12530,3 mii lei și precizate conform Hotărârii Guvernului nr.411 din 14.12.2021 alocații în sumă de **12546,3** mii lei, respectiv:

- ❖ **pentru cheltuieli de personal – 7354,5** mii lei;
- ❖ **pentru bunuri și servicii – 1366,6** mii lei;
- ❖ **pentru prestații sociale – 2451,0** mii lei;
- ❖ **pentru mijloace fixe – 654,3** mii lei;
- ❖ **pentru stocuri de materiale circulante – 719,9** mii lei.

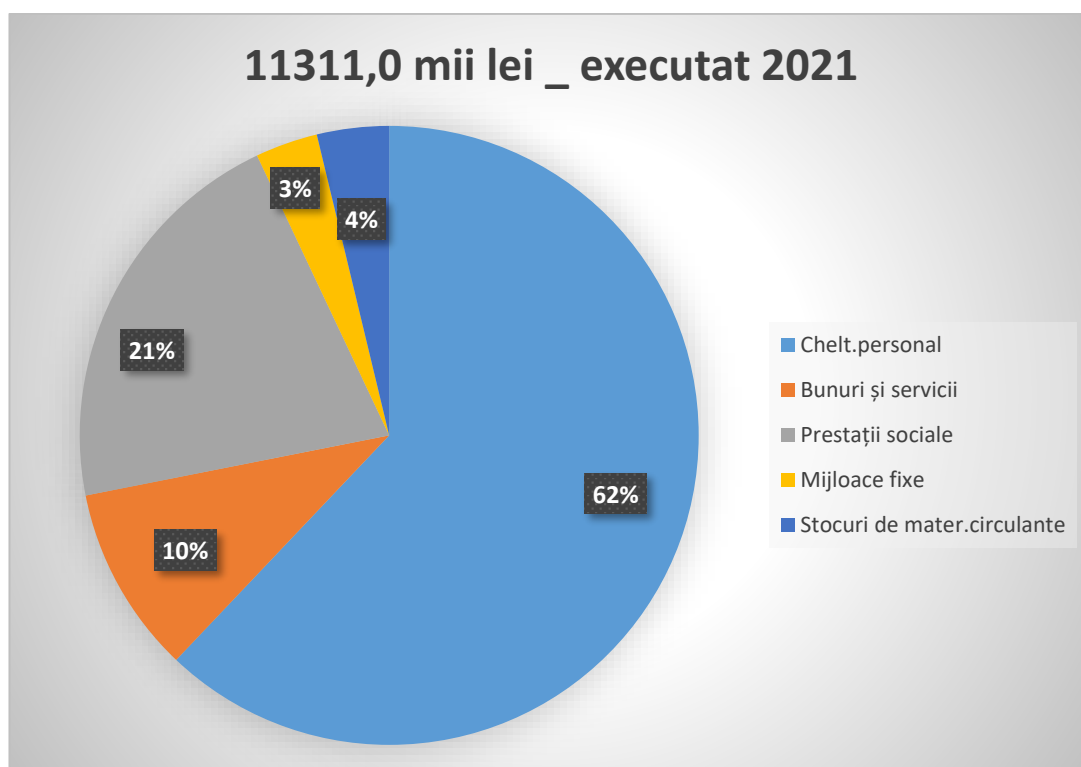
Potrivit datelor Raportului privind executarea bugetului din contul cheltuielilor de bază în perioada de gestiune a anului 2021 nivelul de executare, în comparație cu planul precizat, este în proporție de 90,15 %.

Din cele **12546,3** mii lei alocate Consiliului prin Legea bugetului de stat **pentru anul 2021** nr.258 din 16.12.2020, **la finele anului 2021 bugetul a fost executat în mărime de 11311,0 mii lei (90,15%)**:

- ❖ **cheltuieli de personal** – 7022,0 mii lei, (executate 95,48% din alocațiile planificate);
- ❖ **bunuri și servicii** – 1109,0 mii lei, (executate 81,15% din alocațiile planificate);
- ❖ **prestații sociale** – 2385,5 mii lei, (executate 97,33% din alocațiile planificate);
- ❖ **mijloace fixe** – 369,0 mii lei, (executate 56,39% din alocațiile planificate);
- ❖ **stocuri de materiale** – 425,5 mii lei, (executate 59,11% din alocațiile planificate).

Economia mijloacelor financiare s-a format din cauza stopării procedurilor de achiziție a bunurilor și serviciilor - efect generat de restricțiile rezultate din pandemia de corona-virus. Analiza alocațiilor destinate Consiliului Superior al Procurorilor, conform Legii bugetului de stat pe anul 2021, cu referire la perioada de gestiune, din contul componente de bază, denotă că acestea au fost direcționate preponderent pentru retribuirea muncii personalului, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, toate însumând 62,1% din totalul cheltuielilor precizate.

Diagrama cheltuielilor totale pentru perioada raportată.

Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală au fost calculate și achitate în mărimile procentuale stabilite pentru anul 2021, de 29 % și, respectiv, de 9 % din fondul de retribuire a muncii.

Planificarea și utilizarea alocațiilor bugetare a fost efectuată legal și regulamentar, conform actelor normative în vigoare.

❖ Aprobarea bugetului Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2022

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, în calitatea sa de instituție publică independentă, include și o componentă de administrare a resurselor bugetare, dat fiind faptul că dispune de un cadru financiar propriu, reglementat în conformitate cu cerințele normative de specialitate.

Respectiv, având în vedere competențele instituite, anual urmează să se realizeze exercițiul instituțional de elaborare a proiectului de buget, care să fie aliniat necesităților aferente activității și, concomitent, să fie racordat la plafonul de cheltuieli prevăzut de Ministerul Finanțelor, motiv din care se impune analiza atentă a tuturor aspectelor incluse.

Din perspectiva raționamentelor de drept, reținem că potrivit art.80 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor este finanțat de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

În aceeași ordine de idei, norma legislativă stabilește că bugetul Consiliului Superior al Procurorilor se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.

Bugetul Consiliului Superior al Procurorilor se elaborează în conformitate cu cerințele stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, a căror implementare a fost dezvoltată în liniile directorii ce se conțin în Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului adoptat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.2015.

Potrivit art.70 alin. (1) lit. p) din Legea nr.3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor este abilitat cu competența de a aproba proiectul bugetului său, pe care îl prezintă Ministerului Finanțelor.

Potrivit art.80 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor este finanțat de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

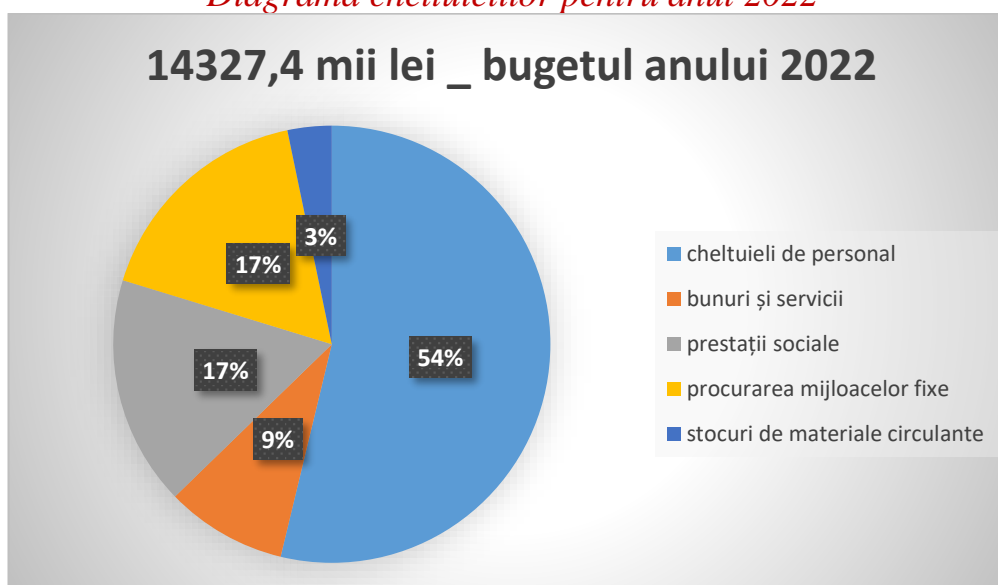
În cadrul ședinței din 30.09.2021, **Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat proiectul bugetului său pentru anul 2022**, elaborat în conformitate cu necesitățile funcționale și raportat la circulara bugetară care vizează limitele de resurse și cheltuieli pentru anul 2022, întocmită de Ministerul Finanțelor la 26.08.2021.

Conform anexei nr.4 „Limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat pe autorități bugetare pentru anii 2022-2024” a acestui document, care prevede limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat acordate autorităților publice centrale pentru anul 2022, în raport cu Consiliul Superior al Procurorilor s-a stabilit plafonul total de 13687,7 mii lei, quantum ce reprezintă platforma de elaborare a bugetului instituției. În urma ajustării/rectificării liniei de bază de către Ministerul Finanțelor alocațiile au fost majorate cu 639,7 mii lei și stabilit bugetul Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2022 în sumă de **14327,4** mii lei (au fost luate în calcul majorarea valorii de referință pentru anul de referință).

Prin urmare, conform Legii bugetului de stat **pentru anul 2022** nr.205 din 06.12.2021 (*în vigoare din 01.01.2022*), alocările din bugetul de stat pentru Consiliul Superior al Procurorilor constituie suma de **14327,4 mii lei**, din care:

- **cheltuieli de personal** – 7703,0 mii lei,
- **bunuri și servicii** – 1285,1 mii lei,
- **prestații sociale** – 2435,0 mii lei,
- **procurarea mijloacelor fixe** – 2436,8 mii lei,
- **stocuri de materiale circulante** – 467,5 mii lei.

Diagrama cheltuielilor pentru anul 2022

➤ **Contribuția Aparatului în asigurarea activității Consiliului Superior al Procurorilor**

▪ **Politica de personal**

Potrivit art.81 din Legea 3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor dispune de un aparat care asigură activitatea sa și a colegiilor sale. Aparatul Consiliului este compus din funcționari publici și personal auxiliar. Activitatea funcționarilor publici din cadrul Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor este reglementată de prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și de Regulamentul Aparatului Consiliului Superior, aprobat prin Hotărârea nr. 12-75/18 din 04.05.2018, iar personalul tehnic se supune dispozițiilor legislației muncii.

Conform art.70 alin.(1) lit.q), coroborat cu art.81 alin.(3) din Legea nr.3/2016 și cu pct.3.4 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016, Consiliul Superior al Procurorilor aprobă structura și statul de personal al Aparatului său prin hotărâre.

Din perspectiva reglementărilor normative instituționale, structura și statul de personal ale Consiliului Superior al Procurorilor, care include și aparatul cu cele 38 de funcții, au fost aprobate prin Hotărârea nr.12-45/17 din 27 aprilie 2017, formulă devenită operațională începând din data de 1 ianuarie 2018.

La începutul anului 2021 activitatea Aparatului CSP era asigurată de **21 de angajați**, nivelul de completare a statelor fiind de 55,2% din numărul total de 38 de unități.

Ocuparea funcțiilor în cadrul Aparatului CSP / la data de 01.01.2021			
Subdiviziunile Aparatului			
	Unități, conform statului de personal	Ocupate	Vacante
<i>Conducerea Aparatului</i>	2	2	-
<i>Secția legislație și documentare</i>	7	2	5
<i>Secția contencios</i>	8	4	4
<i>Secția finanțe și contabilitate</i>	5	3	2
<i>Secția logistică și achiziții publice</i>	11	7	4
<i>Serviciul protocol, relații internaționale și cu publicul</i>	3	2	1
<i>Serviciul resurse umane</i>	1	1	-
<i>Serviciul secretariat și arhivă</i>	1	-	1
TOTAL	38	21 (55,2%)	17

Absența spațiului lucrativ disponibil pentru noii angajați a condiționat amânarea procedurilor de concurs în vederea satisfacerii necesităților instituționale.

Cu toate acestea, în anul 2021 **Comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice în Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor** a anunțat **3 concursuri** (08.02.21, 28.04.2021 și 31.05.2021) pentru suplinirea a 3 funcții publice de execuție vacante:

- **specialist principal al Secției contencios;**
- **specialist principal al Secției legislație și documentare;**
- **specialist principal al Secției logistică și achiziții publice.**

Prin Hotărârea 1-27/2021 din 27 februarie 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a modificat statul de personal al Aparatului, prin suplinirea funcțiilor Secției logistică și achiziții publice cu o unitate de conducător auto (șofer), din contul reducerii unei unități de specialist superior din cadrul aceleiași subdiviziuni.

Urmare a acestui fapt, la data de 28 aprilie a fost anunțat concursul de natură contractuală pentru suplinirea funcției de șofer.

În rezultatul acestor concursuri au fost suplinite doar două funcții: funcția publică de specialist principal al Secției contencios și funcția de șofer.

- **Asigurarea asistenței metodice și logistice a Consiliului Superior al Procurorilor, a Colegiilor din subordine și a comisiilor instituite**

Atribuțiile de bază ale Aparatului, potrivit punctului 4 din Regulament se referă la:

- ✦ domeniul asigurării asistenței organizatorice Consiliului Superior al Procurorilor și colegiilor din subordine;
- ✦ domeniul evidenței candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror;
- ✦ domeniul evidenței resurselor umane;
- ✦ domeniul realizării procedurilor de protocol;
- ✦ domeniul organizării și desfășurării Adunării Generale a Procurorilor.

Pregătirea logistică, organizarea desfășurării și documentarea Adunării Generale a Procurorilor, a ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor, a colegiilor din subordine, inclusiv a comisiilor instituite prin actele normative, a reprezentat funcția de bază a Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor în anul 2021, care s-a exprimat prin:

- *elaborarea agendelor ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor și ale colegiilor, întocmirea anunțurilor, precum și publicarea acestora pe pagina de internet a Consiliului Superior al Procurorilor;*
- *acumularea documentelor generatoare de informații (note, avize, tabele, rapoarte, hotărâri, contestații, etc.) pentru chestiunile din ordinea de zi; multiplicarea materialelor și distribuirea lor în ședințe;*
- *asigurarea participării la ședințe a membrilor Consiliului, colegiilor, grupurilor de lucru și, după caz, a întregului corp de procurori;*
- *asigurarea prezenței în ședințe a procurorilor vizați, a contestatarilor, a specialiștilor din alte domenii de activitate;*
 - *elaborarea proiectelor de hotărâri în colaborare cu membrii raportori;*
 - *consemnarea lucrărilor în procese-verbale și rapoarte de dare de seamă;*
 - *asigurarea activității Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General;*
 - *asigurarea activității Comisiei de organizare a alegerilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în Colegiile din subordine;*
 - *publicarea pe site-ul Consiliului a informației ce vizează activitatea organelor de autoadministrare (anunțuri, procese-verbale, hotărâri, comunicate de presă, informații, etc.).*

În anul de referință Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a organizat din punct de vedere logistic și a documentat:

- **prezentarea publică a rapoartelor de activitate** ale Consiliului Superior al Procurorilor și Procuraturii Generale din data de 26 februarie 2021,
- **24 de ședințe** ale Consiliului Superior al Procurorilor,
- **9 ședințe** ale Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor,
- **6 ședințe** ale Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor,
- **16 ședințe** ale Colegiului de disciplină și etică;
- **2 ședințe** ale Comisiei de evaluare a performanțelor Procurorului General;
- **4 ședințe** ale Comisei de organizare a alegerilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine, etc.

▪ Asigurarea tehnico-materială a Consiliului Superior al Procurorilor

Asigurarea tehnico-materială a Consiliului Superior al Procurorilor a fost realizată în anul 2021 (*la fel ca și în anii precedenți*) prin procedurile de achiziții publice ce cad sub incidența Legii nr.131/2015 prin modalitatea SIA RSAP²⁵, care oferă un grad mai mare de transparență și numeroase beneficii participanților la procedurile de achiziții.

În anul de raport, grupul de lucru și-a propus, realizarea achizițiilor publice de mică valoare în cadrul Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (Mtender). Acest exercițiu logistic este dictat de fortificarea activității CSP și sporirea necesităților de ordin administrative al instituției.

Conform Hotărârii Guvernului nr.1419 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice, prin Ordinul Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor **nr.5/4-3 din 29.01.2021** a fost aprobat **Planul de achiziții publice al instituției pentru anul 2021** (*poate fi vizualizat [aici](#)*)²⁶.

În perioada de referință Secția logistică și achiziții publice din cadrul Aparatului CSP a asigurat lansarea și încheierea a **36 de contracte** de mică valoare în sumă totală de **1314744.81 lei**, a **3 contracte** atribuite prin procedura de achiziție cererea ofertelor de prețuri în sumă totală de **359062.80 lei**.

Totodată, au fost procesate **69 de oferte** ale agenților economici în scopul atribuirii contractelor de achiziție publică și întocmite **Rapoarte cu privire la monitorizarea contractelor de achiziții trimestriale**, ceea ce determină executarea în termen a obiectivelor de activitate planificate.

Grupul de lucru pentru achiziții al Consiliului Superior al Procurorilor s-a întrunit, în perioada de raportare, în 32 de sedințe pentru examinarea și concretizarea necesităților de bunuri și servicii, în limita mijloacelor financiare repartizate, precum și pentru evaluarea ofertelor economice.

Conform obligației prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.665 din 27.05.2016, autoritatea contractantă este obligată să întocmească și să prezinte anual, până la data de 1 februarie a anului următor, inclusiv în varianta electronică, Agenției Achiziții Publice o **dare de seamă privind contractele de achiziții publice de valoare mică** semnate și înregistrate în perioada de referință, în acest sens Aparatul Consiliului a prezentat, darea de seamă pentru anul 2021 în termenul stabilit.

În scopul gestionării eficiente a sistemelor operaționale ale Consiliului Superior al Procurorilor (*Sistemul de evidență a Resurselor umane, Sistemul Informatic Biblioteca Electronică, Sistemul Informatic Managementul Documentelor*), în cadrul Consiliului a fost implementată **platforma ServiceDesk Guvernamental** (Digitalizarea proceselor de lucru la nivelul autorităților publice), ceea ce permite o comunicare mai eficientă cu

²⁵ Concept tehnic aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 335 din 08.05.2009

²⁶ Ulterior la Planul de Achiziții aprobat au fost operate 2 modificări:

<https://csp.md/sites/default/files/2021-0/PLANUL%20DE%20ACHIZITII%202021.pdf>
<https://csp.md/sites/default/files/2021-11/PLANUL%20DE%20ACHIZITII%202021.pdf>

Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, în scopul soluționării în termeni proximi a problemelor de ordin tehnic.

▪ **Politica de instruire profesională a personalului Consiliului Superior al Procurorilor**

În anul 2021, ținând cont de condițiile stării excepționale, determinată de pandemia Covid-19, Consiliul Superior al Procurorilor a asigurat procesul de dezvoltare profesională continuă a angajaților săi, care include aprofundarea și actualizarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților și modelarea atitudinilor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de funcție.

Exercițiul de instruire a funcționarilor publici din Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a fost realizat în corespundere cu prevederile art.37 din **Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008** cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și cu **Hotărârea Guvernului nr.17/2021** *cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a funcționarilor publici în anul 2021*, prin care în cadrul Academiei de Administrare Publică s-au desfășurat următoarele cursuri de instruire:

- **Integrarea profesională în funcția publică;**
- **Management și leadership;**
- **Managementul crizei și gestionarea riscurilor;**
- **Cultivarea integrității în serviciul public;**
- **Eficientizarea activității profesionale în administrația publică;**
- **Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative;**
- **Evaluarea și evaluarea politicilor publice;**
- **Planificarea strategică și operațională în administrația publică;**
- **Sistemul de control intern managerial în sectorul public;**
- **Managementul conflictelor;**
- **Gestionarea eficientă a stresului;**
- **Managementul serviciilor publice;**
- **Utilizarea noilor tehnologii informaționale la locul de muncă în administrația publică.**

Detalierea instruirilor poate fi vizualizată la Anexa nr.5

În conformitate cu Hotărârea Senatului Academiei nr. 3/8 din 29.12.2020, în anul 2021 cursurile de dezvoltare profesională au fost organizate preponderent în semestrul I, la distanță, prin intermediul Platformei Learning.

PRIORITĂȚILE
CONSILIULUI SUPERIOR
al
PROCURORILOR
PENTRU ANUL 2022²⁷

I. Consolidarea capacităților de autoadministrare a sistemului Procuraturii

1. Convocarea Adunării Generale a Procurorilor pentru alegerea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor și a membrilor colegiilor.
2. Dezvoltarea sistemelor informaționale și analizarea oportunității introducerii votului electronic pentru alegerea membrilor în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine.
3. Evaluarea cadrului normativ pentru fortificarea rolului de instanțe disciplinare ale Consiliului Superior al Procurorilor și Colegiului de disciplină și etică.
4. Dialogul membrilor Consiliului Superior al Procurorilor cu corpul de procurori (vizite de lucru în procuraturile teritoriale și specializate).
5. Analiza cadrului legislativ și organizatoric pentru îmbunătățirea proceselor de evaluare și selecție a procurorilor.
6. Măsuri pentru consolidarea obiectivității, eficienței și transparenței cadrului legal privind răspunderea disciplinară a procurorilor.
7. Constituirea comisiilor consultative în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor pe domenii specifice de activitate.
8. Revizuirea poziției instituționale a Inspecției procurorilor în scopul sporirii eficienței procedurilor disciplinare.
9. Elaborarea Planului de Dezvoltare Strategică a Consiliului Superior al Procurorilor pentru 2022-2025.

II. Politici de personal

1. Implementarea noilor mecanisme de transfer a procurorilor.
2. Monitorizarea realizării Planului de evaluare ordinară a performanțelor procurorilor.
3. Continuarea dialogului interinstituțional pentru diversificarea și actualizarea instruirii inițiale și continue a procurorilor.

²⁷ aprobate prin Hotărârea Consiliului Superior nr.1-43/2022 din 18.02.2022

III. Fortificarea independenței și responsabilității procurorilor

1. Elaborarea planului instituțional de implementare a Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității în sectorul justiției pentru anii 2022-2025.
2. Introducerea mecanismelor de consiliere etică a procurorilor.
3. Generalizarea practicilor extrajudiciare și judiciare în cauzele disciplinare.
4. Evaluarea necesității implementării consilierii psihologice pentru procurori.
5. Implementarea abordărilor noi privind asigurarea integrității profesionale.
6. Implementarea recomandărilor Grupului de State contra Corupției.
7. Contribuția la elaborarea avizelor Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni.
8. Informarea corpului de procuror despre activitatea Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni.

IV. Transparența și sporirea imaginii instituției

1. Îmbunătățirea mijloacelor de comunicare externă și dezvoltarea paginii web a instituției.
2. Implementarea Strategiei de comunicare a Consiliului Superior al Procurorilor și a Planului de acțiuni pentru implementarea ei.
3. Gestionarea procedurii de anonimizare și publicare a hotărârilor disciplinare.

V. Colaborarea națională și internațională

1. Dezvoltarea dialogului interprofesional și a relațiilor cu asociațiile profesionale ale procurorilor, Consiliul Superior al Magistraturii, organisme similare din alte țări, partenerii de dezvoltare.
2. Menținerea dialogului cu Institutul Național al Justiției în vederea sporirii capacităților profesionale ale procurorilor.
3. Implicarea activă în activitățile grupurilor de lucru inter - instituționale pe teme privind sistemul judiciar (i.e. grupul privind carta interprofesională).

VI. Managementul intern al Consiliului Superior al Procurorilor

1. Digitalizarea ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor și ale colegiilor din subordine.
2. Operarea modificărilor în statele de personal ale Consiliului Superior al Procurorilor în vederea sporirii managementului operațional al Aparatului.
3. Organizarea concursurilor în vederea ocupării funcțiilor publice vacante în cadrul aparatului Consiliului Superior al Procurorilor.
4. Identificarea sediului pentru redislocarea subdiviziunilor structurale ale Consiliului Superior al Procurorilor.
5. Sporirea gradului de autonomie decizională a Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor prin aplicarea institutului delegării de atribuții.
6. Promovarea institutului avertizorilor de integritate și a mecanismelor eficiente de denunțare a actelor de corupție în cadrul Aparatului.

ANEXE
la
RAPORT

Nr. ord	Numele, prenumele procurorului		Hotărârea CSP privind aprobarea cumulului	Cumul realizat în cadrul Instituției/ Grupului/	Disciplina/ Proiectul/ Programul
Activitatea didactică în cadrul facultăților de drept ale instituțiilor de învățământ					
1.	Eremciuc Roman	procuror adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef al Oficiului Centru	1-1/2021 din 21.01.2021	Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	<i>Activitatea de urmărire penală</i>
2.	Obadă Dumitru	procuror-șef interimar al Secției analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare	1-42/2021 din 01.04.2021	Universitatea de Stat din Republica Moldova	<i>Drept procesual penal și Organizarea profesiilor juridice</i>
3.	Gribincea Vadim	procuror în Procuratura raionului Leova	1-94/2021 din 17.08.2021	Colegiul de Studii Administrative și Fiscale	<i>Discipline de drept, conform orarului aprobat de conducerea instituției</i>
4.	Levandovski Nicolai	procuror-șef al Procuraturii raionului Basarabeasca	1-113/2021 din 30.09.2021	Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	<i>Drept procesual penal; Criminalistica; Bazele prevenirii și descoperirii infracțiunilor</i>
5.	Serghei Gavajuc	procuror, adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție	1-114/2021 din 30.09.2021	Universitatea de Stat „Alec Russo” din municipiul Bălți	<i>Drept penal comparat</i>
6.	Epure Ghennadi	procuror în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Buiucani	1-115/2021 din 30.09.2021	Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	<i>Teoria generală a dreptului</i>
7.	Covalciuc Ion	procuror-șef al Procuraturii municipiului Bălți	1-116/2021 din 30.09.2021	Universitatea de Stat „Alec Russo” din municipiul Bălți	<i>Criminalistica și Ombudsmanul, elemente de drept comparat</i>
8.	Iarmaliuc Petru	procuror în Procuratura municipiului Chișinău	1-117/2021 din 30.09.2021	Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”	<i>Teoria statului și dreptului</i>
9.	Prisacari Vadim	procuror în Procuratura Anticorupție	1-118/2021 din 30.09.2021	Academia de Studii Economice a Moldovei	<i>Drept procesual penal</i>
10.	Cladco Alexandru	Procuror-șef al Direcției cooperare internațională și	1-140/2021 din 11.11.2021	Universitatea de Stat din Republica Moldova	<i>Ciclul II masterat Departamentul</i>

		integrare europeană a Procuraturii Generale			<i>Drept procedural</i>
Activitatea didactică și științifică în cadrul proiectelor					
1.	Russu Sergiu	procuror-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane	1-58/2021 din 20.05.2021	Proiectul implementat de Misiunea Regională a Organizației Internaționale a Migrației din Kazahstan, Kîrghîzstan, Turkmenistan și Uzbekistan	Atelierul „Colectarea probelor în cauzele penale de trafic de ființe umane, în special cele în scop de exploatare prin muncă”
2.	Bulat Eduard Russu Sergiu Bucuci Aliona	-procuror-șef al Secției politice, reforme și management al proiectelor -procuror-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane; - procuror în Secția combaterea traficului de ființe umane	1-66/2021 din 10.06.2021	Proiectul implementat de OIM, finanțat de Biroul pentru afaceri internaționale în domeniul drogurilor și aplicării legii al DS al SUA	„ <i>Contribuția la un răspuns consolidat al organelor de drept și elaborare a politicilor la traficul de persoane în Republica Moldova</i> ”
3.	Obadă Dumitru Gropa Maxim	- procuror-șef al Secției analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare; - procuror-șef interimar al Procuraturii raionului Hîncești	1-73/2021 din 24.06.2021	Proiect finanțat de UE și implementat de CECBRN, în colaborare cu Institutul Interregional de Cercetare a Criminalității și Justiției al ONU	Pentru elaborarea Ghidului operațional privind investigarea cauzelor care vizează utilizarea ilicită a materialelor chimice și/sau biologice
4.	Nichita Alexandru Pîrlîi Ghenadie Tețcu Ion Vîrlan Irina	- procuror-șef al Direcției politice, reforme și protecția intereselor societății - procuror-șef și procurori ai Secției investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice	1-139/2021 din 11.11.2021	Proiectul „Justiția verde STEPS” finanțat de Guvernul Suediei și implementat de Asociația Obștească „EcoContact”	Pentru elaborarea Ghidului cu privire la investigarea cauzelor ce vizează vegetația forestieră din fondul silvic
5.	Russu Sergiu	procuror-șef interimar al PCCOCS	1-155/2021 din 02.12.2021	Proiectul „ <i>Tadji kistan: fortificarea urmăririi penale a infracțiunilor de trafic de ființe umane și suportului victimelor acestor infracțiuni</i> ”	Atelierul „ <i>Depistarea, investigarea și examinarea judecătorească a infracțiunilor de trafic de ființe umane</i> ”.

Activitatea didactică în cadrul Institutului Național al Justiției					
1.	Covalciuc Ion	procuror-șef al Procuraturii municipiului Bălți	1-59/2021 din 20.05.2021	Programele de formare inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor	conform tematicii și orarelor seminarelor stabilite de INJ
2.	Demciucin Igor	procuror în PCCOCS	1-60/2021 din 20.05.2021	Programele de formare inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor	conform tematicii și orarelor seminarelor stabilite de INJ
3.	Oganesean Armen	procuror în Procuratura mun. Chișinău	1-65/2021 din 10.06.2021	Programele de formare inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor	conform tematicii și orarelor seminarelor stabilite de INJ
4.	procurori Roșioru M. Popov R. Gușan Vl. Nichita Al. Bulat Ed. Caracuian I. Dimitraș M. Soltan Vl. Zanevici N. Gornea M. Ciobanu V. Lealin Iu.	procurori Obadă D. Russu S. Popa Ig. Bursacovschi S. Rotundu D. Vidașcu-Brînză C. Gropa M. Iachimovschi O. Muntean V. Botezatu M. Demciucin Ig. Niculiță Gr.	1-119/2021 din 30.09.2021	Formatori în cadrul Programelor de formare inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anii 2021 – 2023	conform tematicilor și orarelor stabilite de INJ
5.	Adrian Bordianu	procuror în Secția tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice	1-125/2021 din 15.10.2021	Formator în cadrul Programelor de formare inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor	Modulul de instruire – „Management și leadership”

**Calendarul întrunirilor, întrevederilor, seminarelor,
vizitelor de studiu din anul 2021:**

nr.	Data evenimentului	Organizator	Tematica evenimentului	Participanți
1	19.01.2021	Planul de acțiuni anticorupție de la Istanbul al Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală, online	Sesiunea pregătitoare înainte de cea de-a V-a rundă de monitorizare a programului subregional de evaluare <i>inter pares</i> „ Planul de acțiuni anticorupție de la Istanbul ”	A.Bordianu
2	22.01.2021	Ministerul Justiției Comisia pentru selectarea candidaților la postul de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului	Prima etapă de selecție - verificarea dosarelor candidaților	A.Motuzoc
3	26.01.2021	Experții pentru procuratură Heikki Wendorf și Eric Menegheer Proiect: „Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției”	Continuarea discuțiilor inițiate în 2020	Membrii CSP
4	09.02.2021	CoE în cadrul Proiectului Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM Expertul Horațius Dumbravă online	Ședință de lucru cu privire la discutarea proiectului final al Ghidului practic de etica profesională a procurorilor	Membrii CSP
5	09.02.2021	Proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova” , online	Ședința Comitetului Director al Proiectului A2J	I.Furtuna
6	17.02.2021	Programul CoE „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM”, Videoconferință	Eveniment de încheiere a Programului (prezentarea rezultatelor)	A.Motuzoc I.Furtuna
7	18.02.2021	PNUD online	Lansarea online a publicației – Raportul Global pentru Dezvoltarea Umană 2020 cu titlul - „Următoarea frontieră: Dezvoltarea umană și antropogenul”	I.Furtună
8	22.02.2021	PNUD online	Dialog regional Istanbul Innovation Days (IID 2021) pentru Europa și Asia Centrală: „schimbări urbane – transformări și narațiuni”	I.Furtună
9	24.02.2021	Cancelaria de stat Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OCHCR) online	Atelier de consultare pe marginea Raportului Național în contextul celui de-al treilea ciclu de Evaluare Periodică Universală, precum și a	V.Marcuța D.Lupașcu

			Raportului privind implementarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului (PNADO) Domeniul 2 „Sistemul național de justiție”	
10	25.02.2021	Inspectoratul Național de Probațiune <i>online</i>	Ședința publică de evaluarea finală a gradului de realizare și implementare a obiectivelor/acțiunilor Planului de acțiuni al Strategiei de dezvoltare a sistemului de probațiune pentru anii 2016-2020	A.Roșca
11	26.02.2021	Adunarea Generală a procurorilor <i>online</i>	Prezentarea publică a rapoartelor de activitate a Consiliului Superior al Procurorilor și a Procuraturii pentru anul 2020	Membrii CSP
12	01.03.2021	Proiectul „Consolidarea accesului la justiție prin mecanisme de soluționare extrajudiciare pentru victimele discriminării, infracțiunilor motivate de ură și discursurilor de instigare la ură în țările Parteneriatului Estic”, In parteneriat cu IGP, PG și INJ, <i>online</i>	Eveniment online: lansarea formării de formatori pe infracțiunile motivate de prejudecata in Republica Moldova. Echipa de traineri a cursului: Ruxandra Pandeia, Romanița Iordache, Dumitru Sliusarenco și Grigore Moga	I.Furtună
13	02.03.2021	Proiect de evaluare a cooperării UE-RM pe parcursul 2014-2020, lansată în februarie 2020 de Direcția Generală pentru Negocieri de Vecinătate și Extindere (coordonator de proiect Camille Massey)	Scopul interviului: Viziune generală (strategică) privind dezvoltarea sectorului justiției și rolul UE în sprijinirea acestui exercițiu.	I.Furtună
14	03.03.2021	Institutului de Reforme Penale în cadrul Proiectului „Accesul la Justiție in Moldova” implementat de Millennium DPI Partners <i>online</i>	Masă rotundă de lansare a Cercetării „Medierea garantata de stat. Analizaa empirica a situatiei si perspective pentru Republica Moldova”	A.Bordianu
15	04.03.2021	News maker	Interviu	I.Furtună
16	04.03.2021	Cancelaria de stat cu suportul Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OCHCR)	Atelier de consultare pe marginea Raportului Național în contextul celui de-al treilea ciclu de Evaluare Periodică Universală (EPU), precum și a Raportului privind implementarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului (PNADO) până în 2020.	V.Marcuța D.Lupașcu

			Domenii de intervenție 8, 11, 12.	
17	12.03.2021	Proiectul finanțat de UE "Suport pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției" <i>online</i>	ședința Comitetului de Coordonare nr.5	C.Șușu
18	18.03.2021	ABAROLI <i>online</i>	Întrunire premergătoare lansării noului Program pentru „Sustinerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției în RM”	Membrii CSP
19	25.03.2021	Proiectul „Acțiune împotriva Corupției în Republica Moldova”, <i>online</i>	A doua ședință a Comitetului de Conducere al proiectului	I.Furtună
20	26.03.2021	Guvernul Republicii Moldova <i>online</i>	Ședința Consiliului Național pentru Drepturile Omului	A.Motuzoc
21	02.04.2021	Proiectul „Suport pentru prevenirea și combaterea eficientă a corupției în sectorul justiției”	Discuții vizavi de acțiunile propuse a fi implementate, expertului cheie – Heikki Wendorf	Membrii CSP
22	06.04.2021	Proiectul regional „Consolidarea accesului la justiție pentru victimele discriminării, infracțiunilor generate de ură și discursurilor de instigare la ură în țările Parteneriatului Estic” <i>online</i>	Ședință de lucru ordinară	I.Furtună
23	07.04.2021	PNUD INJ <i>online</i>	Eveniment de lansare a raportului cu genericul „Elaborarea hotărârilor judecătorești și instruirea privind redactarea textelor juridice în Republica Moldova”	A.Bordianu
24	08.04.2021	ABA ROLI <i>online</i>	Eveniment de lansare a programului „Sustinerea reformei justiției penale și combaterea Corupției în Republica Moldova”, implementat de Asociația Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremăția Legii din Moldova (ABAROLI), finanțat de INL al Departamentului de Stat al SUA	Membrii CSP
25	19.04.2021	Mediul Academic: platformă de dezbateri, USM Proiectul de cercetare și inovare „Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului”, <i>online</i>	Eveniment de dezbateri - „Justiția penală bazată pe respectarea drepturilor omului în RM: Standarde profesionale și etice”	A.Motuzoc A.Bordianu

26	22.04.2021	Proiectului „ Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova ” CoE, <i>online</i>	Eveniment de lansare a Proiectului Prima ședință a Comitetului de coordonare	I.Furtună
27	23.04.2021	Proiectul „ Ațiuni împotriva Corupției în Republica Moldova ” <i>Experții cheie CoE:</i> James Hamilton și Mjriana Visentin	Prezentarea Raportului cu privire la componența și activitatea CSP din RM	Toți membrii PG MJ
28	11-12.05.2021	Proiect: „ Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției ” Experții pentru procuratură Heikki Wendorf și Eric Menegheer	Atelier de lucru privind etica și disciplina pentru procurori	Membrii CSP și CDE, Inspectori din IP
29	19.05.2021	Proiectul „ Ațiuni împotriva Corupției în Republica Moldova ” <i>Experții cheie CoE:</i> Jeremy McBride și Horatius Dumbrava <i>Videoconferință</i>	Prezentarea Raportului cu privire la analiza cadrului legislativ privind răspunderea disciplinară a procurorilor în Republica Moldova	Membrii CSP și CDE, Inspectori din IP, Procurori din PG
30	27.05.2021	Proiectul „ Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor formulate în cadrul „Raportului asupra cercetării privind aplicarea arestării preventive în Republica Moldova ” Ședință internă de lucru	Discuții pe marginea proiectului Programului CoE „ Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM ” (<i>încheiat</i>)	Membrii procurori ai CSP
31	27.05.2021	Institutul de Reforme Penale in colaborare cu Centrul National de Expertize Judiciare , Centrul de Medicina Legala si Centrul tehnico-criminalistic si expertize judiciare al IGP	Discuții asupra Ghidului – expertize judiciare	C.Șușu
32	31.05.2021	Proiectul „ Ațiuni împotriva Corupției în Republica Moldova ”	Întrevedere de lucru	Membrii CSP
33	31.05.2021	Programului CoE „ Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM ” Ședință internă de lucru	Discuții interne asupra concluziilor formulate de către autorii unui studiu ce sunt reflectate în „ Raportul privind aplicarea sancțiunilor penale în Republica Moldova ”	Membrii procurori ai CSP
34	03.06.2021	Proiect „ Consolidarea accesului la justiție pentru victimele discriminării, infracțiunilor motivate de ură și discursurilor de instigare la ură în țările Parteneriatului Estic ” <i>în cooperare cu</i> Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței, online	Masă rotundă organizată cu genericul „ Consolidarea egalității prin instruire pentru polițiști, procurori și judecători pe tematica infracțiunilor motivate de prejudecată ”	I.Furtună
35	07.06.2021	Centrul Național Anticorupție vizita echipei de experți a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică	desfășurarea rundei pilot de monitorizare a programului subregional de evaluare <i>inter</i>	A.Bordianu

			<i>pares</i> „Planul de acțiuni anticorupție de la Istanbul”	
36	08-09.06.2021	Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni	Conferință online a reprezentanților de rang înalt. Convenția MEDICRIME: un instrument internațional pentru combaterea contrafacerii infracțiunilor farmaceutice în vremuri de pandemie COVID-19	A.Motuzoc
37	11.06.2021	Oficiul CoE Moldova Centrul de Instruire continuă în Domeniul Electoral și Consiliul Audiovizualului, online	Masa rotundă „ O abordare complexă privind combaterea discursului de ură în Republica Moldova”	I.Furtună
38	11-12.06.2021	Proiectul „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova” PNUD Moldova	HackJustice: An Access to Justice Hackathon	I.Furtuna
39	26-27.06.2021	Proiectul „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova” PNUD Moldova	hackathon - HackJustice: An Access to Justice Hackathon	I.Furtuna
40	14.06.2021	Proiect UE „Sprijin pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției”	întrevederii cu experta proiectului Olesea Plotnic	Membrii CSP
41	15.06.2021	Oficiul CoE Moldova Proiectul „Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”	Masă rotundă - pe marginea proiectului <i>Planului de Acțiuni pentru implementarea recomandărilor formulate în cadrul “Raportului asupra cercetării privind aplicarea arestării preventive în Republica Moldova”.</i>	I.Furtună C.Șușu
42	18.06.2021	Proiect UE „Sprijin pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției”	Atelier de lucru în materie de evaluare a procurorilor	Membrii CSP, CSCP, CEPP
43	02.07.2021	Proiectul „Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova” CoE	Masa rotunda de finalizare pe marginea <i>Planului de Acțiuni pentru implementarea recomandărilor formulate în cadrul “Raportului asupra cercetării privind aplicarea arestării preventive în Republica Moldova”</i> în cadrul Programului CoE „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM”	I.Furtună

44	09.07.2021	Proiectul „Acțiune împotriva Corupției în Republica Moldova” Expertii cheie CoE: Aivars Ostapco și Tamara Manea online	Atelier de lucru privind motivarea deciziilor și hotărârilor în materie disciplinară	Membrii CSP, CDE Inspectorii IP
45	16.07.2021	CSM Grupul de lucru pentru analiza hărții judiciare	Discuții pe marginea Raportului privind evaluarea reformei Hărții Judiciare, elaborat de Dr.hab. Olesea PLOTNIC, expertul Proiectului Uniunii Europene „Sprijin pentru prevenirea eficientă și combaterea corupției în sectorul justiției din Moldova”, implementat de Hulla & Co. Human Dynamics	I.Furtuna C.Șușu
46	20.07.2021	Proiect UE „Sprijin pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției” online	Ședința ultimului Comitet de Coordonare combinat cu Evenimentul de încheiere a proiectului	Membrii CSP
47	29.07.2021	Proiect CoE „Consolidarea profesiei de avocat în conformitate cu standardele Consiliului European”	Discuții on-line referitor la Proiectul de cod al eticii de avocat	I.Furtuna C.Șușu A.Roșca IP, CDE
48	06.08.2021	Institutul Național al Justiției	Concurs cu genericul „Presiunea politică asupra justiției în RM”, pentru audienți ai INJ	A.Motuzoc
49	13.08.2021	Centrul Național Anticorupție	Ședința ordinară a Comisiei de stat pentru testări cu utilizarea poligrafului	A.Motuzoc
50	18.08.2021	Parlamentul Republicii Moldova	Consultări publice pe marginea modificării Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, organizate de Comisia juridică, numiri și imunități	A.Motuzoc I.Furtuna C.Șușu A.Roșca
51	16.09.2021	Centrul Resurse Juridice din Moldova online	Eveniment de lansare a raportului: „Promovarea Procurorilor de la legalitate la realitate: 1 ianuarie 2019 - 31 mai 2021”.	C.Șușu A.Roșca
52	08.10.2021	Fondul Monetar Internațional Reprezentantul Fondului, Rodgers Ghawani , ședința mediată de reprezentantul Departamentului juridic al FMI, Kathleen Kao	Discuții - clarificarea gradului de implementare a recomandărilor FMI reflectate în raportul de asistență tehnică, efectuat în perioada 24 iulie – 7 august 2020, la cererea	C.Șușu

			autorităților Republicii Moldova, publicat la 26 iulie 2021	
53	12.10.2021	Ministerul Justiției	Subcomitetul RM-UE privind Libertate Securitate și Justiție.	A.Motuzoc
54	13.10.2021	Comisia de monitorizare a Adunării Parlamentare	Scopul vizitei: • Informare cu privire la ultimele evoluții politice referitoare la funcționarea instituțiilor democratice după alegerile din iulie 2021, etc.	A.Motuzoc S.Balmuș A.Roșca L.Mărgineanu
55	20.10.2021	Uniunea Europeană	Întrevedere cu dna Satu Seppanen, Înaltul Consilier UE pentru justiție și procuratură. Tematica – situația recentă din sectorul justiției	A.Motuzoc A.Roșca L.Mărgineanu E.Roșca V.Marcuța
56	20.10.2021	OSCE, CCPE, ODIHR	Webinar - „Independența procurorilor în Europa Centrală”	A.Motuzoc
57	22.10.2021	Consiliul Superior al Procurorilor	Ședința Grupului de lucru - sugestii și propuneri vizavi de Raportul privind evaluarea reformei hărții judiciare	I.Furtună C.Șușu
58	28.10.2021	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică	Reuniune în vederea adoptării Raportului pilot , elaborate în cadrul runde pilot de monitorizare a programului subregional de evaluare inter pares „ Planul de acțiuni anticorupție de la Istanbul ”	C.Șușu V.Marcuța
59	04.11.2021	LCȘ „Drept Public Comparat și e-Guvernare”	Masa rotundă cu genericul - „Criza dreptului și reconfigurarea drepturilor omului în condiții de criză”	A.Roșca
60	08-12.11.2021	Centru internațional „La strada” Departamentul SUA, INJ Centrul Național pentru Copii Dispăruți și Exploatați	Școală tematică de formare formatori: „Combaterea exploatarea sexuală a copiilor în mediul online”	I.Furtună
61	12.11.2021	Ministerul Justiției	Prima ședință a Grupului de lucru pentru elaborarea proiectului Concepției de evaluare externă a judecătorilor și procurorilor	I.Furtună E.Varzar

62	16.11.2021	Comisia de la Veneția <i>online</i>	Dialog cu experții Comisiei în contextul elaborării , la solicitarea CSP și PG, a Opinieii Comisiei asupra amendamentelor operate la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură	Membrii procurori ai CSP
63	18-19.11.2021	Centrul de Resurse Juridice din Moldova, <i>online</i>	Forum „Reformarea Justiției și Combaterea Corupției”	A.Roșca C.Șușu E.Varzar
64	19.11.2021	Proiectul „Acțiune împotriva Corupției în RM” <i>online</i>	Ședința finală a Comitetului de Conducere și Evenimentul de încheiere al proiectului	I.Furtună
65	23.11.2021	PNUD <i>online</i>	Ședința Comitetului director – Proiectul „Suport pentru reformarea sectorului justiției în Moldova – Consolidarea capacităților naționale în oferirea instruirii eficiente bazate pe competențe pentru profesioniștii din domeniul juridic”	E.Varzar
66	25-26.11.2021	CCPE <i>Strasbourg</i>	Cea de-a-16-a reuniune plenară a CCPE	A.Motuzoc
67	06.12.2021	Proiectului „Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, <i>online</i>	Eveniment de prezentare a proiectului - Planului de lucru al Proiectului pentru 2022	I.Furtună
68	07.12.2021	Parlamentul RM Comisia juridică, numiri și imunități	Audieri publice pe marginea proiectului nr.353 din 16.11.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la Proclamarea independenței RM	A.Roșca
69	10-11.12.2021	Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția)	Cea de a 129 sesiune plenară	A.Motuzoc A.Roșca
70	14,15,17,20,12.2021	ABAROLI <i>online</i>	Ateliere de lucru investigarea și soluționarea cauzelor care au ca obiect abaterile disciplinare săvârșite de procurori	I.Furtuna C.Șușu A.Motuzoc Membrii CDE Inspekția procurorilor

Tabloul de bord al litigiilor pe parcursul anului 2021

Numele, prenumele contestatarului	Hotărârea CSP/CDE contestată la CSJ/CA/JC	Numărul de dosar pe rolul instanței de judecată	Hotărârea Curții de Apel Chișinău Judecătoria Chișinău	Decizia, încheierea CSJ
1	2	3	4	5
Tudoroglo Maria <i>reclamant</i>	Decizia Inspecției Procurorilor din 06.03.2020 Dosar nr.5/2-7dc/20	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr. 3-541/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani din 22.06.2020 Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 31.05.2021	
Lungu Lilian <i>ex-procuror</i>	Hotărârea CSP 1-98/2019 din 27.09.2019	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-101/20	Încheierea CA Chișinău din 09.11.2020, acțiune declarată inadmisibilă	Decizia CSJ din 26.05.2021, recursul lui Lungu Lilian respins
Tofan Marin <i>reclamant</i>	Răspunsul CSP 5/2-35d/c-19-1085/20 din 13.07.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-103/20	Încheierea CA Chișinău din 07.12.2020, acțiune declarată inadmisibilă	Decizia CSJ din 03.03.2021, recursul lui Marin Tofan respins
Filimon Ivan <i>ex-procuror</i>	Hotărârea CSP 12-8/18 din 19.01.2018	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-67/20	Acțiune admisă prin Hotărârea CA Chișinău din 09.12.2021	
Șendrea Nicu <i>ex-procuror</i>	Hotărârea CSP 1-44/20 din 24.02.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-64/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 08.02.2021	Încheierea CSJ din 19.05.2021, recursul lui Șendrea Nicu declarat inadmisibil
Asociația Procurorilor pentru Ordine și Dreptate <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-42/20 din 28.05.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-61/20	Acțiune admisă parțial prin Hotărârea CA Chișinău din 19.10.2020	Încheierea CSJ din 03.03.2021, recursul CSP declarat inadmisibil
Bulgaru Daniel <i>reclamant</i>	rs CSP 5/2-8/20-600 din 20.03.2020, 5/2-8/20-745 din 21.05.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-76/20	Încheierea CA Chișinău din 30.11.2020, acțiune declarată inadmisibilă	Decizia CSJ din 03.03.2021, recursul lui Bulgaru Daniel respins
Petrov Boris <i>reclamant</i>	Hotărârea CDE 3-66/20 din 22.06.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-104/20	Încheierea CA Chișinău din 16.11.2020, acțiune declarată inadmisibilă	Decizia CSJ din 07.04.2021, recursul lui Boris Petrov respins
Țurcan Oxana <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-81/20 din 10.09.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-135/20	Încheierea CA Chișinău din 30.11.2020, acțiune respinsă ca neîntemeiată	Decizia CSJ din 24.02.2021, recursul lui Oxana Țurcan respins
SRL AgrovitaComerț <i>reclamant</i>	rs CSP 1-115p/19-1146 din 28.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-330/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 04.02.2021	Decizia CSJ din 08.12.2021 recursuri admise, casata hotarirea Curtii de Apel Chisinau, emisa decizie noua de admitere a actiunii integral

Solovei Dan <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-69/20 din 04.09.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-127/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 07.12.2020	Încheierea CSJ din 10.03.2021, recursul lui Dan Solovei declarat inadmisibil
Busuioc Vitalie <i>ex-procuror</i>	Hotărârea CSP 1-64/20 din 24.07.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-141/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 29.04.2021	Decizia CSJ din 10.11.2021 recurs admis, casata hotarirea Curtii de Apel Chisinau, remis spre rejudicare la CA Chișinău în alt complet de judecată
Golban Vasile <i>ex-procuror</i>	Hotărârea CSP 1-98/20 din 22.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-187/20	Hotărârea CA din 21.06.2021 Hotărârea CSP anulată	
Roșca Ion <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-89/20 din 01.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-154/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 18.02.2021	Încheierea CSJ din 30.06.2021 Recursul CSP declarat inadmisibil
Raileanu Dumitru <i>ex-procuror</i>	Hotărârea CSP 1-102/20 din 29.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-192/20	Acțiune admisă prin Hotărârea CA Chișinău din 29.11.2021 Hotărârea CSP anulată	
Roșior Vitalie <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-99/20 din 22.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-209/20	Hotărârea CA din 31.05.2021 Hotărârea CSP anulată	
Rusu Roman <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-124/20 17.12.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-2/21	Hotărârea CA din 21.06.2021 Hotărârea CSP anulată	
Sîrbu Valeriu <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-125/20 17.12.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-3/21	Hotărârea CA din 21.06.2021 Hotărârea CSP anulată	
Rotaru Denis <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-101/20 din 29.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-6/21	Hotărârea CA din 21.06.2021 Hotărârea CSP anulată	Încheierea CSJ din 24.11.2021 - recursul CSP declarat inadmisibil
Cazacu Mariana <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-103/20 din 29.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-21/21	Hotărârea CA din 24.05.2021 Hotărârea CSP anulată	Încheierea CSJ din 20.10.2021 - recursul CSP declarat inadmisibil
Petrușca Sergiu <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-127/20 din 18.12.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-25/21	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 29.04.2021	Încheierea CSJ din 28.07.2021 - recursul lui Petrușca Sergiu declarat inadmisibil
Mașaev Denislam <i>reclamant</i>	rs CSP 5/2- 04d/20-998 din 01.07.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-4/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 22.04.2021 Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 18.10.2021	Decizia CSJ din 30.06.2021 - recursul lui Nicolae Dumbârveanu admis, cauza remisă spre examinare la CA Chișinău
Morararu Sergiu <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-26/21 din 25.02.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr 3-49/21	Hotărârea CA din 15.12.2021 Hotărârea CSP anulată	

Bobrov Vladislav <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-38/21 din 01.04.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-53/21	Hotărârea CA din 12.07.2021 Hotărârea CSP anulată	
SRL Tarol-DD <i>reclamant</i>	Contestarea actelor administrative	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr.3- 3353/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea Jud. Chișinău, s.Rîșcani din 15.07.2021	
Vinițchi Pavel <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-39/21 din 01.04.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-54/21	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 09.12.2021	
Gheorghii Varvarici <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-81/21 din 17.08.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-141/21	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 09.12.2021	
Morari Viorel <i>reclamant</i>	Contestarea actelor administrative rs CSP nr.14- 13/20-1947 din 07.10.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-157/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 25.11.2021	
Morari Viorel <i>reclamant</i>	Plângere în baza art.313 CPP	Judecătoria Chișinău, s.Ciocana Dosarul nr.10- 1959/21	Plângere respinsă prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19.10.2021 Recurs respins prin Decizia CA Chișinău din 17.01.2022	
Grigoriu Inga <i>reclamant</i>	Plângere în baza art.313 CPP	Judecătoria Chișinău, s.Ciocana Dosarul nr.10- 1300/21	Plângerea parțial admisă, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 21.10.2021, s-a constatat neexaminarea sesizării, s-au respins pretențiile de anulare a răspunsurilor CSP	
Statnîi Roman <i>reclamant</i>	Contestarea actelor administrative rs CSP din 14.09.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-138/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 02.11.2021	
Stoianoglo Alexandru <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-122/21 din 05.10.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-150/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 02.11.2021	Decizia CSJ din 29.12.2021 - recursul lui Alexandru Stoianoglo respins
Stoianoglo Alexandru <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-142/21 din 22.11.2021, 1-151/21 din 23.11.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-179/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 21.12.2021	
AO„Investitorii Casei cu Stele” <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-122/21 din 05.10.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-153/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 28.10.2021	

**Cauzele pe rolul instanțelor de judecată la finele anului 2021
în care obiectul litigiului îl formează hotărâri ale CSP în materie disciplinară**

Dumbrăveanu Nicolae <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-8/21 din 28.01.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-128/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Vitalie Busuioc <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-64/20 din 24.07.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-170/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Galeru Vitalie <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-57/20 din 03.07.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-92/20		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Vasile Golban <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-98/20 din 22.10.2020	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3ra- 1115/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Rusu Roman <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-124/20 din 17.12.2020	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3ra- 1128/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Vitalie Roșior <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-99/20 din 22.10.2020	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3ra- 889/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Sîrbu Valeriu <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-125/20 din 17.12.2020	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3ra- 1117/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Vladislav Bobrov <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-38/21 din 01.04.2021	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3ra- 1189/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Ana Carasec <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-76/21 din 08.07.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-123/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Vasilevici Lilia <i>reclamant</i>	Repararea prejudiciului material și moral	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr 3-199/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Vasilevici Lilia <i>reclamant</i>	Repararea prejudiciului material și moral	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr. 2- 20080078-12-3- 14072020		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Viorel Morari <i>reclamant</i>	Contestarea actului administrativ - răspunsul CSP din 14.09.2021	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr.3- 2708/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Viorel Morari <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-2/21 din 23.01.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-121/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Viorel Morari <i>reclamant</i>	Plângere în baza art.313 CPP	Judecătoria Chișinău, s.Ciocana Dosarul nr.10- 1959/21	Plângere respinsă prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul	<i>Cauza se află pe rolul Curții de Apel Chișinău</i>

			Ciocana din 19.10.2021	
Inga Grigoriu reclamant	Plângere în baza art.313 CPP	Judecătoria Chişinău, s.Ciocana Dosarul nr.10- 1300/21	Plângerea parțial admisă, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 21.10.2021, s-a constatat neexaminarea sesizării, s-au respins pretențiile de anulare a răspunsurilor CSP	<i>Cauza se află pe rolul Curții de Apel Chişinău</i>
Alexandru Stoianoglo reclamant	Hotărârea CSP 1-146/21 din 11.11.2021	Curtea de Apel Chişinău Dosarul nr.3-178/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Alexandru Stoianoglo reclamant	Regulamentul privind evaluarea performanțelor Procurorului General	Curtea de Apel Chişinău Dosarul nr.3-182/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Alexandru Stoianoglo reclamant	Hotărârea CSP 1-147/21 din 18.11.2021	Curtea de Apel Chişinău Dosarul nr.3-189/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Alexandru Parinov reclamant	Răspunsul CSP nr.1-19s/21-1300 din 23 iunie 2021	Curtea de Apel Chişinău Dosarul nr.3-117/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>
Nadejda Murzacoii reclamant	Plângere în baza art.313 CPP	Judecătoria Chişinău, s.Ciocana Dosarul nr.10- 2406/21		<i>Cauza se află pe rolul instanței de judecată</i>

Statul de personal
al **CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR**
aprobat prin Hotărârea CSP nr.1-27/2021 din 25.02.2021

Denumirea funcției publice /postului	Sarcinile de bază ale funcției publice/postului	Categoria funcției publice/postului	Numărul de funcții publice/posturi
01	02	03	04
Conducerea Consiliului Superior al Procurorilor			
Președintele Consiliului Superior al Procurorilor		fdp	1
Membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, aleși din rândul procurorilor în funcție			
Membru al Consiliului Superior al Procurorilor		fdp	4
Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor			
Șef al Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor	<ol style="list-style-type: none"> Asistarea Președintelui CSP în realizarea managementului strategic, tactic și operațional al CSP; Organizarea sistemului de management al resurselor umane din cadrul Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor; Participarea la procesul de elaborare a Programului de Activitate și a Planurilor anuale de acțiuni ale CSP; Identificarea și crearea mecanismelor instituționale de implementare a cadrului legal existent cu privire la protecția datelor cu caracter personal. Implicarea participativă la realizarea anuală a auditului managerial; Coordonarea activității de aplicare a cadrului normativ cu privire la: ocuparea funcțiilor publice, perioada de probă, integrarea profesională a noilor angajați, evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici, evaluarea performanței colective, motivarea, dezvoltarea profesională, răspunderea disciplinară a funcționarilor publici și a celorlalte categorii de personal. 	fpcons	1
Șef adjunct al Aparatului	<ol style="list-style-type: none"> Asistarea șefului Aparatului CSP în realizarea procesului de management strategic, tactic și operațional; Elaborarea proiectului raportului anual de activitate al CSP; Asigurarea elaborării și coordonării proiectelor ordinii de zi a ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor și a colegiilor din subordine, precum și desfășurarea normală a ședințelor acestora, din punct de vedere 	fpcons	1

	<p>organizatoric și tehnic;</p> <p>4. Elaborarea proiectelor de hotărâri ale CSP;</p> <p>5. Asigurarea controlului asupra executării hotărârilor CSP și publicării acestora pe pagina web a CSP;</p> <p>6. Coordonarea procesului de realizare a procedurilor de personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008;</p>		
Total conducerea Aparatului CSP			2
Secția legislație și documentare			
Șef Secție	<p>1. Organizarea activității administrative și organizatorice a CSP;</p> <p>2. Elaborarea proiectelor de nomenclatoare/instrucțiuni/ linii directorii privind ținerea lucrărilor de secretariat și de arhivă în Consiliului Superior al Procurorilor;</p> <p>3. Gestionarea documentației CSP (procesele-verbale, hotărârile, dosarele CSP, corespondența, etc) în conformitate cu instrucțiunile interne cu privire la managementul documentelor;</p> <p>4. Efectuarea cercetărilor și analizelor pentru elaborarea opiniilor (avizelor) CSP privind proiecte de legi și acte normative, precum și alte documente relevante pentru CSP;</p> <p>5. Monitorizarea gestionării documentației CSP (procesele-verbale, hotărârile, dosarele CSP, corespondența, etc) în conformitate cu instrucțiunile interne cu privire la managementul documentelor.</p>	fpc	1
Specialist principal	<p>1. Organizarea ședințelor și activităților CSP în conformitate cu planul operațional al CSP;</p> <p>2. Efectuarea cercetărilor și analizelor pentru elaborarea opiniilor (avizelor) CSP asupra proiectelor de legi, acte normative și alte documente relevante;</p> <p>3. Documentarea ședințelor CSP, întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor CSP;</p> <p>4. Gestionarea documentației CSP (procesele-verbale, hotărârile, dosarele CSP, corespondența, etc) în conformitate cu instrucțiunile interne cu privire la managementul documentelor;</p> <p>5. Organizarea Adunării Generale a Procurorilor din punct de vedere logistic.</p>	fpe	4
Specialist superior	<p>1. Analizarea informației statistice privind activitatea CSP și formularea recomandărilor;</p> <p>2. Acumularea informației statistice relevante pentru elaborarea Raportului anual al CSP;</p> <p>3. Monitorizarea tendințelor de dezvoltare a legislației naționale;</p> <p>4. Întocmirea periodică a notelor de serviciu privind noutățile editoriale cu caracter juridic pentru președinte, membri CSP și personalul de specialitate juridică.</p>	fpe	2
Total secție			7
Secția contencios			
Șef Secție	<p>1. Asigurarea sarcinilor ce țin de reprezentarea intereselor Consiliului Superior al Procurorilor în instanțele judecătorești;</p> <p>2. Asigurarea asistenței membrilor CSP și ai colegiilor din subordinea CSP la exercitarea funcțiilor în domeniu</p>	fpc	1

	<p>carierii și răspunderii disciplinare a procurorilor;</p> <p>3. Asigurarea procesului de organizare și desfășurare a ședințelor Colegiilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în conformitate cu Regulamentele privind modul de organizare și funcționarea a acestora;</p> <p>4. Asigurarea asistenței tehnico-organizatorică și participative în cadrul ședințelor colegiilor menționate;</p> <p>5. Elaborarea proiectelor de hotărâri, documentelor de politici și asigurarea punerii acestora în executare.</p>		
Specialist principal	<p>1. Gestionarea documentației colegiilor din cadrul CSP (procesele-verbale, hotărârile, dosarele, corespondența, etc.) în conformitate cu instrucțiunile interne ale CSP cu privire la managementul documentelor;</p> <p>2. Asigurarea comunicării și transparenței activităților colegiilor din cadrul CSP;</p> <p>3. Îndeplinirea dispozițiilor președintelui și membrilor CSP și colegiilor ce țin de procesul de evaluare a performanțelor procurorilor;</p> <p>4. Participarea la ședințele colegiilor și întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor;</p> <p>5. Asistarea membrilor colegiilor la elaborarea proiectelor de hotărâri.</p>	fpe	5
Specialist superior	<p>1. Asigurarea lucrărilor de secretariat pentru colegiile din subordinea CSP</p> <p>2. Publică agendelor ședințelor colegiilor pe pagina web a CSP.</p> <p>3. Asigurarea prezenței membrilor, persoanelor interesate la lucrările ședințelor;</p> <p>4. Întocmirea proiectelor proceselor-verbale ale ședințelor colegiilor.</p>	fpe	2
Total secție			8
Secția finanțe și contabilitate			
Șef Secție, contabil șef	<p>1. Gestionarea eficientă a resurselor financiare ale CSP prin asigurarea implementării politicii de stat și a procedurilor bugetar-financiare în mod eficient, corect și în termenele stabilite de cadrul normativ în domeniu.</p> <p>2. Asigurarea, elaborarea și respectarea politicii de contabilitate a instituției în conformitate cu cerințele Ministerului Finanțelor;</p> <p>3. Asigurarea întocmirii și prezentării oportune, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite de Ministerul Finanțelor;</p> <p>4. Asigurarea integrității și păstrării documentelor primare și registrelor contabile conform cerințelor Organului de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;</p> <p>5. Asigurarea corectitudinii evidenței contabile a decontărilor cu debitorii și creditorii, a operațiunilor bancare, a mijloacelor bănești, a activelor fixe și a materialelor, a decontărilor cu personalul privind retribuirea muncii;</p> <p>6. Asigurarea documentării faptelor economice ale instituției și reflectarea acestora în contabilitate;</p> <p>7. Realizarea controlului procedurii privind achizițiile de bunuri și servicii (realizat de către specialistul achiziții), conform legislației în vigoare.</p>	fpc	1
Specialist principal	<p>1. Asigurarea asistenței metodologice în procesul de elaborare a politicilor publice, strategiilor, programelor inițiate de către CSP, analiza documentelor de politici</p>	fpe	2

	<p>publice, altor acte legislative și normative și documente care conțin rezultatele evaluării impactului, monitorizării și evaluării politicilor publice elaborate de subdiviziunile interioare ale CSP;</p> <ol style="list-style-type: none"> Asigurarea evidenței, analizei și corectitudinii îndeplinirii contractelor pe articole și alineate; Asigurarea evidenței, monitorizarea și coordonarea operațiunilor economice cu bunurile materiale ale CSP; Efectuarea la termen și în cuantumul stabilit de lege vărsămintele către bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat; 		
Specialist superior	<ol style="list-style-type: none"> Elaborarea și pregătirea anuală a prognozelor de planificarea bugetului; Asigurarea evidenței stricte privind plafoanele de venituri și cheltuieli; Îmbunătățirea continuă a procesului de planificare a bugetului, care duce la sporirea capacității autorității publice; Analizarea și finanțarea cheltuielilor de personal; Asigurarea evidenței, monitorizarea și coordonarea operațiunilor economice cu bunurile materiale ale CSP 	fpe	2
Total secție			5
Secția logistică și achiziții publice			
Șef Secție	<ol style="list-style-type: none"> Coordonarea procesului de realizare a achizițiilor publice de bunuri, servicii și lucrări conform prevederilor legale; Elaborarea documentației pentru inițierea procedurii de achiziții; Asigurarea evidenței, analizei și corectitudinii îndeplinirii contractelor pe articole și alineate; Elaborarea planurilor anuale și trimestriale de efectuare a achizițiilor publice; Asigurarea respectării normelor de protecție a muncii și de sănătate potrivit reglementărilor în vigoare. 	fpc	1
Specialist principal	<ol style="list-style-type: none"> Întocmirea contractelor de mică valoare de prestare a bunurilor, serviciilor și lucrărilor și după care prezentarea acestora Trezoreriei de Stat pentru înregistrare; Întocmirea contractelor de achiziții publice și asigurarea realizării procedurilor de achiziții; Contribuirea la administrarea SIA Registrul de Stat al Achizițiilor Publice și a Sistemului de management intern al documentelor; Asigurarea îndeplinirii lucrărilor de arhivare a documentelor gestionate în limita competenței. 	fpe	2
Intendent	<ol style="list-style-type: none"> Administrarea și asigurarea integrității materiale a bunurilor imobile și a inventarului instituției pe care îl repartizează și a cărui evidență o ține; Asigurarea instruirii pe linie de protecție a muncii, prevenirea și stingerea incendiilor; Supravegherea asigurării ordinii și curățeniei în incinta CSP. 	pdtafap	1
Administrator principal sisteme informatice	<ol style="list-style-type: none"> Asigurarea activității Sistemelor Informaționale Automatizate ale CSP . Asigurarea Mentenanței tehnicii de calcul a CSP ; Instalarea/configurarea pachetelor software, periferice și rezolvarea eventualelor incidente tehnice; Instalarea noilor echipamente în rețeaua CSP; Monitorizarea traficului Web (internet și e-mailuri: total, pe utilizatori, pe diferite destinații, etc.); Supervizarea procesului back-up a serverelor CSP și 	pdtafap	1

	confirmarea explicită și periodică a faptului că totul este funcțional (verificări de consistență și securitate).		
Specialist	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea evidenței tehnico-operative a bunurilor achiziționate pentru activitatea CSP; 2. Asigurarea recepționării, gestionării, depozitarii și păstrării bunurilor din magazie; 3. Asigurarea distribuirii bunurilor achiziționate pentru activitatea CSP, verificarea integrității acestora; 4. Fundamentarea necesarului anual de rechizite și materiale de papetărie, pe care îl cuprinde în cadrul programului anual privind achizițiile publice. 	pdtafap	1
Șofer		pa	2
Îngrijitori de încăperi de serviciu		pa	2
Muncitor auxiliar		pa	1
Total secție			11
Serviciul protocol, relații internaționale și cu publicul			
Șef Serviciu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea acțiunilor de protocol în cadrul CSP; 2. Organizarea activității de cooperare dintre Consiliul Superior al Procurorilor și instituții similare din străinătate sau instituții naționale și internaționale; 3. Asigurarea traducerii documentelor; 4. Asigurarea monitorizării și informarea cu privire la reflectarea activităților CSP în mass-media; 5. Asigurarea asistenței de specialitate pentru toate subdiviziunile Aparatului CSP și ținerea evidenței activităților desfășurate pe filiera cooperării internaționale 	fpc	1
Specialist principal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea logisticii la organizarea evenimentelor de protocol în cadrul CSP; 2. Furnizarea informației de interes public cu referire la activitatea CSP; 3. Asigurarea comunicării CSP cu organismele internaționale pe domeniile de asistență prioritare instituției; 4. Monitorizarea reflectării în mass-media a activității Consiliului Superior al Procurorilor. 	fpe	2
Total serviciu			3
Serviciul resurse umane			
Specialist principal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contribuirea la realizarea, promovarea și implementarea managementului eficient în resursele umane prin elaborarea de politici interne de personal ale CSP; 2. Planificarea și recrutarea, în colaborare cu conducerea autorității, a personalului necesar și profesionist ; 3. Acordarea asistenței informaționale și metodologice în domeniu; 4. Planificarea și organizarea instruirii personalului 5. Elaborarea și întocmirea actelor administrative în domeniul resurselor umane; 6. Asigurarea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de evaluare a performanțelor funcționarilor publici. 	fpe	1
Total serviciu			1
Serviciul secretariat și arhivă			
Inspector superior	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizarea activității de primire, înregistrare și evidență a corespondenței conform Instrucțiunii cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat și arhivă; 	pdtafap	1

	2. Asigurarea activității de arhivă a CSP; 3. Elaborarea informației statistice privind activitatea CSP în domeniu; 4. Expedierea prin intermediul oficiului poștal corespondența de ieșire a CSP; 5. Asigurarea arhivării, eliberarea și integritatea materialelor depuse la arhiva CSP.		
Total serviciu			1
Total Aparatul CSP			38

TOTAL: 43

a) „fdp” - 5

b) „pcpfdp” -

c) „fpens” - 2

d) „fpc” - 5

e) „fpe” - 22

f) „pdtafap” - 4

g) „pa” - 5

Notă: La nivelul autorității publice sînt aprobate 0 funcții cu statut special.

Instruirea profesională a personalului CSP în anul 2021

Nr.	DATA	DENUMIRE TRAINING	Organizator	LOCAȚIA, Formatul	PERSONAL INSTRUIT
1	15-17 martie	Curs de dezvoltare profesională ”Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative”	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
2	24-26 martie	Curs de dezvoltare profesională ”Managementul serviciilor publice”	Academia de Administrare Publică	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
3	30 martie	Curs de dezvoltare profesională ”Implementarea Codului administrativ, provocări și oportunități”	-/-	<i>on-line</i>	3 membrii CSP și 5 funcționari publici
4	8-9 aprilie	Curs de dezvoltare profesională ”Managementul conflictelor”	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
5	12-16 aprilie	Curs de dezvoltare managerială ”Management și leadership”	-/-	<i>on-line</i>	Un funcționar public de conducere
6	20-21 aprilie	Curs de dezvoltare profesională ”Gestionarea eficientă a stresului”	-/-	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
7	21-23 aprilie	Curs de dezvoltare profesională ”Managementul crizei și gestionarea riscurilor”	-/-	<i>on-line</i>	Un funcționar public de conducere de nivel superior
8	17-28 mai	Curs de instruire profesională ”Sistemul Informațional Integral de Evidență Contabilă în Autoritățile/Instituțiile Publice bazat pe Platforma „1C” (SIIECAP 1C)	Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
9	18-20 mai	Curs de dezvoltare profesională ”Cultivarea integrității în serviciul public”	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
10	20-24 mai	Curs de dezvoltare profesională ”Gestionarea eficientă a stresului”	-/-	<i>on-line</i>	Un funcționar public de conducere
11	24-26 mai	Curs de dezvoltare profesională	-/-	<i>on-line</i>	Un funcționar public de conducere

		”Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative”			
12	24-28 mai	Curs de dezvoltare profesională ”Planificarea strategică și operațională în administrația publică”	-//-	<i>on-line</i>	Un funcționar public de conducere
13	28 mai	Curs de instruire privind protocolul instituțional	Adriana Dermeji, autorul Ghidului practic „Protocolul instituțional”	<i>Hotel and Business Center Jolly Alon</i>	Președintele CSP și doi funcționari public
14	02 iunie	Seminar ”Concediu de odihnă anual. Timpul de muncă și odihnă”	„Ru&TSM SERVICII”S.R.L., și Inspectoratul de Stat	<i>on-line</i>	Un funcționar public de execuție
15	8-12 noiembrie	Seminar pentru formatori ”Investigarea și judecarea cazurilor de abuz și exploatare sexuală asupra copiilor comise cu utilizarea tehnologiilor informaționale”	Centrul internațional „La Strada” în parteneriat cu INJ și Centrul Internațional pentru Copii Disparați și Exploați (ICMEC)	<i>Complexul turistic „Codru”, s. Burcuta, r. Orhei.</i>	Un membru CSP
16	09-10 noiembrie	Curs de dezvoltare profesională ”Managementul conflictelor”	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat -	<i>on-line</i>	Un funcționar public de conducere